

Godišnji izvještaji o poslovanju
Croatia Airlines d.d. i Grupe
Croatia Airlines za 2015. godinu

Travanj 2016.

SADRŽAJ:

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA RAZDOBLJE 1.1.-31.12.2015. (REVIDIRANI) 3

Konsolidirani račun dobiti i gubitka Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.–31.12.2015.	3
Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2015.	4
Račun dobiti i gubitka Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.–31.12.2015.	5
Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2015.	6
Konsolidirana bilanca Grupe Croatia Airlines na dan 31.12.2015.	7
Bilanca Croatia Airlines d.d. na dan 31.12.2015.	9
Konsolidirani izvještaj o novčanom tijeku Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2015.	11
Izvještaj o novčanom tijeku Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2015.	12
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2015.	13
Izvještaj o promjenama kapitala Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2015.	13

I Z J A V A 14

Godišnje izvješće Uprave o stanju Društva za 2015. godinu 15-57

Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. zajedno s izvješćem neovisnog revizora 58-133

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA RAZDOBLJE 1.1.-31.12.2015. (REVIDIRANI)

Konsolidirani račun dobiti i gubitka Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2015.

Obveznik: CROATIA AIRLINES GRUPA			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	1.551.758.140	1.558.352.931
1. Prihodi od prodaje	112	1.371.313.783	1.406.422.881
2. Ostali poslovni prihodi	113	180.444.357	151.930.050
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	1.537.312.630	1.540.482.909
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115	0	0
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116	1.108.076.079	1.134.987.186
a) Troškovi sirovina i materijala	117	352.844.132	279.913.665
b) Troškovi prodane robe	118	400.887	289.587
c) Ostali vanjski troškovi	119	754.831.060	854.783.934
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120	226.225.125	221.745.426
a) Neto plaće i nadnice	121	116.366.882	115.888.433
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	68.578.248	64.744.989
c) Doprinosi na plaće	123	41.279.995	41.112.004
4. Amortizacija	124	71.672.995	73.304.165
5. Ostali troškovi	125	85.174.909	96.546.122
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	3.037.853	1.256.407
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127	0	0
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128	3.037.853	1.256.407
7. Rezerviranja	129	12.535.609	95.348
8. Ostali poslovni rashodi	130	30.590.060	12.548.255
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	8.299.274	7.743.492
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	132	721.293	1.372.459
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	133	6.976.091	6.371.033
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134	0	0
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135	0	0
5. Ostali financijski prihodi	136	601.890	0
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	13.828.797	10.725.242
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	0	0
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	139	13.828.797	10.725.242
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140	0	0
4. Ostali financijski rashodi	141	0	0
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143	0	0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144	0	0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	1.560.057.414	1.566.096.423
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	1.551.141.427	1.551.208.151
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	8.915.987	14.888.272
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	8.915.987	14.888.272
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	151	196.971	246.898
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	8.719.016	14.641.374
1. Dobit razdoblja (149-151)	153	8.719.016	14.641.374
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154	0	0
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	155	8.719.016	14.641.374
2. Pripisana manjinskom interesu	156	0	0

Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2015.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	155	8.719.016	14.641.374
2. Pripisana manjinskom interesu	156	0	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157	8.719.016	14.641.374
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158	4.259.810	628.051
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159	0	0
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	160	0	0
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	161	-820.378	-46.502
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162	5.080.188	674.553
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164	0	0
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	165	0	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	166	0	0
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK	167	4.259.810	628.051
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168	12.978.826	15.269.425
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski)			
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	169	12.978.826	15.269.425
2. Pripisana manjinskom interesu	170	0	0

Račun dobiti i gubitka Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.–31.12.2015.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	1.541.298.500	1.546.879.596
1. Prihodi od prodaje	112	1.360.869.863	1.394.803.282
2. Ostali poslovni prihodi	113	180.428.637	152.076.314
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	1.527.626.939	1.530.146.725
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115	0	0
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116	1.107.124.015	1.133.986.788
a) Troškovi sirovina i materijala	117	352.554.470	279.608.126
b) Troškovi prodane robe	118	227.886	112.587
c) Ostali vanjski troškovi	119	754.341.659	854.266.075
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120	222.806.274	217.968.538
a) Neto plaće i nadnice	121	114.438.348	113.779.844
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	67.577.482	63.653.441
c) Doprinosi na plaće	123	40.790.444	40.535.253
4. Amortizacija	124	71.509.218	73.199.538
5. Ostali troškovi	125	80.158.707	91.211.276
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	2.919.199	1.181.597
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127	0	0
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128	2.919.199	1.181.597
7. Rezerviranja	129	12.535.609	95.348
8. Ostali poslovni rashodi	130	30.573.917	12.503.640
III. FINACIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	7.658.294	7.802.842
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	132	721.293	1.372.459
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	133	6.937.001	6.430.383
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134	0	0
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135	0	0
5. Ostali financijski prihodi	136	0	0
IV. FINACIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	13.782.297	10.706.707
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	0	0
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	139	13.782.297	10.706.707
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140	0	0
4. Ostali financijski rashodi	141	0	0
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143	0	0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144	0	0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	1.548.956.794	1.554.682.438
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	1.541.409.236	1.540.853.432
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	7.547.558	13.829.006
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	7.547.558	13.829.006
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	151	0	0
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	7.547.558	13.829.006
1. Dobit razdoblja (149-151)	153	7.547.558	13.829.006
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154	0	0

Izveštaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2015.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157	7.547.558	13.829.006
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158	4.259.810	628.051
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159	0	
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	160	0	
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	161	-820.378	-46.502
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162	5.080.188	674.553
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163	0	
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164	0	
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	165	0	
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	166	0	
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK	167	4.259.810	628.051
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168	11.807.368	14.457.057

Konsolidirana bilanca Grupe Croatia Airlines na dan 31.12.2015.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4
AKTIVA			
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	659.917.631	633.450.211
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	25.875.803	24.990.282
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	23.583.929	24.817.004
3. Goodwill	006	0	0
4. Predumovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	2.291.874	173.278
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	561.969.762	546.932.658
1. Zemljište	011	21.876.849	19.752.892
2. Građevinski objekti	012	22.707.082	31.450.410
3. Postrojenja i oprema	013	89.932.968	93.761.984
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	343.485.565	334.143.004
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predumovi za materijalnu imovinu	016	47.666.624	52.883.194
7. Materijalna imovina u pripremi	017	34.860.180	13.490.663
8. Ostala materijalna imovina	018	1.440.494	1.450.511
9. Ulaganje u nekretnine	019	0	0
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	71.896.938	61.352.143
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	5.441.394	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025	1.037.222	1.179.721
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	65.418.322	60.172.422
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027	0	0
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	175.128	175.128
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030	0	0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031	0	0
3. Ostala potraživanja	032	175.128	175.128
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	178.226.074	191.710.277
I. ZALIHE (036 do 042)	035	49.804.167	56.429.223
1. Sirovine i materijal	036	49.402.579	56.429.223
2. Proizvodnja u tijeku	037	0	0
3. Gotovi proizvodi	038	0	0
4. Trgovačka roba	039	401.588	0
5. Predumovi za zalihe	040	0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041	0	0
7. Biološka imovina	042	0	0
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	77.015.326	98.327.384
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044	36.073	0
2. Potraživanja od kupaca	045	63.276.552	76.055.987
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046	0	0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	165.184	109.009
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	8.522.515	11.741.485
6. Ostala potraživanja	049	5.015.002	10.420.903
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	957.654	1.535.915
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055	191	191
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056	954.801	1.535.724
7. Ostala financijska imovina	057	2.662	0
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	058	50.448.927	35.417.755
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	22.418.716	26.915.684
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	860.562.421	852.076.172

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	360.656.853	373.815.315
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	277.889.530	277.889.530
II. KAPITALNE REZERVE	064	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	81.539.422	80.612.845
1. Zakonske rezerve	066	730.778	730.778
2. Rezerve za vlastite dionice	067	0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	2.940	2.940
4. Statutarne rezerve	069	0	0
5. Ostale rezerve	070	80.811.584	79.885.007
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	-665.578	-712.080
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	-6.825.537	1.383.646
1. Zadržana dobit	073	0	1.383.646
2. Preneseni gubitak	074	6.825.537	0
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	8.719.016	14.641.374
1. Dobit poslovne godine	076	8.719.016	14.641.374
2. Gubitak poslovne godine	077	0	0
VII. MANJINSKI INTERES	078	0	0
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	23.315.170	2.718.365
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080	826.050	818.248
2. Rezerviranja za porezne obveze	081	0	0
3. Druga rezerviranja	082	22.489.120	1.900.117
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	67.471.777	47.405.713
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085	68.503	68.422
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	67.403.274	47.337.291
4. Obveze za predujmove	087	0	0
5. Obveze prema dobavljačima	088	0	0
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090	0	0
8. Ostale dugoročne obveze	091	0	0
9. Odgođena porezna obveza	092	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	370.585.563	397.239.666
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	1.899.766	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	9.305.684	8.712.123
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	65.808.239	62.994.529
4. Obveze za predujmove	097	6.530.839	2.411.470
5. Obveze prema dobavljačima	098	132.667.305	151.510.638
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100	0	0
8. Obveze prema zaposlenicima	101	9.510.473	9.712.979
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	8.577.005	9.279.635
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103	20.000	20.000
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104	0	0
12. Ostale kratkoročne obveze	105	136.266.252	152.598.292
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	38.533.058	30.897.113
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	860.562.421	852.076.172
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108	0	0
DODATAK BILANCI (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
A) KAPITAL I REZERVE			
1. Pripisano imateljima kapitala matice	109	360.656.853	373.815.315
2. Pripisano manjinskom interesu	110	0	0

Bilanca Croatia Airlines d.d. na dan 31.12.2015.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4
AKTIVA			
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	659.181.448	634.374.908
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	25.687.275	24.871.690
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	23.395.401	24.698.412
3. Goodwill	006	0	0
4. Predumjovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	2.291.874	173.278
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	561.817.356	546.790.880
1. Zemljište	011	21.876.849	19.752.892
2. Građevinski objekti	012	22.707.082	31.450.410
3. Postrojenja i oprema	013	89.890.186	93.743.200
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	343.479.569	334.123.638
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predumjovi za materijalnu imovinu	016	47.666.624	52.883.194
7. Materijalna imovina u pripremi	017	34.860.180	13.490.663
8. Ostala materijalna imovina	018	1.336.866	1.346.883
9. Ulaganje u nekretnine	019	0	0
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	71.501.689	62.537.210
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	5.110.400	1.210.400
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025	1.037.222	1.179.721
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	65.354.067	60.147.089
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027	0	0
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	175.128	175.128
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030	0	0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031	0	0
3. Ostala potraživanja	032	175.128	175.128
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	172.430.767	186.189.150
I. ZALIHE (036 do 042)	035	49.515.167	56.429.223
1. Sirovine i materijal	036	49.402.579	56.429.223
2. Proizvodnja u tijeku	037	0	0
3. Gotovi proizvodi	038	0	0
4. Trgovačka roba	039	112.588	0
5. Predumjovi za zalihe	040	0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041	0	0
7. Biološka imovina	042	0	0
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	74.748.964	96.286.250
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044	61.989	466.975
2. Potraživanja od kupaca	045	61.061.205	73.714.587
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046	0	0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	156.185	98.010
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	8.454.583	11.611.594
6. Ostala potraživanja	049	5.015.002	10.395.084
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	957.654	1.535.915
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055	191	191
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056	954.801	1.535.724
7. Ostala financijska imovina	057	2.662	0
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	058	47.208.982	31.937.762
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	22.315.623	26.442.976
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	853.927.838	847.007.034

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	356.175.315	370.632.371
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	277.879.530	277.879.530
II. KAPITALNE REZERVE	064	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	79.622.989	79.635.915
1. Zakonske rezerve	066	720.778	720.778
2. Rezerve za vlastite dionice	067	0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	2.940	2.940
4. Statutarne rezerve	069	0	0
5. Ostale rezerve	070	78.905.151	78.918.077
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	-665.578	-712.080
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	-8.209.184	0
1. Zadržana dobit	073	0	
2. Preneseni gubitak	074	8.209.184	0
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	7.547.558	13.829.006
1. Dobit poslovne godine	076	7.547.558	13.829.006
2. Gubitak poslovne godine	077	0	0
VII. MANJINSKI INTERES	078	0	0
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	23.315.170	2.718.365
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080	1.617.327	818.248
2. Rezerviranja za porezne obveze	081	0	0
3. Druga rezerviranja	082	21.697.843	1.900.117
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	67.471.777	47.405.713
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084	0	
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085	68.503	68.422
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	67.403.274	47.337.291
4. Obveze za predujmove	087	0	0
5. Obveze prema dobavljačima	088	0	0
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090	0	0
8. Ostale dugoročne obveze	091	0	0
9. Odgođena porezna obveza	092	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	368.590.789	395.609.212
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	1.899.766	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	9.305.684	8.712.123
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	65.458.239	62.994.530
4. Obveze za predujmove	097	6.342.398	2.393.587
5. Obveze prema dobavljačima	098	131.746.596	150.361.507
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100	0	0
8. Obveze prema zaposlenicima	101	9.337.178	9.493.295
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	8.220.276	9.041.478
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103	20.000	20.000
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104	0	0
12. Ostale kratkoročne obveze	105	136.260.652	152.592.692
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	38.374.787	30.641.373
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	853.927.838	847.007.034

Konsolidirani izvještaj o novčanom tijeku Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2015.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Dobit prije poreza	001	8.915.987	14.888.272
2. Amortizacija	002	71.672.995	73.304.165
3. Povećanje kratkoročnih obveza	003	0	38.389.032
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	004	25.446.714	0
5. Smanjenje zaliha	005	0	0
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	006	42.213.958	10.302.528
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (001 do 006)	007	148.249.654	136.883.997
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	008	19.627.752	0
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	009	0	21.312.058
3. Povećanje zaliha	010	2.178.108	6.625.056
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	011	85.655.190	70.313.328
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (008 do 011)	012	107.461.050	98.250.442
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	013	40.788.604	38.633.555
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	014	0	0
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	015	195.978.444	47.275.010
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	016	0	0
3. Novčani primici od kamata	017	0	0
4. Novčani primici od dividendi	018	0	0
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	019	0	4.101.000
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (015 do 019)	020	195.978.444	51.376.010
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	80.379.346	74.119.421
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	022	0	0
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	023	0	189.001
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (021 do 023)	024	80.379.346	74.308.422
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	025	115.599.098	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	026	0	22.932.412
NOVČANI TIJEK OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	027	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	028	68.461.988	57.869.773
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	029	0	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (027 do 029)	030	68.461.988	57.869.773
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	031	216.736.727	80.252.858
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	032	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	033	19.962	21.571
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	034	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	035	9.826.163	8.327.659
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (031 do 035)	036	226.582.852	88.602.088
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINANCIJSKIH	037	0	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINANCIJSKIH	038	158.120.864	30.732.315
Ukupno povećanje novčanog tijeka (013 – 014 + 025 – 026 + 037 – 038)	039	0	0
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (014 – 013 + 026 – 025 + 038 – 037)	040	1.733.162	15.031.172
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	041	52.182.089	50.448.927
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	042	0	0
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	043	1.733.162	15.031.172
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	044	50.448.927	35.417.755

Izveštaj o novčanom tijeku Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2015.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Dobit prije poreza	001	7.547.558	13.829.006
2. Amortizacija	002	71.509.218	73.199.538
3. Povećanje kratkoročnih obveza	003	0	38.384.816
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	004	24.377.590	0
5. Smanjenje zaliha	005	0	0
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	006	42.764.187	9.500.772
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (001 do 006)	007	146.198.553	134.914.132
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	008	19.198.203	0
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	009	0	22.263.438
3. Povećanje zaliha	010	1.889.108	6.914.056
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	011	85.290.136	68.465.869
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (008 do 011)	012	106.377.447	97.643.363
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	013	39.821.106	37.270.769
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	014	0	0
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	015	195.978.444	47.275.010
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	016	0	0
3. Novčani primici od kamata	017	0	0
4. Novčani primici od dividendi	018	803.487	726.152
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	019	0	4.101.000
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (015 do 019)	020	196.781.931	52.102.162
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	80.280.938	74.091.369
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	022	0	0
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	023	0	189.001
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (021 do 023)	024	80.280.938	74.280.370
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	025	116.500.993	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	026	0	22.178.208
NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	027	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	028	68.461.988	57.869.773
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	029	0	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (027 do 029)	030	68.461.988	57.869.773
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	031	216.421.727	79.902.858
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	032	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	033	19.962	21.571
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	034	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	035	9.779.662	8.309.125
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (031 do 035)	036	226.221.351	88.233.554
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH	037	0	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH	038	157.759.363	30.363.781
Ukupno povećanje novčanog tijeka (013 – 014 + 025 – 026 + 037 – 038)	039	0	0
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (014 – 013 + 026 – 025 + 038 – 037)	040	1.437.264	15.271.220
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	041	48.971.484	47.208.982
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	042		0
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	043	1.762.502	15.271.220
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	044	47.208.982	31.937.762

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2015.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
1. Upisani kapital	001	277.889.530	277.889.530
2. Kapitalne rezerve	002	0	0
3. Rezerve iz dobiti	003	81.539.422	80.612.845
4. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	004	-6.825.537	1.383.646
5. Dobit ili gubitak tekuće godine	005	8.719.016	14.641.374
6. Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine	006	0	0
7. Revalorizacija nematerijalne imovine	007	0	0
8. Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	008	-665.578	-712.080
9. Ostala revalorizacija	009	0	0
10. Ukupno kapital i rezerve (AOP 001 do 009)	010	360.656.853	373.815.315
11. Tečajne razlike s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje	011	0	0
12. Tekući i odgođeni porezi (dio)	012	0	0
13. Zaštita novčanog tijeka	013	5.080.188	674.553
14. Promjene računovodstvenih politika	014	0	0
15. Ispravak značajnih pogrešaka prethodnog razdoblja	015	0	0
16. Ostale promjene kapitala	016	7.177.346	12.483.909
17. Ukupno povećanje ili smanjenje kapitala (AOP 011 do 016)	017	12.257.534	13.158.462
17 a. Pripisano imateljima kapitala matice	018	12.257.534	13.158.462
17 b. Pripisano manjinskom interesu	019	0	0

Izvještaj o promjenama kapitala Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2015.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
1. Upisani kapital	001	277.879.530	277.879.530
2. Kapitalne rezerve	002	0	0
3. Rezerve iz dobiti	003	79.622.989	79.635.915
4. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	004	-8.209.184	0
5. Dobit ili gubitak tekuće godine	005	7.547.558	13.829.006
6. Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine	006	0	0
7. Revalorizacija nematerijalne imovine	007	0	0
8. Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	008	-665.578	-712.080
9. Ostala revalorizacija	009	0	0
10. Ukupno kapital i rezerve (AOP 001 do 009)	010	356.175.315	370.632.371
11. Tečajne razlike s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje	011	0	0
12. Tekući i odgođeni porezi (dio)	012	0	0
13. Zaštita novčanog tijeka	013	5.080.188	674.553
14. Promjene računovodstvenih politika	014	0	0
15. Ispravak značajnih pogrešaka prethodnog razdoblja	015	0	0
16. Ostale promjene kapitala	016	6.727.181	13.782.503
17. Ukupno povećanje ili smanjenje kapitala (AOP 011 do 016)	017	11.807.369	14.457.056

Na temelju Zakona o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08, 74/09, 54/13, 159/13, 18/15, 110/15), ovime dajemo sljedeću:

IZJAVU

Da su pojedinačni i konsolidirani revidirani financijski izvještaji izdavatelja Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine sastavljeni uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja, te daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjelinu.

Da izvještaj posloводства Croatia Airlines d.d. sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

Ova Izjava daje se kao prilog godišnjih izvještaja izdavatelja Croatia Airlines d.d.

Osobe odgovorne za sastavljanje izvještaja izdavatelja:

Član Uprave

Predsjednik Uprave

Zlatko Širac

Krešimir Kučko

U Zagrebu, 22. travnja 2016.

A STAR ALLIANCE MEMBER

Godišnje izvješće Uprave o stanju Društva za 2015. godinu

Ožujak 2016.

SADRŽAJ

Karakteristični pokazatelji	3
Flota.....	3
Prometni pokazatelji.....	3
Financijski pokazatelji.....	4
Pokazatelji produktivnosti	4
Croatia Airlines u 2015. godini – predstavljanje.....	5
Struktura vlasništva	5
Upravljačka struktura Društva i organizacija.....	6
Ljudski potencijali	7
Društvena odgovornost	13
Priznanja i zaštita okoliša	15
Restrukturiranje kompanije	17
Unapređenje i proširenje poslovanja.....	18
Poslovno okruženje i rizici poslovanja.....	20
Flota i kapaciteti.....	28
Iskorištenost flote	29
Tržište	30
Financijsko poslovanje	33
Račun dobiti i gubitka	33
Imovina, financiranje i investicije	36
Bilanca stanja	36
Novčani tijek	37
Osvrt na ostvarenje plana.....	39
Prometni pokazatelji u odnosu na planirane.....	39
Račun dobiti i gubitka	39
Bilanca stanja	40
Konsolidirani rezultat poslovanja	41
Planske smjernice i ciljevi 2016. godine	42
Današnje poslovanje – Prometni učinci I.-II. 2016.....	43

Karakteristični pokazatelji

Flota

tip zrakoplova	broj na kraju 2015.	sjedala	vlasništvo	najam	Ø starost (god.)	broj na kraju 2014.	vlasništvo	najam
Airbus A320	2	348	1	1	16,08	2	1	1
Airbus A319	4	576	4	-	16,94	4	4	-
Q-400	6	456	-	6	6,60	6	-	6
UKUPNO	12	1.380	5	7	11,63	12	5	7

Prometni pokazatelji

OPIS			2015.	2014.	2013.
nalet (km)	DIST	000	16.388	16.328	16.223
broj uzlijetanja	FLTS		25.863	25.879	25.179
stopa promjene		%	0	3	-8
operativno vrijeme	BH		37.007	36.909	35.912
stopa promjene		%	0	3	-8
prevezeni putnici	RPAX	000	1.850	1.825	1.797
stopa promjene		%	1	2	-8
prevezena roba i pošta	CGO	T	2.733	3.103	3.245
stopa promjene		%	-12	-4	-9
ostvareni putnički km	RPKM	mil.	1.371	1.342	1.323
raspoloživa sjedala - km	ASKM	mil.	1.967	1.938	1.922
putnički faktor popunjenosti	PLF	%	69,7	69,2	68,8
ostvareni tonski km	TKM	mil.	139	136	135
raspoloživi tonski km	ATKM	mil.	205	202	204
težinski faktor popunjenosti	WLF	%	67,8	67,4	65,9

Financijski pokazatelji

Pokazatelj	Jedinica mjere	2015.	2014.	2013.
Operativni prihodi	mil. kn	1.551	1.544	1.575
Stopa promjene	%	0,4	-2,0	
Ukupni prihodi	mil. kn	1.608	1.595	1.647
Stopa promjene	%	0,8	-3,2	
Operativni troškovi	mil. kn	1.534	1.530	1.558
Stopa promjene	%	0,2	-1,8	
Ukupni troškovi	mil. kn	1.594	1.587	1.646
Stopa promjene	%	0,5	-3,6	
Operativni rezultat	mil. kn	16,7	13,7	17,4
Neto rezultat	mil. kn	13,8	7,5	0,7
EBIT	mil. kn	24,2	19,1	14,5
EBITDA	mil. kn	97,4	90,6	97,6
EBIT marža	%	1,6	1,2	0,9
Ekonomičnost		1,0	1,0	1,0
ROA	%	1,6	0,9	0,1
ROE	%	3,7	2,1	0,2
Jedinični operativni trošak	kn/ATKM	7,5	7,6	7,6
Jedinični operativni prihod	kn/ATKM	7,6	7,6	7,7
Putnički <i>yield</i> (putnički prihod u EUR/RPKM)	€cent/RPKM	12,6	12,6	13,2
Koeficijent tekuće likvidnosti		0,5	0,5	0,4
Koeficijent zaduženosti		0,6	0,6	0,6
Koeficijent financiranja		1,3	1,3	1,8
Prosječan broj zaposlenih		925	967	1.076

Pokazatelji produktivnosti

Pokazatelj	2015.	2014.	2013.
Zaposleni (tkm/zaposlenom)	150.365	140.913	125.118
Zrakoplovi (BH/dan)	8,4	8,4	7,9
Gorivo (tkm/tona)	2.451	2.458	2.389

Croatia Airlines u 2015. godini – predstavljanje

U više od dvadeset pet godina postojanja i pružanja usluge prijevoza Croatia Airlines povezao je hrvatske gradove s najvažnijim europskim metropolama, a u suradnji sa zrakoplovnim partnerima i s cijelim svijetom. Croatia Airlines, kao član najvećeg svjetskog udruženja zrakoplovnih kompanija Star Alliance, svojim putnicima omogućuje pristup globalnoj mreži letova uz korištenje mnogobrojnih pogodnosti.

Struktura vlasništva

Croatia Airlines je dioničko društvo.

Temeljni kapital Društva iznosi 277.879.530 kn i podijeljen je na 27.787.953 redovnih dionica nominalne vrijednosti 10 kn.

Pregled najvećih deset dioničara i njihovih udjela u temeljnom kapitalu	broj dionica	%
DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM (DUUDI) ZA REPUBLIKU HRVATSKU	26.971.437	97,0616
ZRAČNA LUKA ZAGREB D.O.O.	477.121	1,7170
DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM (DUUDI) ZA DRŽAVNU AGENCIJU ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU JANAF DD	213.152	0,7671
CROATIA LLOYD DD	22.000	0,0792
HRVATSKA LUTRIJA D.O.O.	10.270	0,0370
ASTRA INTERNATIONAL D.D. U STEČAJU	4.000	0,0144
HP D.D.	3.682	0,0133
TURISTHOTEL D.D.	2.750	0,0099
TANKERKOMERC D.D.	2.090	0,0075
	2.090	0,0075

Povezana društva koja su u 2015. godini bila u vlasništvu Croatia Airlinesa d.d. su Amadeus Croatia d.d., Pleso prijevoz d.o.o. te Obzor putovanja d.o.o. koji su samostalni poslovni subjekti.

U studenom 2015. godine Croatia Airlines je prodao ukupnu vrijednost udjela u društvu **Pleso prijevoz d.o.o.**, a koji su činili 50% temeljnog kapitala Pleso prijevoza. Druga polovica je vlasništvo Zračne luke Zagreb. Pleso prijevoz d.o.o. obavlja djelatnost prijevoza putnika koji putuju na relaciji zračna luka – grad, prijevoz izgubljene prtljage te prijevoz djelatnika koji rade u zračnim lukama u Zagrebu i Splitu.

Amadeus Croatia d.d. osnovali su Croatia Airlines (95 posto vlasništva) i Amadeus GDS, globalni distribucijski sustav sa sjedištem u Madridu. Osnovna djelatnost društva je organizacija svih aktivnosti i pružanje tehničke potpore vezane uz korištenje rezervacijskog sustava Amadeus na području Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Amadeus je globalni rezervacijski sustav putem kojeg se obavlja distribucija i rezervacija prijevoznih i smještajnih kapaciteta preko putničkih agencija i prodajnih mjesta samih zrakoplovnih kompanija.

Obzor putovanja d.o.o. je turistička agencija u stopostotnom vlasništvu Croatia Airlinesa koja se bavi organizacijom službenih i turističkih putovanja, savjetovanja, konferencija, kongresa i *incentive* putovanja.

Upravljačka struktura Društva i organizacija

Rad Društva tijekom 2015. godine organiziran je preko poslovnih funkcija grupiranih u poslovne cjeline i preko zajedničkih funkcija kompanije organiziranih unutar Tajništva uprave, Ureda za upravljanje kvalitetom i sigurnošću, Sektora kontrolinga i interne revizije te korporativnih funkcija koje uključuju Sektor financija i računovodstva, Sektor pravnih poslova, upravljanja ljudskim resursima i imovinom i Sektor upravljanja informacijskim tehnologijama.

Poslovno područje prometa obuhvaća letačke i kabinske operacije, prometni školski centar, operativni centar, operativni inženjering, plan posada, službu zemaljskih operacija, poslove administracije prometa te upravljanje kvalitetom u prometu i sigurnost operacija.

Poslovno područje tehnike objedinjava inženjering i tehničku podršku, upravljanje materijalima, pripremu i kontrolu radova, bazno i linijsko održavanje, održavanje zrakoplovnih dijelova i opreme, tehnički školski centar te upravljanje kvalitetom i sigurnošću za tehniku.

Prodaja i marketing te upravljanje mrežom i prihodima dio su trećeg poslovnog područja.

Prema Statutu Društva Upravu čini najmanje jedan član, a najviše tri člana, dok članstvo Nadzornog odbora broji pet članova. Na mjestu Predsjednika Uprave Društva je Krešimir Kučko, član Uprave je Zlatko Širac, a predsjednik Nadzornog odbora je prof.dr.sc. Siniša Petrović.

Podružnice (inozemna predstavništva)

Croatia Airlines ima osam inozemnih predstavništva: Predstavništvo Benelux, Predstavništvo Njemačka, Predstavništvo Velika Britanija, Predstavništvo

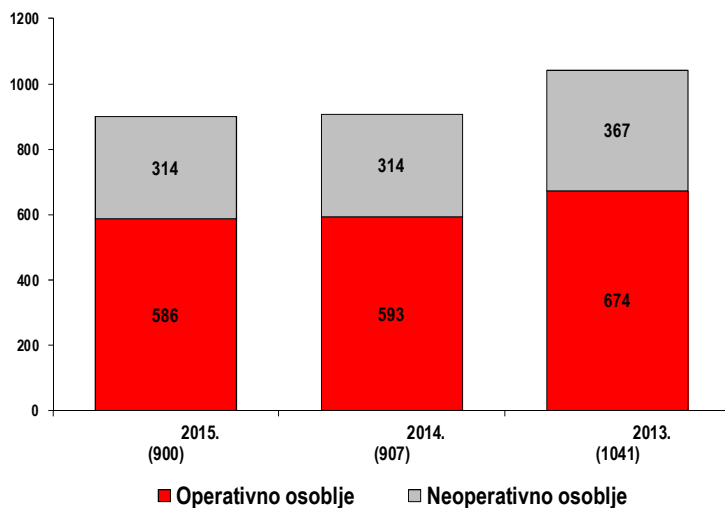
Francuska, Predstavništvo Italija, Predstavništvo Bosna i Hercegovina, Predstavništvo Makedonija i Predstavništvo Švicarska.

Bruxelles	Benelux	Pariz	Francuska	Sarajevo	Bosna i Hercegovina
Adresa:	Brussels Airport, Box 31 1930 Zaventem	Adresa:	Roissy-Charles de Gaulle, 1 Rue de la Haye, BP 18913 Tremblay en France 95731 Roissy CDG Cedex	Adresa:	Zračna luka Sarajevo Ul. Khurta Schorka 36, 71 210 Sarajevo
Frankfurt	Njemačka	Rim	Italija	Skopje	Makedonija
Adresa:	FAC 1, Gebäude 234, HBK 49, Hugo-Eckener-Ring 60549 Frankfurt a.M.	Adresa:	Aeroporto Leonardo Da Vinci Torre Uffici 2, room 518 00054 Fiumicino	Adresa:	Alexander the Great Airport 1043 Petrovec - Skopje
London	Velika Britanija	Zürich	Švicarska		
Adresa:	Concorde North Wing Gatwick Airport Room 332 West Sussex RH6 0DW	Adresa:	Hardstr.2 8004 Zürich		

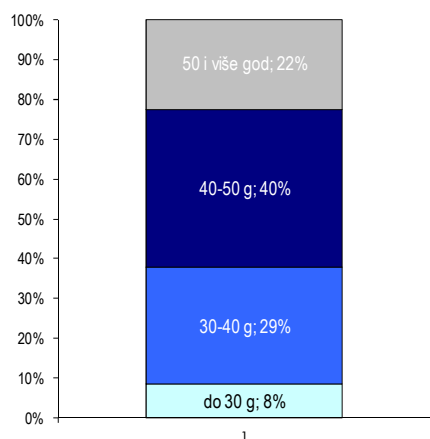
Ljudski potencijali

Na dan 31. prosinca 2015. godine u Društvu je bio zaposleno 900 radnika uključujući i 40 radnika u inozemnim predstavništvima. Broj radnika manji je za 1% posto u odnosu na kraj 2014. godine.

Broj zaposlenih na kraju godine

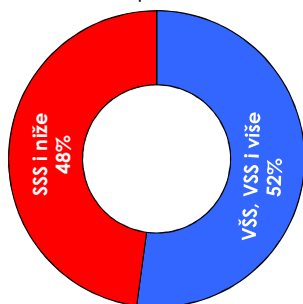
Struktura po dobi 2015.

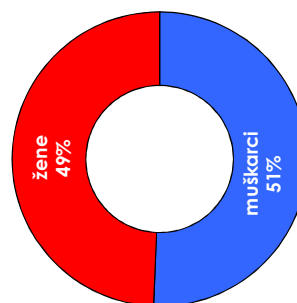
Na kraju 2015. godine **broj operativnih radnika** je za 1 posto manji u odnosu na kraj prethodne godine, a **broj neoperativnog osoblja** je na istoj razini kao na kraju 2014. godine. Zbog potreba pokrivanja ljetnog reda letenja Društvo je sezonski zaposlilo 51 člana kabinskog osoblja.

Zastupljenost operativnog osoblja¹ u Društvu iznosi 65,1 posto (586), a neoperativnog 34,9 posto (314).

Struktura po stručnoj spremi

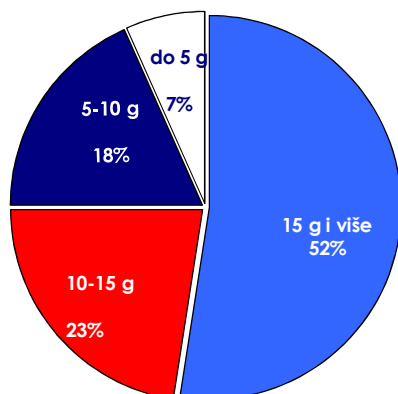
Struktura po spolu

¹ Uključuje sljedeća operativna radna mjesta u Društvu: promet (piloti, kabinsko osoblje, operativni centar, snabdjevanje zrakoplova, zemaljske usluge, vođitelji stanica, asistenti vođitelja stanica); tehnika (sva radna mjesta) te prodaja (vođitelji poslovnica na ZL i predstavnici prodaje i skrbi o putnicima) – promjena metodologije u 2013. godini.

Obrazovna struktura pokazuje da 52 posto zaposlenih ima više i visoko obrazovanje te da je prosječna životna dob zaposlenih 42,2 godine. U spolnoj strukturi nešto su zastupljeniji muškarci (51 posto).

Struktura po stažu u Društvu

Prosječni ukupan kumulativni staž operativnog osoblja iznosio je 16,7 godina, neoperativnog 18,6 godina, a prosječan ukupni staž svih zaposlenika iznosio je 17,4 godina.

Prosječan staž u Croatia Airlines za operativno osoblje iznosio je 13,5 godina, neoperativno osoblje 15,3 godine, a prosječan staž svih zaposlenika u Croatia Airlines iznosio je 14,1 godinu, što pokazuje visoki stupanj lojalnosti zaposlenika kompaniji od kojih je veliki dio čitav

svoj dosadašnji radni vijek proveo radeći u Croatia Airlines.

Udio žena u strukturi visokoga i srednjeg *managementa* iznosio je 38 posto.

Ulaganja i programi školovanja

Croatia Airlines kontinuiranim ulaganjem u školovanja razvija i jača ljudske potencijale, prepoznajući od prvog dana svoju djelatnost kao istodobno i kapitalno i radno intenzivnu.

Zbog izrazite sofisticiranosti tehnologije i zahtjevnosti poslovnih procesa, značajna financijska sredstva svake se godine ulažu u osposobljavanje radnika, a osobito u specijalističko osposobljavanje i održavanje standarda educiranosti letačkoga, kabinskog i zemaljskog operativnog osoblja.

Ulaganja u školovanja (kn)	2015.	2014.	2013.
Operativno osoblje	6.500.959	6.668.434	6.087.419
Stopa promjene	-3%	10%	-15%
Neoperativno osoblje	668.861	589.220	587.948
Stopa promjene	14%	0,2%	85%
Ukupno	7.169.820	7.257.654	6.675.367
Stopa promjene	-1%	9%	-11%

Školovanje zaposlenika Croatia Airlinesa odvija se istodobno na tri razine: školovanje zaposlenika operativnih sektora, zaposlenika sektora tehnike i zaposlenika neoperativnih sektora.

U 2015. godini Tehnički školski centar Croatia Airlines je nastavio aktivnu suradnju s Hrvatskom agencijom za civilno zrakoplovstvo u segmentu izdavanja PART 66 dozvola, te usklađivanjem s EASA regulativom.

Dovršen je projekt certificiranja Tehničkog školskog centra kao ovlaštene organizacije za provođenje osnovnog školovanja za aviomehaničare, kao uvjet za stjecanje PART 66 dozvola mehaničara održavanja. Projekt je zahtijevao izmjenju, te kvalitativno i kvantitativno povećanje opsega MTOE-a, (Priručnika Tehničkog školskog centra) za rad PART 147 organizacije za školovanje), u kojega je uvršten odobreni program školovanja „Approved Basic Training Courses - Category B1.1 Syllabus,„. Krajem godine, započelo i provođenje odobrenog školovanja za vanjske korisnike.

Obzirom na povećanje opsega posla ukazala se potreba povećanja instruktorskog kadra. Shodno tome, pokrenut je program osposobljavanja novih instruktora, tako da su tijekom 2015. godine provedena ukupno 3 inicijalna školovanja za zrakoplovno-tehničke instruktore, kao uvjet za nominaciju budućih instruktora. Također, organiziran je tečaj obnove znanja za dio postojećih instruktora.

U dijelu PART 147 Type-training školovanja, održana su četiri teorijska i praktična školovanja za tipove zrakoplova A320 *family* i ATR42/72 za treća lica. Školovanja su održana za osoblje JAT-tehnike i Air Srbije. Za djelatnike Croatia Airlines, održano je jedno školovanje za tip zrakoplova DHC-Q400.

U dijelu školovanja propisanih PART 145 regulativom, održana su 124 školovanja, u koja spadaju sva planirana školovanja za produženje internih autorizacija inženjera i mehaničara PART 145 Croatia Airlines.

Nastavljen je program školovanja Limited Certification Authorisation to the Commander.

Uz osnovna PART145 i PART147 školovanja, Tehnički školski centar je certificiran od strane Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo za provođenje školovanja za obuku aerodromskog osoblja, odnosno za tečaj „Vuča zrakoplova“. Za tu svrhu, izrađen je „Operativni Priručnik“, u kojem je propisan standard programa školovanja „Vuča zrakoplova“, te je isti i odobren od strane Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo, a krajem godine je proveden i tečaj za djelatnike Croatia Airlines. Time su stvoreni uvjeti za provođenje navedenog tečaja u vlastitim prostorijama, a ne u vanjskim školskim centrima kako je to bio slučaj do sada.

U 2015. godini Prometni školski centar organizirao je obvezne obnove znanja kao i potrebne provjere na zrakoplovu, simulatoru te na zemlji, koje su omogućile produljenja svih ovlaštenja i dozvola za obavljanje poslovnih aktivnosti zaposlenika.

Provedeno je komercijalno školovanje pilota na A320 i Q400 na simulatoru i u zrakoplovu, a u suradnji s partnerima proveden je i veći broj Base traininga za upis tipa A320 i Q400.

Provedeno je komercijalno školovanje kabinskog osoblja, te niz školovanja vezanih za postupak rukovanja opasnim robama (DGR), kao i CRM-a za vanjske korisnike.

Tijekom 2015. godine Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo je provela nekoliko audita i inspekcija u cilju kontinuiranog nadzora aktivnosti Prometnoga školskog centra u prostorijama Croatia Airlines, na simulatorima u Beču, te na letovima zrakoplova Croatia Airlinesa. Ostvareni rezultati pokazali su zavidnu razinu usklađenosti s propisanim standardima. Provedeno je također i niz inspekcija simulatora te rada instruktora TRI/TRE na njima, u skladu s odredbama OM-D & Quality Inspection Orders sustava kvalitete, radi praćenja te podizanja kvalitete rada TRI/TRE. Provedena je i postignuta standardizacija rada TRE/TRI na oba tipa u segmentu Normal & Abnormal Procedures. Proveden je IOSA audit koji je prošao bez nalaza.

Inkorporirane su i mjere štednje u svakom segmentu poslovanja kao i racionalizacija u radu zaposlenika Prometnoga školskog centra.

Sukladno izmjeni regulative i pojedinih programa školovanja izvršene su revizije OM-D i ATO priručnika.

Svi djelatnici, sukladno svojim ovlastima, prisustvovali su radionicama i obnovama znanja u Hrvatskoj agenciji za civilno zrakoplovstvo u cilju usavršavanja i poboljšanja raznih procesa u okviru njihovih odgovornosti.

Razni programi školovanja namijenjeni vanjskim korisnicima omogućeni su putem WEB ponude.

Proces edukacije zaposlenika Croatia Airlinesa oslanja se u prvom redu na interne resurse koji podrazumijevaju korištenje vlastitih ovlaštenih instruktorskih kadrova. Osim financijskih ušteda koje se tako ostvaruju, njegovanjem vlastitog *know-how* postiže se manja ovisnost o vanjskim resursima te promiče kompanijska kultura i poslovna strategija.

Godina 2015. obilježena je nizom obrazovnih aktivnosti u organizaciji Sektora pravnih poslova, upravljanja ljudskim resursima i imovinom. Provedena su interna školovanja, kojima je cilj bio zaposlenicima omogućiti dodatna stručna znanja vezana za tehnološke promjene u industriji, kao i stjecanje poslovnih vještina nužnih za svakodnevno poslovanje.

Tijekom 2015. godine organizirane su serije redovnih školovanja namijenjenih zaposlenicima prodaje, zemaljskih operacija te putničkih agencija, vezanih za rezervacije, putničke tarife i automatsko ispisivanje dokumenata.

Ured za upravljanje kriznim situacijama i izvanrednim događajima organizirao je školovanje za članove SAT i ETIC timova te za operativno osoblje Zemaljskih operacija. Svrha školovanja je bila osposobiti zaposlenike kompanije za postupanje u kriznim situacijama, a školovanje su proveliiskusni stručnjaci Hrvatskog Crvenog križa koji imaju višegodišnje iskustvo u terenskom radu s osobama koji su doživjeli velike gubitke i stresove (poplave, migranti, talačke situacije, gubitak člana obitelji i sl.).

U suradnji s Društvom za psihološku pomoć i Odsjekom za psihologiju Filozofskog fakulteta organizirano je i školovanje za ERCM stožer na temu kriznog upravljanja. Svrha je bila upoznati rukovoditelje sa specifičnosti postupanja, odlučivanja, rukovođenja i komuniciranja u situacijama koje za posljedicu imaju ili mogu imati ljudske i materijalne gubitke, a što u konačnici može ugroziti ugled i opstanak kompanije. Polaznici su upućeni u način komuniciranja kojem je svrha prevencija ili smanjenja štete, kao i pružanje aktivne podrške zaposlenicima i kompaniji u efikasnijem nošenju s krizom.

U 2015. godini zaposlenici koji se nalaze u direktnom kontaktu s putnicima prošli su sve potrebne edukacije propisane standardima *Star Alliance*, a naglasak je bio na školovanjima koja u prvi plan stavljaju tretman povlaštenih kategorija *Star Alliance* putnika, te standardne procedure u neregularnim situacijama. Održana je serija internih edukacija usmjerena na prepoznavanje putnika s posebnim *Star Alliance* statusima, u cilju primjerenog odnosa prema toj kategoriji putnika, održavanja visokog standarda usluge kao i općeg poboljšanja razine zadovoljstva putnika.

Specijalizirana školovanja za koja ne postoje interni resursi, realiziraju se većinom u Školskom centru IATA (Međunarodne udruge zračnih prijevoznika) te drugim, međunarodnim specijaliziranim, edukacijskim centrima, a za određene kategorije školovanja angažiraju se vanjski stručnjaci koji provode *in-house* programe, kojima

može prisustvovati više ciljanih skupina zaposlenika. Zaposlenici kompanije redovno prisustvuju u radu raznih tematskih konferencija, simpozija i radnih grupa, u cilju što boljeg upoznavanja s operativnim i komercijalnim inovacijama unutar industrije.

Croatia Airlines, kao nacionalni prijevoznik Republike Hrvatske, unutar svoga Školskog centra organizira razna školovanja potrebna putničkim i robnim agencijama za stjecanje IATA licencije, školovanja namijenjena zaposlenicima zračnih luka, špediterskih organizacija te zrakoplovnim kompanijama. U 2015. godini Školski centar Croatia Airlines školovao je znatan broj zaposlenika IATA akreditiranih putničkih agencija na području rezervacija, tarifa i izdavanja prijevoznih dokumenata, te zaposlenika robnih agencija i špediterskih organizacija iz područja rukovanja opasnim robama.

Tijekom 2015. godine provedeno je procjenjivanje radnog učinka zaposlenika metodom procjene kompetencija. Odgovorne osobe zadužene za procjenu kompetencija pojedinog radnika, provele su i godišnje razgovore o radu. Svrha razgovora bila je iznošenje zapažanja i ocjena, analiza ostvarenih rezultata, kao i detekcija područja na kojima su moguća poboljšanja. Obzirom da se radilo o prvoj procjeni, ista nije imala ni pozitivnih niti negativnih posljedica po radnike, čime je otvoren prostor za daljnji razvoj procesa. Rad radnika pratili su i ocjenjivali u pravilu neposredni rukovoditelji, ali su dodatni procjenjivači imenovani za velike grupe zaposlenika s jednim formalnim rukovoditeljem (kabinsko, letačko, tehničko osoblje) kako bi se procjenjivanje i godišnje povratne informacije o radu raspodijelile na više izvršitelja.

Odgovornost prema zaposlenima

Radnici Društva se u pravilu zapošljavaju na neodređeno vrijeme. Na određeno vrijeme se u pravilu zapošljava dodatno operativno osoblje tijekom ljetne sezone (kabinsko osoblje, piloti) odnosno tijekom zime za potrebe sezone održavanja zrakoplova (pomoćno tehničko osoblje). Zapošljavanjem na određeno vrijeme rješavaju se samo privremene zamjene ili popune za razdoblja velikih vršnih opterećenja ljudskih resursa na pojedinim područjima rada i procesima.

Naknade i potpore

Uz redovita primanja Društvo pruža radnicima različite naknade i potpore. One se očituju preko naknade troškova za prijevoz na posao, isplate otpremnine prilikom odlaska radnika u mirovinu, potpore u slučaju smrti člana uže obitelji, potpore za neprekinuto bolovanje dulje od 90 dana, pravo na plaćeni dopust u slučajevima rođenja djeteta, selidbe, sklapanja braka, školovanja i sl.

U slučajevima duljih bolovanja, teških bolesti i teškoga materijalnog stanja, Društvo nastoji pomoći radniku i njegovoj obitelji potporom za nabavu lijekova i troškove liječenja. Redovito se pomaže i djeci preminulih radnika mjesečnom potporom za vrijeme njihova redovitog školovanja.

Zaštita na radu, zaštita od požara i zaštita okoliša

Organizacija zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša propisana je zakonskim i podzakonskim aktima, kao i internim aktima Društva.

Redovito se organizira i provodi osposobljavanje radnika za rad na siguran način te osnovno osposobljavanje radnika za zaštitu od požara za sve novozaposlene radnike. Specijalistička osposobljavanja za rad na siguran način pri

rukovanju strojevima i uređajima s povećanim opasnostima (hidrauličke podizne platforme, strojevima za obradu metala i nemetala, viličari, i sl.), kao i osposobljavanje za stjecanje znanja o zaštiti od opasnih kemikalija organiziraju se prema realnim potrebama Sektora tehničkih poslova. U 2015. godini specijalistički je osposobljeno 38 djelatnika.

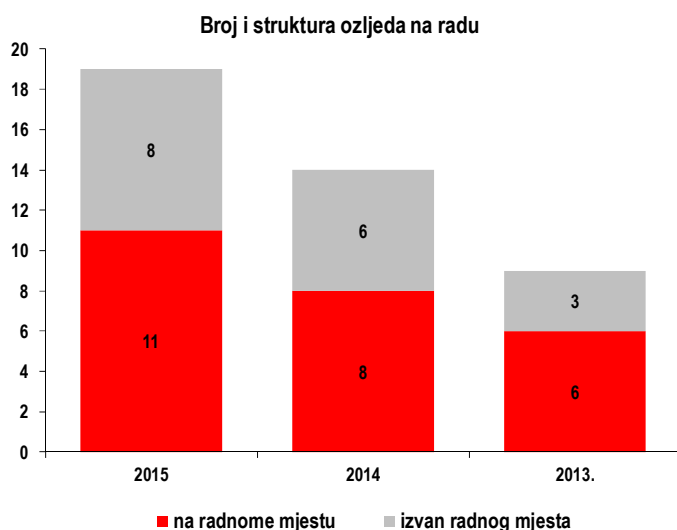
Svi radnici koji rade na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada obavljaju redovite liječničke preglede.

Za sve strojeve, uređaje, opremu i instalacije u procesu rada, kao i za uređaje i instalacije koje služe za dojavu i gašenje požara, redovito se organiziraju i provode redoviti servisi i ispitivanja.

Sav opasan otpad iz procesa rada redovito se i propisno uklanja te zbrinjava, o čemu se vodi evidencija (očevidnici), kao i pravovremeni izvještaji u registar onečišćavanja okoliša pri ministarstvu zaštite okoliša.

U 2015. godini obavljena su 3 inspekcijska nadzora: 2 iz područja zaštite na radu od strane državnog inspektorata i 1 iz područja zaštite okoliša od strane Inspektorata ministarstva zaštite okoliša koji su prošli bez primjedbi. U 2015. godini nije bilo inspekcijskog nadzora nad provođenjem mjera zaštite od požara od strane inspektorata ministarstva unutarnjih poslova.

U 2015. godini prijavljeno je ukupno devetnaest ozljeda na radu (osam žena i jedanaest muškaraca). Od toga, jedanaest ozljeda se dogodilo na mjestu obavljanja poslova i radnih zadataka, a sedam pri dolasku na radno mjesto i odlasku s radnog mjesta do

mjesta stanovanja, od čega pet kao posljedica prometne nezgode. Jedna ozljeda se dogodila na službenom putu. Klasificirajući ozljede nastale samo na radnome mjestu, a prema metodi AUYA, u 2015. devet ozljeda je lakše prirode, a dvije teže. Zbog jedne teže ozljede nadzoru je prisustvovao Državni inspektorat zaštite na radu u kojem nisu utvrđeni propusti Croatia Airlines u primjeni propisa zaštite na radu. Od devetnaest prijavljenih

ozljeda, četrnaest su priznate, a pet je u procesu obrade HZZO-a. Smrtnih slučajeva u vezi s ozljedama na radu, kao i profesionalnih bolesti nije bilo.

Zaštita dostojanstva radnika

Radi zaštite dostojanstva radnika, propisan je postupak „Zaprimanje i rješavanje pritužbi vezanih uz povredu dostojanstva radnika“ te imenovana osoba koja je ovlaštena primati i rješavati pritužbe u vezi sa zaštitom dostojanstva radnika. Kako bi se zaštitili osobni podaci, u Društvu postoji Odluka o imenovanju osobe za prikupljanje, obrađivanje, korištenje i dostavu trećim osobama, osobnih podataka radnika Društva.

U skladu s donesenim Planom djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova u Društvu se kontinuirano provodi analiza položaja muškaraca

i žena. Tijekom proteklog razdoblja nije bilo potrebno uvoditi posebne mjere u vezi s uspostavom ravnopravnosti spolova.

Odnos radnika i Uprave Društva

U Društvu djeluje pet sindikata - Hrvatski sindikat prometnih pilota, Sindikat inženjera i tehničara u zrakoplovstvu, Samostalni strukovni sindikat aviomehaničara Hrvatske, Sindikat kabinskog osoblja zrakoplova, Samostalni hrvatski sindikat zaposlenika u zrakoplovstvu.

U kompaniji djeluje i Radničko vijeće koje je u 2015. godini brojilo devet članova. Kroz Radničko vijeće, na način i po uvjetima kako to propisuje Zakon o radu, radnici Društva sudjeluju u odlučivanju o njihovim gospodarskim i socijalnim pravima i interesima.

Društvena odgovornost

Promet i turizam

Croatia Airlines kao nacionalni zračni prijevoznik prepoznaje svoju društvenu odgovornost u povezivanju države zračnim putem, u inozemnome i domaćem prometu, ali ima i veliku ulogu u doprinosu razvoju hrvatskog turizma. Potrebama turističke privrede i turističkog razvoja Croatia Airlines se neprekidno prilagođava svojom mrežom izravnih letova za Zagreb kao glavnom gradu te za jadranska odredišta, u suradnji sa svojim zrakoplovnim partnerima i usklađivanjem s drugim oblicima transporta gdje god je to moguće.

Značajnu ulogu Croatia Airlinesa u povezivanju domaćih zračnih odredišta i održavanju prometa unutar Hrvatske prepoznala je i Vlada Republike Hrvatske. Nastavno na Strategiju Vladinih programa za razdoblje 2012.-2014. godine, 8. studenog 2012. Vlada RH je donijela Odluku o obvezi obavljanja domaćeg linijskog zračnog prometa.

Temeljem provedenog postupka Javnog natječaja za obavljanje usluge domaćeg linijskog zračnog prijevoza sklopljen je Ugovor o obvezi obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza između Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture i Croatia Airlinesa za razdoblje od 31. ožujka 2013. do 26. ožujka 2016. godine.

Hrvatski brand

Croatia Airlines i dalje nastoji pridonijeti sveukupnom razvoju hrvatskog turizma i gospodarstva, stoga kao dio svoje ponude u kabini zrakoplova posluhuje i promiče hrvatsku hranu i vina.

Hrvatske prirodne ljepote, povijesne vrednote i kulturna zbivanja približavaju se tijekom leta putnicima preko putnog časopisa Croatia. U sklopu suradnje s Hrvatskom turističkom zajednicom te ostalim turističkim zajednicama, u časopisu se objavljuju oglasi i članci. U zrakoplovima tipa Airbus prikazuju se turistički promotivni filmovi o prirodi i kulturnim znamenitostima različitih krajeva Hrvatske (podmorje i otoci, obala, kontinentalni dio).

Redovite su promidžbe i sponzorstva mnogih kulturnih događaja i institucija koji pridonose unapređivanju hrvatskog turizma (Dubrovačke ljetne igre, Uskrsnja regata, Festival Split..).

U 2015. godini Croatia Airlines je nastavio suradnju s Hrvatskim olimpijskim odborom (HOO) kao i Paraolimpijskim odborom. Croatia Airlines je službeni prijevoznik olimpijaca, a kao član HOO obitelji promovira naše sportaše i sport u Hrvatskoj.

Pomoć zajednici

Croatia Airlines nastoji, kad je god to moguće, poduprijeti institucije kojima je potrebna humanitarna pomoć ili organiziraju humanitarne projekte. Također, daje i izravnu humanitarnu pomoć putem besplatnog prijevoza teškim bolesnicima, djeci ili ljudima u nevolji te sudjeluje u dobrotvornim akcijama darivanjem usluge prijevoza. U želji da pridonese kvaliteti liječenja i zdravstvene zaštite u Hrvatskoj Croatia Airlines je i ove godine donirao sredstva i to Odjelu kardiologije Opće bolnice u Dubrovniku za kupnju pokretne trake za ergometriju. Tako je povodom ove donacije Croatia Airlines pokrenuo i humanitarnu akciju Selfie od srca kako bi se u javnosti još više razvila svijest o kardiološkim bolestima djece, a pritom su se svi hrvatski građani imali priliku aktivno uključiti i dati osobni doprinos objavljujući fotografiju.

Također u sklopu društveno odgovornog ponašanja Croatia Airlines je organizirao Malu školu zrakoplovstva za osnovnoškolce u svom Tehničkom središtu za održavanje zrakoplova u Međunarodnoj zračnoj luci Zagreb. Učenici su imali jedinstvenu priliku razgledati vanjski dio i unutrašnjost mlaznog zrakoplova Airbus 319 uz stručno vodstvo pilota, stjuardesa i aviomehaničara Croatia Airlinesa.

Etičnost u poslovanju

Od 2002. godine u Croatia Airlinesu djeluje Povjerenstvo za praćenje primjene etičkog kodeksa. Njegova je svrha praćenje primjene odredbi Etičkog kodeksa u radu Croatia Airlinesa te predlaganje načina rješavanja problema za svaku prijavu nepoštivanja ili kršenja prihvaćenih etičkih načela. Dužnost je Povjerenstva i unapređivanje etičnog ponašanja i djelovanja te poticanje promjena i poboljšanja promicanjem etičkih vrijednosti u poslovanju, svakodnevnom radu i međuljudskim odnosima. Članovi Povjerenstva biraju se iz redova zaposlenih u kompaniji.

Priznanja i zaštita okoliša

U izboru Skytraxa, britanske konzultantske tvrtke za istraživanje kvalitete usluge zračnih prijevoznika, koja svake godine dodjeljuje prestižnu nagradu World Airline Awards, Croatia Airlines je u 2015. godini proglašen četvrtom najboljom zračnom kompanijom u istočnoj Europi. To je četvrta godina zaredom u kojoj su putnici uvrstili našu tvrtku među 10 najboljih zračnih prijevoznika istočne Europe. Skytrax svake godine na temelju telefonskih glasova putnika provodi najveće neovisno strukovno istraživanje civilnog zrakoplovstva u svijetu. Ocjenjuje se usluga *check-ina*, udobnost u zrakoplovima, čistoća putničkih kabina, kvaliteta hrane i pića na letu te ljubaznost osoblja. Ovogodišnje predstavljanje nagrada bilo je u sklopu međunarodnoga Paris Air Showa.

U studenom 2015. godine Croatia Airlines dodjeljeno je međunarodno priznanje Bijela zastava za očuvanje čistoće vodenih površina i to kao prvoj zrakoplovnoj kompaniji u svijetu. Riječ je o međunarodnom priznanju Svjetske udruge za očuvanje i zaštitu mora, rijeka i jezera (GUWAA) i Zaklade princa Alberta II koja se dodjeljuje tvrtkama i organizacijama koje su ostvarile izniman angažman u zaštiti i očuvanju mora, rijeka i jezera te koje su doprinjele osvještavanju građana o tom globalnom problemu. Croatia Airlines dobio je Bijelu zastavu za projekt čišćenja morskog dna na području plaže Žaborić kraj Šibenika, koje su u ljeto 2015. godine očistili profesionalni ronci udruge GUWAA. Istodobno je u zrakoplovima Croatia Airlines počeo prikazivati promotivni film Bijela zastava kakao bi u javnosti proširio svijest o tom projektu.

Zaštita okoliša

Godina 2015. se može smatrati godinom dobrog kontinuiteta, ali i značajnih pomaka na polju zaštite okoliša u Croatia Airlinesu.

I u 2015. godini se posebna pozornost obratila na EU ETS (*EU Emissions Trading System*) obveze gdje je nastavljena tradicija izvrsne suradnje s nadležnim vlastima kao i izvedeno pravovremeno i uspješno monitoriranje i izvješćivanje o emisijama CO₂.

Rad „*Fuel Efficiency*“ grupe za uštede goriva je nastavljen unutar kompanije te sa Star Alliance-om, IATA-om te AEA gdje kompanija aktivno djeluje, a kompanijski primjeri se uvode i u izvješća prema Europskoj Komisiji.

Croatia Airlines u svibnju je odabran od strane IATA-e kao predstavnik cjelokupne zajednice zrakoplovnih prijevoznika na EU X-Noise konferenciji o buci zrakoplova održanoj u Rumunjskoj.

Na poslovnoj konferenciji o energetske učinkovitosti koja je održana u srpnju 2015. godine, Croatia Airlines je predstavljen tekstovima o energetske učinkovitosti zrakoplova uz sudjelovanje na panel diskusiji gdje je izražena predanost energetske učinkovitijem radu kompanije.

Sukladno obvezama o energetske učinkovitosti koje su transponirane iz EU regulative, Croatia Airlines je pristupio certificiranju energetske učinkovitosti po međunarodnom sustavu kvalitete ISO 50001.

U narednom razdoblju osim navedenog ISO 50001, Croatia Airlines planira uvesti i ISO 14001, međunarodni standard kvalitete čime će se obvezati na kontinuirani rad, napredak u zaštiti okoliša.

Predanost održivom razvoju i zaštiti okoliša u 2015. godini potvrđena je i odabirom Airbus A320neo modela kao tipom zrakoplova kojim će kompanija 2021. godine obnoviti flotu. Odabirom upravo tog modela, osim modernizacije flote i usluge postići će se značajne uštede goriva, emisija stakleničkih plinova, a time i utjecaja na okoliš.

Tijekom godine, djelatnici Croatia Airlinesa su se pojedinačno uključili u projekt „Biciklom na posao“ te su ostvarene uštede u emisijama stakleničkih plinova u prometu te je postignut i pojedinačni zdravstveni učinak.

Croatia Airlines kao energent koristi električnu energiju iz obnovljivih izvora energije-HEP Zelen.

Croatia Airlines sudjelovao je s regulatornim vlastima na radionicama sektorskih nastojanja (Niskouglična strategija RH) kao i primjeni međunarodnih konvencija u mjerenju i eliminiranju štetnih tvari (Stockholmska konvencija).

Slijedeći, ne samo trendove nego i obveze, Croatia Airlines je tijekom 2015. godine educirao, po certificiranom programu izobrazbe, povjerenike za otpad čime se u kompaniju uvode novi pojmovi i elementi poslovanja sukladno svim EU i RH obvezama po pitanjima održivog gospodarenja otpadom.

Krajem godine, kompaniji je dodijeljeno i priznanje Hrvatske Gospodarske Komore za uspješno ispunjavanje upitnika o Društveno odgovornom poslovanju čije elemente kompanija njeguje.

Krajem 2015. godine usvojen je Pariški sporazum na državnoj razini (COP21) koji će obvezati sve države, te njihove gospodarske subjekte na sudjelovanje u nastojanju ograničavanja klimatskih promjena ispod 2 stupnja Celzija. Croatia Airlines će se pridružiti tim nastojanjima održavanjem postojećih i primjenom novih procedura i standarda u zaštiti okoliša i energetske učinkovitosti kako bi se od 2020. godine postigao globalno zadan cilj.

Restrukturiranje kompanije

U 2011. godini Croatia Airlines započeo je proces restrukturiranja koji obuhvaća strateško, financijsko i operativno restrukturiranje. Provedba restrukturiranja kompanije bila je nužna kako bi se sukladno europskoj regulativi i praksi Croatia Airlines pripremio za dugoročno održivo poslovanje.

Prema definiranim područjima restrukturiranja postavljeni su strateški, financijski i operativni ciljevi restrukturiranja čije praćenje i kontrola predstavlja ključnu pretpostavku uspješnosti provedbe programa restrukturiranja.

Program restrukturiranja pokriva razdoblje od 5 godina (2011.-2015.) s prikazom još dodatne dvije godine kao ocjene restrukturiranja nakon njegova završetka.

U svom konačnom obliku, program restrukturiranja prihvaćen je 27. lipnja 2013. godine od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.

U dosadašnjem tijeku restrukturiranja kompanija je bila usmjerena na provođenje planiranih mjera u području racionalizacije poslovanja i postizanja ušteda kroz restrukturiranje naleta i mreže letova, reorganizaciju društva uz sužavanje rukovodeće strukture te usklađivanje sa stvarnim radnim procesima i racionalizaciji poslovanja kroz povećanje učinkovitosti procesa. Sukladno predviđenoj dinamici pristupilo se provedbi kompenzacijskih mjera te mjera vlastite kontribucije, racionalizaciji prodajne mreže te provedbi programa zbrinjavanja viška radnika.

Implementacija predviđenih mjera rezultirala je ostvarenjem pozitivnog financijskog rezultata na kraju poslovne 2013., prvi put nakon pet godina, u iznosu od 0,7 mil. kn.

U 2014. godini, Croatia Airlines ostvario je operativnu dobit u iznosu od 13,7 mil. kn, dok je neto dobit ostvarena u visini od 7,5 mil. kn, što je druga godina zaredom u kojoj se bilježi pozitivno poslovanje.

U 2015. godini nastavljena je provedba mjera iz programa restrukturiranja. Glavni cilj procesa restrukturiranja u 2015. godini je bila daljnja racionalizacija poslovanja sukladno programu restrukturiranja pri čemu je ključno bilo dostizanje ukupno potrebnog iznosa vlastite kontribucije do kraja 2015. godine, uz zadržavanje ostvarene razine provedenih kompenzacijskih mjera restrukturiranja, što je u konačnici Croatia Airlines i ostvario.

U skladu s Programom restrukturiranja te Rješenjem Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja Croatia Airlines proveo je i kompenzacijske mjere, kao i mjere vlastitog doprinosa.

Sve kompenzacijske mjere provedene su u potpunosti u 2013. godini, sukladno Rješenju AZTN, a ispoštovane su i tijekom 2014. i 2015. godine. Kompenzacijske mjere obuhvaćale su sljedeće:

- ➔ Smanjenje flote za jedan zrakoplov Airbus A320;
- ➔ Odgoda isporuke 4 zrakoplova Airbus A319;
- ➔ Smanjenje kapaciteta – raspoloživi sjedalo kilometri (ASKM);
- ➔ Ukidanje (smanjenje frekvencija) pojedinih ruta.

U 2015. godini realizirane su sljedeće mjere vlastite kontribucije:

- ➔ sale&lease back jednog motora CFM56-5B;
- ➔ realizacija okvirnih kreditnih linija i kratkoročnih kredita;
- ➔ prodaja udjela u Pleso prijevozu d.o.o.;
- ➔ prodaja poslovnog prostora na Autobusnom kolodvoru Zagreb.

U odnosu na obvezujući iznos vlastite kontribucije od 761,6 mil. kn, Croatia Airlines je u razdoblju od 2011. - 2015. godine u potpunosti realizirao vlastitu kontribuciju do iznosa od 776,7 mil. kn, što je za 15 mil. kn (+2%) veće od obveze iz Rješenja AZTN-a. Time je ukupan iznos vlastite kontribucije dosegao 39,9% predviđenog troška restrukturiranja iz Programa restrukturiranja, dok je planirani udio vlastite kontribucije iznosio 39,2%.

Unapređenje i proširenje poslovanja

Izgradnja trećeg hangara

Dosadašnji vanjski korisnici usluga održavanja zrakoplova pokazali su dodatno zanimanje za servisiranjem svojih zrakoplova u tehničkom središtu Croatia Airlinesa, a i drugi europski zrakoplovni prijevoznici zainteresirani su za takve usluge te je stoga Uprava Croatia Airlines donijela odluku o izgradnji trećeg hangara. Gradnja trećeg hangara u zagrebačkoj zračnoj luci započela je tijekom 2014. godine, a u veljači 2015. godine novi hangar je započeo s radom. Hangar ima površinu od oko 2.200 m², čime su se kapaciteti tehničkog središta povećali za 30 posto, a osim povećanja prihoda u planu je bilo i otvaranje novih radnih mjesta. Hangar je prilagođen za obavljanje najzahtjevnijih tehničkih servisa zrakoplova Airbus, među kojima i 6 - godišnji i 12 - godišnji pregled, a istodobno će omogućiti brže i efikasnije održavanje flote Croatia Airlines. Treći hangar Croatia Airlines stručnjacima tehničkog sektora omogućuje još snažniji izvoz hrvatskog znanja, odnosno otvara još veće mogućnosti održavanja zrakoplova inozemnih zrakoplovnih kompanija, što dodatno pridonosi jačanju i konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Croatia Airlines od 2001. godine ima ovlaštenje za bazno i linijsko održavanje inozemnih zrakoplova u sklopu svoje tehničke baze u Zagrebu. Od tada do danas ukupno je obavljeno 214 velikih pregleda zrakoplova inozemnih zrakoplovnih prijevoznika, uključujući i najzahtjevniji 6 - godišnji i 12 - godišnji pregled.

Međunarodni program školovanja tehničkog osoblja

U Tehničkom središtu Croatia Airlinesa 3. studenoga 2015. godine predstavljen je novi međunarodni program školovanja tehničkog osoblja, jedini takve vrste u Europi, koji je naša tvrtka pokrenula u suradnji s Veleučilištem Velika Gorica. Novi međunarodni program školovanja tehničkog osoblja u našem Tehničkom školskom centru projekt je komercijalnog, ali i strateškog potencijala. Odobrila ga je i certificirala Europska agencija za sigurnost zračnog prometa (EASA) i očekuje se da će privući veliki broj polaznika iz cijelog svijeta. Program je jedinstven po tome što polaznici, na jednome mjestu, dobivaju ujedinjenu i teorijsku i praktičnu nastavu, a omogućen im je završetak školovanja stjecanjem akademske titule.

Konkretno, program omogućuje polaznicima dobivanje osnovne tehničke dozvole B1 za održavanje zrakoplova, kao i inženjerske dozvole C1 za vođenje velikih pregleda na zrakoplovu. Osim toga, polaznicima se omogućuje i dobivanje dozvole za održavanje zrakoplova Airbus 320. Dakle, studentima je tijekom studija omogućeno da ujedine teoriju i praksu, koja rezultira dobivanjem akademske titule inženjera prvostupnika.

Croatia Airlines je vrijednim radom od učenika postao učitelj na globalnom tržištu. Pokretanjem ovoga programa Croatia Airlines je snažnije iskoračio na međunarodno tržište visokostručnog obrazovanja u zrakoplovnoj industriji i omogućio još veći izvoz hrvatskog znanja. Drugim riječima, Croatia Airlines sada izvozi znanje u koje je kontinuirano ulagao te može postati vodeća kompanija u ovom segmentu poslovanja.

**Nabava četiri
zrakoplova Airbus
320 neo**

Croatia Airlines je kao dio kompenzacijskih mjera odgodio isporuku 4 zrakoplova Airbus A319 ugovorenih za 2015./2016. godinu, te na ovaj način smanjio buduće kapacitete, odnosno odgodio povećanje kapaciteta za razdoblje nakon razdoblja restrukturiranja.

Tijekom 2015. godine postignut je sporazum sa Airbus S.A.S. o konverziji četiri Airbusa A319 kako najviše odgovara poslovnim interesima kompanije. Ugovorena isporuka uključuje zamjenu izvorne narudžbe od četiri zrakoplova Airbus 319ceo (current engine options) za četiri najsuvremenija modela Airbus 320neo (new engine options). Time će se za šest, odnosno sedam godina, u razdoblju koje se preklapa s očekivanim izlaskom postojećih zrakoplova A319 i A320 iz naše flote, flotu obnoviti potpuno novim, najsuvremenijim postojećim zrakoplovima, koje karakterizira smanjena potrošnja goriva i smanjena emisija štetnih plinova i čiji je kapacitet veći od izvorno ugovorenih zrakoplova. Airbus 320neo zrakoplov je najsuvremenije tehnologije, koji troši oko 15 posto manje goriva u odnosu na Airbus ceo i odlikuje ga oko 15 posto manja emisija štetnih plinova, kao i još veći doseg.

Poslovno okruženje i rizici poslovanja

Svjetsko gospodarstvo

Stanje gospodarstva je ključni čimbenik u razvoju zračnog prometa. Stoga su iz perspektive svih čimbenika civilnog zrakoplovstva prognoze gospodarskog rasta temeljne pretpostavke poslovnih i razvojnih planova. Prognoze gospodarskih kretanja za SAD i EU imaju izravne i neizravne učinke na ostala razvijena gospodarstva i tržišta u razvoju.

Rast svjetskog gospodarstva u 2015. godini iznosio je 3,1 posto, prema objavi iz siječnja 2016. godine Međunarodnog monetarnog fonda u revidiranim Svjetskim gospodarskim prognozama (World Economic Outlook)². U 2016. godini MMF očekuje rast svjetske ekonomije od 3,4 posto.

Više od 70 posto globalnog rasta odnosi se na tržišta u nastajanju i na gospodarstva u razvoju čije su aktivnosti usporile petu godinu zaredom, dok je u razvijenim gospodarstvima nastavljen skroman oporavak. U svojim prognozama MMF upozorava i dalje na aktualne rizike, među kojima izdvajaju visoke razine duga javnog i privatnog sektora, zaoštavanje oscilacija na financijskim tržištima, kontinuirano jačanje dolara, usporavanje rasta u Kini, pojačane geopolitičke napetosti na Bliskom istoku, u Ukrajini i u pojedinim dijelovima Afrike.

Prema prognozama MMF-a gospodarstvo eurozone u 2015. godini ostvarilo je rast od 1,5 posto, a u 2016. godini predviđa se rast od 1,7 posto. Umjereni oporavak gospodarstva eurozone i Europske unije nastavio se treću godinu zaredom, a taj tempo trebao bi se zadržati i u 2016. unatoč izazovnijim uvjetima u globalnom gospodarstvu.

Na ekonomski rast eurozone pozitivno utječu niske cijene goriva, niži tečaj eura, smanjenje nepovoljnih fiskalnih kretanja i dužničkih tenzija, jednostavniji uvjeti kreditiranja te prilagođavanje monetarne politike. Međutim, dugotrajno razdoblje slaboga rasta investicija, usporavanje rasta tržišta u nastajanju, izraženija financijska volatilnost i napetosti u regiji, mogli bi narušiti izgleda.

Stopa nezaposlenosti u prosincu 2015. godine u eurozoni iznosila je 10,4 posto, što je smanjenje u odnosu na 10,5 posto u studenom 2015. godine i 11,4 posto u prosincu 2014. godine, pokazuju podaci Eurostata³. To je najniža stopa nezaposlenosti zabilježena u eurozoni od rujna 2011. godine.

Prema podacima Eurostata⁴ godišnja stopa inflacije u prosincu 2015. godine u eurozoni iznosila je 0,2 posto. U prosincu 2014. godine zabilježena je deflacija od 0,2 posto.

Hrvatsko gospodarstvo

Glavno obilježje hrvatskog gospodarstva u 2015. je izlazak iz šestogodišnje krize i recesije. Zabilježen je veći rast bruto domaćeg proizvoda nego što se očekivalo. Početkom 2015. analitičari su prognozirali rast gospodarstva za najviše 0,5 posto, a neki čak i nastavak recesije u prvom dijelu godine. No, u 2015. godini BDP je realno porastao 1,6 posto u odnosu na 2014. godinu.⁵ Svi ekonomski stručnjaci

² IMF, World Economic Outlook update, January 2016

³ Eurostat, Newsrelease euroindicators, 2 February 2016

⁴ Eurostat, Newsrelease euroindicators, 19 January 2016

⁵ www.bank.hr (preuzeto 02.03.2016.)

prognoziraju nastavak rasta u 2016. godini. Europska komisija očekuje rast od 1,4 posto, dok je MMF manje optimističan, s prognozom rasta od 1 posto.⁶

Veći rast u 2015. godini od očekivanog rezultat je, među ostalim, prvog rasta investicija nakon više godina i rekordne turističke sezone. Godinu je obilježio i snažan rast izvoza, drugu godinu zaredom, što je također pozitivno utjecalo na kretanje ukupne gospodarske aktivnosti, odnosno BDP-a.

Na oporavak domaće potražnje, osobito osobne potrošnje, pozitivno su utjecali izostanak inflatornih pritisaka, pad cijena goriva, rast povjerenja potrošača i promjene poreza na dohodak koje su potaknule rast neto plaća.

Robni izvoz je u 2015. godini, iskazan u kunama, porastao za 11 posto u odnosu na 2014., dok je uvoz rastao za 7,7 posto.⁷ Deficit robne razmjene u 2015. godini iznosio je 52,9 milijardi kuna, dok je pokrivenost uvoza izvozom iznosila 62,4 posto. To je druga godina zaredom kako izvoz raste, čime je nastavljen trend dinamiziranja njegovog rasta koji traje od druge polovine 2013. godine, točnije pristupanja Hrvatske Europskoj uniji.

Industrijska proizvodnja je prema kalendarski prilagođenim indeksima u 2015. porasla 2,6 posto.⁸ Time je i drugu godinu zaredom zabilježen porast industrijske proizvodnje, a i u 2016. godini očekuje se nastavak pozitivnih godišnjih stopa rasta u visini 2,5 posto, gdje bi najveći poticaj trebao kao i u 2015. godini doći od oporavka inozemne potražnje. Svakako na umu treba imati i potrebu za daljnjim jačanjem konkurentnosti hrvatske industrije i izvoznog sektora.

Promet u trgovini na malo je u prosincu 2015. godine realno porastao za 4,8 posto na godišnjoj razini, što je najbrži rast potrošnje u više od osam godina.⁹

Ponajviše zbog pada cijena goriva, 2015. godinu obilježila je i deflacija, prosječna godišnja razina potrošačkih cijena bila je za 0,5 posto niža u odnosu na 2014. koja će ostati zapamćena kao prva deflacijska godina u povijesti zemlje.¹⁰

Oporavak gospodarstva ohrabruje, a najveći rizik za domaću ekonomiju i dalje predstavljaju nastavak rasta javnog duga, nedovoljna fiskalna konsolidacija i visoki proračunski deficit, izostanak reformi, kao i visoka stopa nezaposlenosti.

Javni dug nezaustavljivo raste, krajem listopada 2015. iznosio je 283,8 milijardi kuna, što predstavlja 85,5 posto procijenjenog BDP-a za 2015. godinu.¹¹ U odnosu na listopad 2014. javni dug veći je za 7,9 milijardi kuna ili gotovo tri posto. Analitičari već duže vrijeme upozoravaju da bi krajem 2015. godine javni dug mogao iznositi gotovo 90 posto BDP-a.

Prosječna stopa registrirane nezaposlenosti na razini 2015. godine iznosila je 17,7 posto te je zabilježila pad u odnosu na 2014. (za 1,9 pp).¹² Premda drugu godinu zaredom prosječna stopa registrirane nezaposlenosti pokazuje trend pada, tržište rada i dalje karakterizira niska razina aktivnosti i zaposlenosti stanovništva.

Posebno zabrinjava nezaposlenost mladih, gdje je Hrvatska među vodećim zemljama (44,1 posto u četvrtom kvartalu 2015. godine). Najveće stope nezaposlenosti mladih su

⁶ www.poslovnih.hr (preuzeto 28.12.2015.)

⁷ www.dzs.hr (preuzeto 14.03.2016.)

⁸ www.bank.hr (preuzeto 01.02.2016.)

⁹ www.bank.hr (preuzeto 03.02.2016.)

¹⁰ www.bank.hr (preuzeto 01.02.2016.)

¹¹ www.bank.hr (preuzeto 05.02.2016.)

¹² www.poslovnipuls.com (preuzeto 01.02.2016.)

u Grčkoj (48,6 posto u listopadu 2015.) i Španjolskoj (46,0 posto u prosincu 2015. godine).¹³

U 2015. godini hrvatski turizam je još jednom potvrdio svoj značaj privredne grane koja se uspješno bori s izazovima teške gospodarske situacije. Turistička sezona u 2015. godini ostvarila je pozitivne rezultate, uz snažan rast fizičkih pokazatelja. Kontinuirani rast turističkog prometa dokazuje kako je Hrvatska sve privlačnija i popularnija turistička destinacija među turistima iz cijeloga svijeta.

U 2015. godini zabilježeno je preko 14,3 mil. dolazaka turista, što je za 9,3 posto više nego 2014. godine.¹⁴ Dolasci domaćih turista veći su za 10,3 posto, a stranih za 9,1 posto u odnosu na 2014. godinu. Ukupno je ostvareno preko 71,6 mil. noćenja, što je u odnosu na 2014. godinu porast od 7,7 posto. Domaći turisti ostvarili su rast noćenja od 11,3 posto, s strani od 7,4 posto. Najbrojniji su, kao i prijašnjih godina, bili turisti iz Njemačke, a slijede turisti iz Slovenije, Austrije, Italije, Češke i Poljske. Svakako treba istaknuti porast dolazaka turista iz Velike Britanije (+14 posto), SAD (+24 posto) te Kanade (+20 posto).

Svjetsko zrakoplovno tržište

Industrija zračnog prijevoza je ne samo pokretač globalnog društveno-ekonomskog rasta, već je također i od vitalne važnosti za gospodarski razvoj, stvaranje izravne i neizravne zaposlenosti, podupiranje turizma i poduzetništva te poticanje stranih ulaganja i međunarodne trgovine.

Prema podacima Međunarodne udruge zračnih prijevoznika (IATA), promet putnika u 2015. godini izražen u putničkim kilometrima (RPKM) porastao je za 6,5 posto, što je najveći rast od 2010. godine.¹⁵ Potaknut snažnim rastom potražnje putnički faktor popunjenosti (PLF) dosegao je 80,3 posto. Promet tereta u 2015. obilježilo je usporavanje rasta u odnosu na 2014. godinu, tonski kilometri (TKM) veći su za 2,2 posto, dok je u 2014. godini rast iznosio 5,0 posto.¹⁶

IATA prognoze govore o značajnom porastu profitabilnosti u zrakoplovnoj industriji u 2015. godini.¹⁷ Prema posljednjim podacima globalna zrakoplovna industrija ostvarila je ukupnu neto dobit u iznosu od 33 milijardi USD, uz EBIT marginu od 7,7 posto. Ovaj rezultat je skoro dvostruko veći u odnosu na 2014. godinu koja je završila s neto dobiti od 17,3 milijardi USD i EBIT marginom od 5,5 posto. Zarada po putniku u 2015. godini je iznosila 9,31 USD/putniku, što je značajan pomak u odnosu na 2014. godinu kada je iznosila 5,20 USD/putniku.

Regionalni pogled na procjenu neto dobiti u 2015. godini odražava različite gospodarske uvjete u pojedinim dijelovima svijeta. Prema prognozama najprofitabilnija područja bila su Sjeverna Amerika, Europa te Azija i Pacifik. Tržište Bliskog istoka također je generiralo dobit, dok su Latinska Amerika i Afrika ostvarile gubitak. U odnosu na 2014. godinu sva tržišta osim Latinske Amerike i Afrike zabilježila su bolje rezultate.

Najveća EBIT margina ostvarena je na sjeverno-američkom području (14,3 posto), a slijede tržišta Azije i Pacifika (6,6 posto), Europe (5,3 posto), Bliskog istoka (2,9 posto) i Latinske Amerike (1,3 posto). Negativna EBIT margina ostvarena je na afričkom tržištu (-1,7 posto).

¹³ Eurostat, Newsrelease euroindicators, 2 February 2016

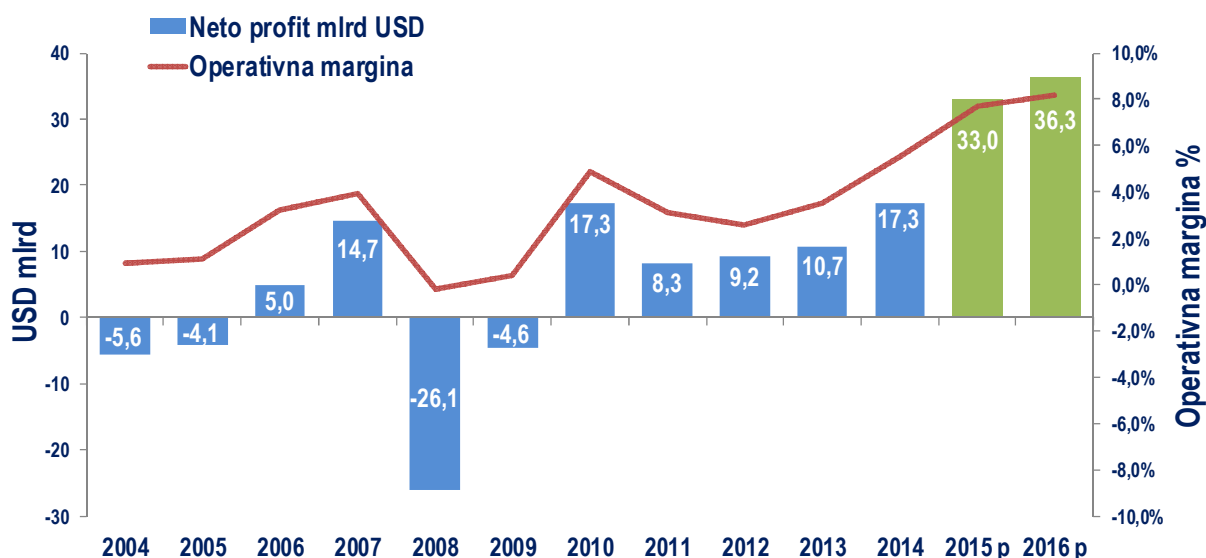
¹⁴ www.dzs.hr (preuzeto 09.02.2016.)

¹⁵ IATA Air Passenger Market Analysis, February 2016

¹⁶ IATA Air Freight Market Analysis, February 2016

¹⁷ IATA Economic Performance of the Airline Industry, December 2015

Profitabilnost svjetskog zrakoplovstva

Izvor: IATA, prosinac 2015.

Europsko zrakoplovno tržište

Europski mrežni avioprijevoznici okupljeni su u udruzi Association of European Airlines (AEA) koja trenutno broji 22 članice. Članice udruge godišnje prevezu oko 310 milijuna putnika i 4,5 milijuna tona tereta. Flota od 1.860 zrakoplova dnevno obavi 8.100 letova, a zrakoplovi operiraju u 530 odredišta u 140 zemalja. Europski avioprijevoznici izravno osiguravaju oko 270 tisuća radnih mjesta i generiraju ukupan prihod od 100 milijardi EUR.

Članice udruge su u 2015. godini ostvarile najveću stopu rasta putničkog prometa od 2011. godine (+4,3 posto).¹⁸ Važno je naglasiti da AEA u svojim izvješćima (iskaz promjena u % i pp) uzima u obzir i broj prijevoznika koji su uključeni u statistički prikaz (promjene u broju članica udruge). Uzimajući u obzir navedenu metodologiju u redovnom prometu u 2015. godini prevezeno je ukupno 318,9 milijuna putnika, što predstavlja rast od 4,3 posto. RPKM je porastao za 4,6 posto, a ostvareni PLF iznosio je 80,6 posto, kao i 2014. godine. Prijevoz tereta u 2015. godini izražen u tonskim kilometrima (TKM) zabilježio je pad od 0,4 posto.

Sva rutna područja zabilježila su porast broja putnika, izuzev rutnih područja Sjeverne Afrike i Južnog Atlantika koji su iskazali pad prometa od 2,8, odnosno 0,7 posto. Od ukupno prevezenih 318,9 milijuna putnika, 244,2 milijuna putovalo je na rutnom području Europe (rast prometa od 4,4 posto). Uz Europu, najveći rast putničkog prometa ostvaren je na području Bliskog istoka (+10,6 posto).

Dobri prometni rezultati odrazili su se i na financijske rezultate europskih zrakoplovnih prijevoznika u 2015. godini. Prema IATA podacima, u 2015. godini ostvarena je neto dobit u iznosu od 6,9 milijardi USD, uz EBIT marginu od 5,3 posto.

Europske zrakoplovne kompanije, a posebice tradicionalni mrežni prijevoznici, u 2015. godini nastavili su s procesom restrukturiranja i redefiniranja mreže letova na rutnom području unutar Europe u cilju unapređenja konkurentne pozicije. Prema podacima *www.capstats.com*¹⁹ na tom rutnom području niskotarifni LCC prijevoznici u 2015. godini dosegli su udio od 36 posto.

¹⁸ AEA Traffic & Capacity Data, 04/02/2016¹⁹ Airline Capacity and Flight Frequency Statistics, Global Capacity Report, December 2015

Hrvatsko zrakoplovno tržište

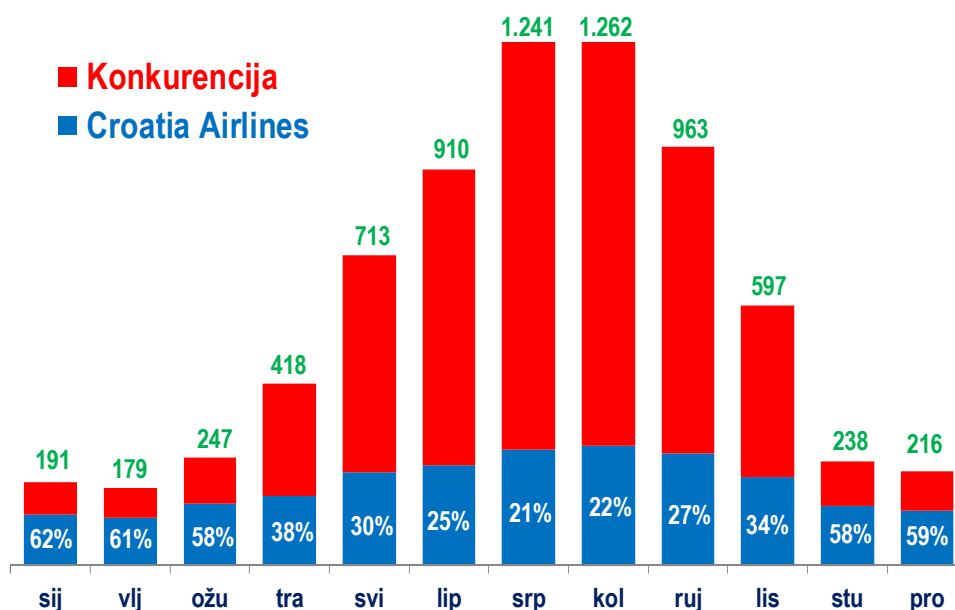
Stanje gospodarstva je ključni čimbenik u razvoju zračnog prometa, a poslovanje Croatia Airlinesa povezano je uz hrvatsku gospodarsku realnost i ovisno o stanju ekonomija zemalja koje su glavna emitivna tržišta za putovanja u Hrvatsku, posebice kada je u pitanju turizam.

Hrvatske zračne luke su u 2015. godini zabilježile povećanje broja putnika od 7,1 posto u odnosu na 2014. godinu, pokazuju podaci Državnog zavoda za statistiku.²⁰ Kroz osam zračnih luka u Hrvatskoj prošlo je ukupno 7,2 milijuna putnika, a tržišni udio Croatia Airlines iznosio je 31 posto (u 2014. godini 33 posto).

Broj operacija zrakoplova u hrvatskim zračnim lukama u 2015. godini iznosio je 100.084 i povećao se za 6,1 posto u odnosu na 2014. godinu. Ukupni prijevoz tereta kroz hrvatske zračne luke također je iskazao rast (+2,6 posto), odnosno prevezeno je 7.766 tona tereta.

Udio Croatia Airlinesa od 31 posto potvrđuje i dalje izraženu sezonalnost prometa na hrvatskom zrakoplovnom tržištu, s visokim stupnjem konkurencije u ljetnim mjesecima. Tijekom ljetne sezone na hrvatskom tržištu operira gotovo 100 zrakoplovnih kompanija, više od polovine svih putnika preveze se u trećem kvartalu, dok je u zimskom razdoblju prisutnost konkurencije minimalna. Croatia Airlines prometuje tijekom cijele godine čime omogućava hrvatskim zračnim lukama cjelogodišnju otvorenost.

Putnici (000) po mjesecima + „Market share” Croatia Airlinesa

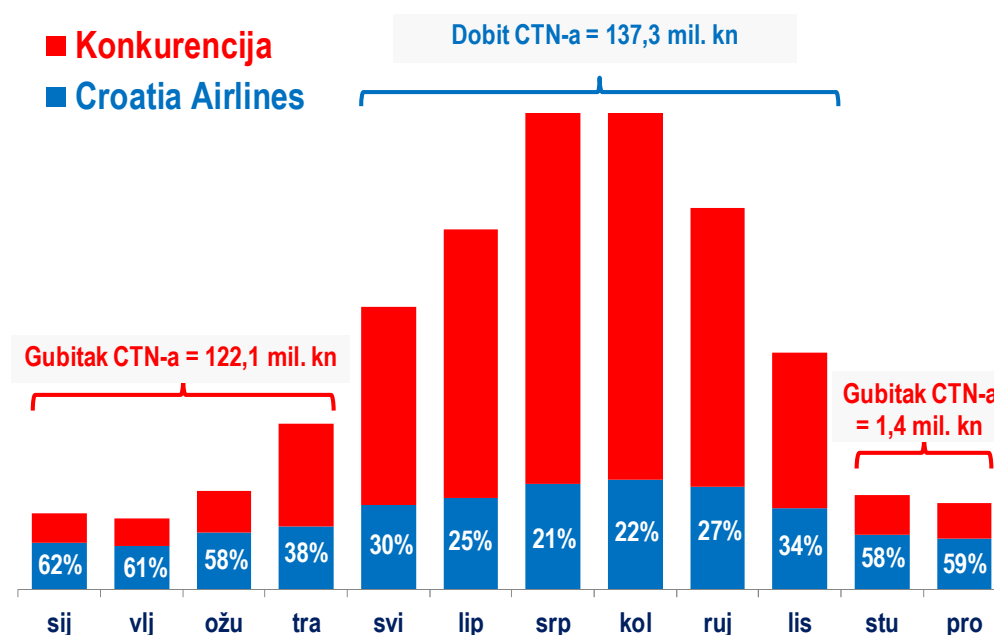
Izvor: DZS i interni podaci Croatia Airlinesa

Sve navedeno ukazuje na značajan utjecaj Croatia Airlinesa na poslovanje ostalih gospodarskih subjekata sustava zračnog prometa. Također je potrebno istaknuti da tijekom zimskog razdoblja u uvjetima niske potražnje Croatia Airlines kao nacionalni zrakoplovni prijevoznik omogućuje povezivanje Hrvatske sa svijetom.

Iz sljedećeg grafikona razvidno je da tijekom zimskog razdoblja, kada tržišni udio Croatia Airlinesa na hrvatskom zrakoplovnom tržištu doseže 62 posto, kompanija

²⁰ DZS, Priopćenje - promet u zračnim lukama u prosincu 2015., 10.02.2016.

generira gubitak, dok tijekom ljetnog razdoblja ostvaruje dobit u uvjetima tržišnog udjela u rasponu od 21 do 34 posto. To ukazuje da je za profitabilno poslovanje na razini godine, ključno u zimskom razdoblju minimizirati troškove poslovanja uz optimiziranje mreže letova.

Izvor: DZS i interni podaci Croatia Airlinesa

Rizici poslovanja

U svjetlu industrijskih trendova zračnog prijevoza, razvidno je kako sustavno i integrirano upravljanje rizicima zrakoplovnih kompanija postaje kritična dimenzija korporativnog upravljanja. Svi sudionici tržišne utakmice suočavaju se sa širokim rasponom strateških, operativnih i financijskih rizika, a posebnosti proizlaze iz specifičnih karakteristika pojedinih tržišta ovisno o stupnju razvijenosti gospodarstva, obilježjima potražnje (sezonalnost, turizam...), postojećoj i budućoj razini konkurencije, te veličini i financijskoj snazi pojedinih prijevoznika. Stoga je potrebno tradicionalnu, široko postavljenu strategiju upravljanja rizicima u Croatia Airlinesu kontinuirano razmatrati na svim organizacijskim razinama, kako bi se na pravi način artikulirao pristup upravljanju rizicima podržan odgovarajućom proaktivnom infrastrukturom korporativnog upravljanja, što može biti dodatna konkurentna prednost. Uzimajući u obzir specifične zahtjeve industrije Croatia Airlines će kao podlogu za definiranje politike upravljanja rizicima u pravilu koristiti COSO21 ERM okvir i ISO22 31000: 2009 normu za upravljanje rizicima. COSO ERM je kontinuirani proces u kojem se sistematično prate rizici sukladno njihovoj vjerojatnosti nastanka i njihovu utjecaju na ostvarivanje ciljeva.

U provedbi procesa upravljanja rizicima Croatia Airlinesa prepoznati su najvažniji rizici prema mogućem utjecaju na poslovanje kompanije čije praćenje treba osigurati ublažavanje mogućih negativnih posljedica gdje god je to moguće.

²¹ COSO - Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission.

²² ISO - International Organization for Standardization.

Dosljedna primjena integriranog pristupa upravljanja vanjskim i unutarnjim rizicima u Croatia Airlinesu, omogućava razumijevanje prave prirode pojedinih rizika i povećava sposobnost za pravovremene akcije. Sustavnim upravljanjem svim navedenim rizicima unapređuje se stupanj organizacijske učinkovitosti kompanije, što istovremeno znači smanjenje troškova i povećanje konkurentnosti. Daljnje širenje svijesti i usvajanje kulture rizika na svim razinama u kompaniji predstavlja jedan od najvažnijih čimbenika budućeg održivog poslovanja.

Recesija i gospodarska kriza

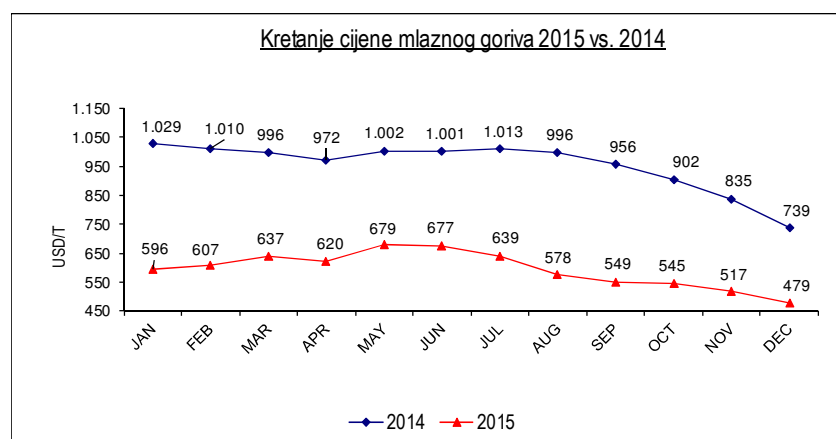
Recesija i gospodarska kriza utječu na potražnju za uslugama zračnog prometa. Generator prometa u Hrvatskoj najvećim su dijelom stranci (86,5 posto), a ne hrvatski državljani, što je također jedan od rizika u poslovanju Croatia Airlinesa, s obzirom na ovisnost o gospodarskim kretanjima u okruženju te potrebu unapređenja tržišne pozicije na inozemnim tržištima. Udio hrvatskih državljana u međunarodnom putničkom prometu Croatia Airlinesa (oko 35 posto) veći je nego kod konkurencije tako da je izloženost rizicima hrvatskog gospodarskog okruženja razmjerno veći.

Gorivo

Poslovnu 2015. godinu obilježio je veliki pad cijena nafte koje su se u odnosu na 2014. gotovo prepolovile. Na londonskom tržištu prosječna cijena brenta nafte u 2015. godini iznosila je 54 \$/bbl. Sukladno navedenim trendovima pad cijene mlaznog goriva imao je pozitivne efekte na projekcije profitabilnosti zrakoplovnih kompanija. Za europske kompanije koje prihode ostvaruju u EUR-ima efekt rasta USD umanjuje

pozitivne financijske efekte smanjenja cijene goriva.

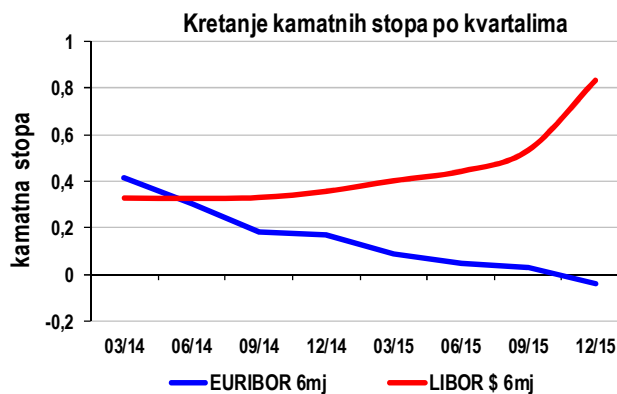
Prosječna cijena po kojoj je Croatia Airlines nabavljao gorivo u 2015. godini iznosila je 599 USD/t, što je za 29,7 posto manje od planske cijene za 2015. godinu. U 2014. godini prosječna cijena nabave goriva

iznosila je 962 USD/t. Trošak goriva u 2015. iznosio je 233 mil. kn i manji je za 72,7 mil. kn u odnosu na 2014. godinu. U strukturi operativnih troškova udio troškova goriva smanjio se sa 20 posto u 2014. na 15 posto u 2015. godini.

Kamatni rizik

Društvo je preko dugoročnih kredita s varijabilnom kamatnom stopom izloženo i kamatnom riziku. Trend pada Euribora nastavio se u 2015. godini. U posljednjem kvartalu zabilježene su negativne stope, Euribora koji je pao na povijesno najnižu razinu otkad postoji euro. Za razliku od Euribora, Libor je zabilježio rast u 2015. godini, posebice u zadnjem kvartalu.

Rizici novčanog tijeka

Društvo upravlja rizikom likvidnosti planiranjem i redovitim praćenjem dospijeća obveza te održavanjem odgovarajućih i dostatnih iznosa gotova novca i pologa za pokriće dospjelih novčanih izdataka, uzimajući u obzir izraženo sezonalni karakter priljeva.

Za financiranje tekućih obveza tijekom 2015. godine korištena su sredstva kratkoročnih kredita HPB-a i PBZ-a u ukupnom iznosu od 29,8 mil. kn. Postojeći kratkoročni kredit ZABA-e (30,6 mil. kn) djelomično je otplaćen u iznosu od 2,4 mil. kn te je realiziran novi kratkoročni kredit u iznosu od 28,2 mil. kn.

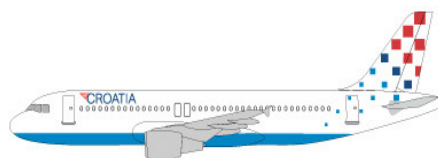
Valutni rizik

Izloženost rizicima negativnog utjecaja promjene valutnih tečajeva u odnosu na kunu očituje se kroz otplatu kredita i *leasing* rata denominiranim u inozemnim valutama. Devizni priljevi od prodaje karata u inozemstvu značajno ublažavaju navedene rizike. Izloženost aktualnoj volatilnosti USD i CHF kompenzira se prodajnim učincima na tržištu SAD i Švicarske.

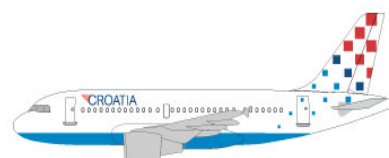
Flota i kapaciteti

Croatia Airlines je u 2015. godini raspolagao s flotom od 12 zrakoplova: šest zrakoplova Airbus: dva tipa A320 od kojih je jedan u operativnom najmu i četiri zrakoplova tipa A319, te šest zrakoplova Q400 u operativnom najmu. Ukupan broj raspoloživih sjedala na kraju 2015. godine iznosio je 1.380 sjedala.

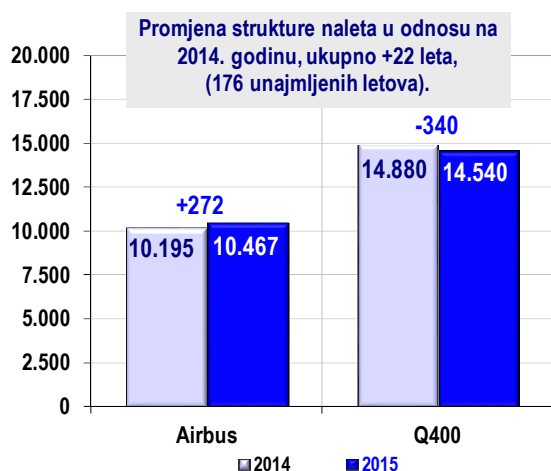
A 320 – 2 zrakoplova
zrakoplov ima 174 sjedala – ukupno 348 sjedala

A 319 – 4 zrakoplova
zrakoplov ima 144 sjedala – ukupno 576 sjedala

Q 400 – 6 zrakoplova
zrakoplov ima 76 sjedala – ukupno 456 sjedala

U 2015. godini zrakoplovi Croatia Airlinesa ostvarili su nalet od 37.007 blok sati, što je na razini prethodne godine. Ostvareno je 25.863 letova, što je također na razini prethodne godine. U cilju prilagodbe ponude kapaciteta zahtjevima tržišta, kao i prethodne godine, veći nalet ostvarila je flota zrakoplova Q400.

Tijekom 2015. godine Croatia Airlines je *ad hoc* unajmio zrakoplove koji su operativno odletjeli ukupno 178 letova za pokrivanje reda letenja, poglavito u ljetnim mjesecima te u izvanrednim situacijama kao što su različiti poremećaji u prometu, popravci zrakoplova i sl.

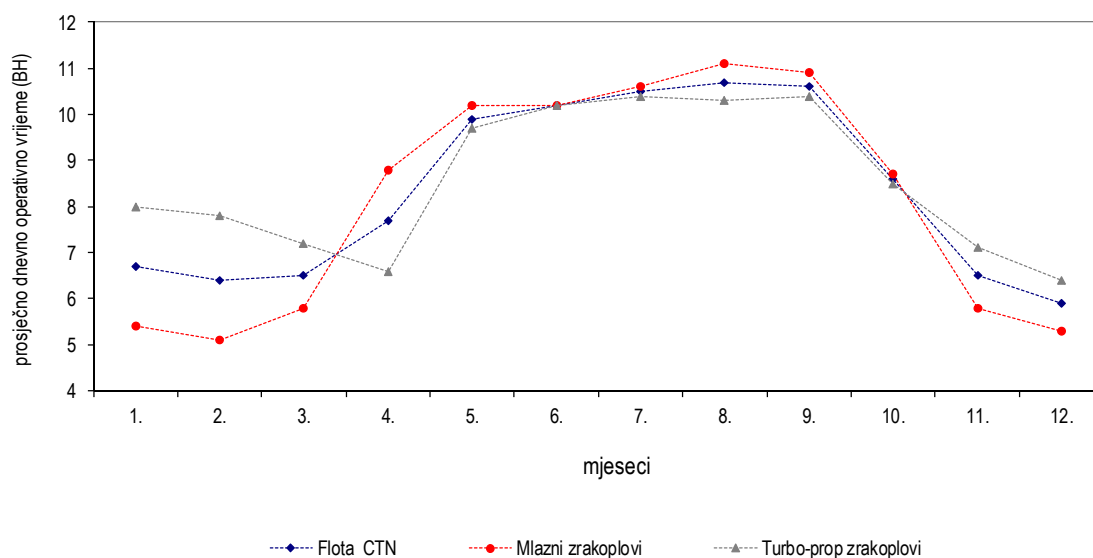
Iskorištenost flote

tip zrakoplova	broj zrakoplova	Ø dnevno vrijeme operacije (BH)	Porast iskorištenosti 15./14.
Airbus A320	2	7,8	13,0%
Airbus A319	4	8,4	-3,4%
Q-400	6	8,6	-1,1%
UKUPNO	12	8,4	0,0%

Flota Croatia Airlinesa ostvarila je u 2015. godini prosječno 3.060 blok sati po zrakoplovu, što je jednak nivo iskorištenosti kao i u prethodnoj godini.

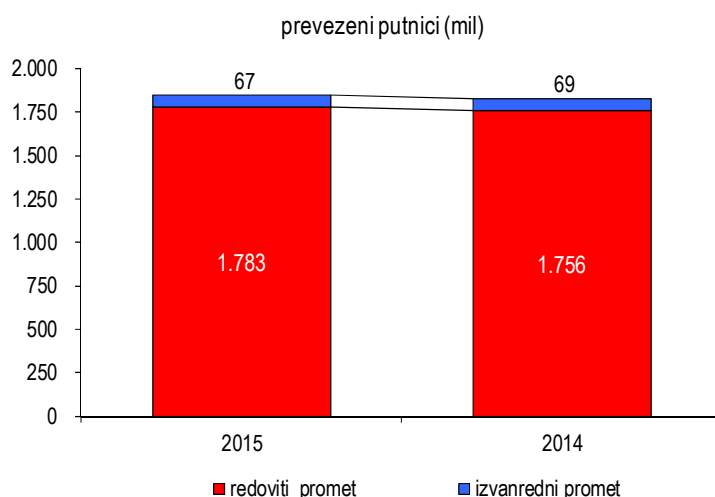
Prosječan broj zrakoplova na razini cijele godine iznosi 12 zrakoplova (bez unajmljenih). Raspoloživi sjedalo-kilometri (ASKM) u 2015. godini povećani su za 2 posto kao i ostvareni putnički kilometri.

Iskorištenost flote CTN po mjesecima

Tržište

U 2015. godini kapaciteti (ASKM) su povećani za 2 posto što se pozitivno odrazilo i na opseg putničkog prometa. Sustavno su provođene mjere u svrhu povećanja putničkog prometa; potpisani su *code share* sporazumi sa Singapore Airlines te Air Canadom, provedene su marketinške aktivnosti s ciljem promoviranja novih linija te razmatrane razne mogućnosti ostvarivanja dodatnih prihoda po osnovi *Ancillary Revenues*.

Broj putnika porastao je za 1 posto u odnosu na ostvarenje 2014. godine. U **domaćem redovitom prometu** broj putnika manji je za 1 posto u odnosu na 2014. godinu dok je u **međunarodnom redovitom putničkom prometu** veći za 2 posto u odnosu na 2014. godinu.

U izvanrednome, **charter prometu**, prevezeno je 67 tisuća putnika, što je 3 posto manje u odnosu na 2014. godinu. Udio charter

prometa iznosi tek 4 posto ukupnog prometa.

Ostvareni prijevoz tereta u 2015. godini 2.733 tone što je za 12 posto manje u odnosu na ostvarenje 2014. godine.

Povećanjem broja prevezenih putnika ostvaren je **putnički faktor popunjenosti (PLF) od 69,7 posto** koji je za 0,5 pp veći od ostvarenja 2014. godine.

Ostvareni **težinski faktor popunjenosti (WLF)** iznosi **67,8 posto** (+0,4 pp).

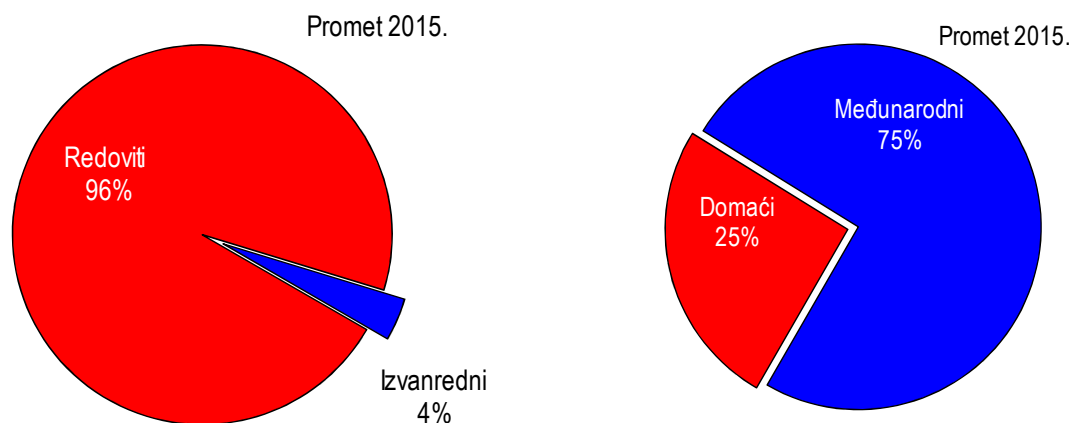
Tijekom 2015. godine Croatia Airlines izravno je povezivao osam odredišta u domaćem redovitom prometu te 21 odredište u međunarodnom euromediteranskom prometu.

Svoju mrežu odredišta Croatia Airlines razvijao je uz pomoć **code share komercijalnih suradnji** sa članicama Star Alliance-a (Lufthansa, Austrian Airlines, TAP Portugal, SAS, Swiss, Turkish Airlines, Brussels Airlines, United Airlines, Singapore Airlines i Air Canada) te s tri člana Sky Team alijanse – Air France, Alitalia i KLM. Cilj ovakvih suradnji je ostvarivanje dostupnosti na tržištu na kojima zrakoplovna kompanija fizički ne obavlja letove ili povećanje kapaciteta na postojećim rutama. Dana 1. svibnja 2015. godine Croatia Airlines sklopio je code share ugovor sa Singapore Airlines. Riječ je o međukompanijskom sporazumu u sklopu kojega Singapore Airlines (SQ) dodaje svoj broj leta na letove Croatia Airlines Zagreb↔London i Zagreb↔Kopenhagen. Istovremeno, Croatia Airlines dodaje svoj broj leta na letove Singapore Airlines između Londona/Kopenhaga i Singapura. Od 26. listopada 2015. godini u primjeni je code share sporazum kojim je Croatia Airlines počeo komercijalno surađivati s Air Canadom u prijevozu putnika između Hrvatske i Kanade. Tom suradnjom putnicima je ponuđen veći izbor i dodatne pogodnosti tijekom putovanja između Hrvatske i Kanade. U sklopu code share sporazuma Air Canada, jedan od pet utemeljitelja udruge Star Alliance, dodaje svoju oznaku (AC) na letove Croatia Airlines iz Londona Heathrow, Pariza, Amsterdama, Bruxellesa, Züricha i Kopenhaga u Zagreb. Tijekom ljetne sezone oznaka AC dodat će se i na letove

Croatia Airlines u Split i Dubrovnik iz navedenih europskih metropola. Po načelu reciprociteta Croatia Airlines dodaje oznaku OU na letove Air Canade iz Londona Heathrow, Pariza, Amsterdama, Bruxellesa, Züricha i Kopenhagena u Toronto, Montreal, Halifax, Saint Jonhs, Ottawa, Vancouver i Calgary. Na kraju 2015. godine Croatia Airlines je imao 14 code share komercijalnih suradnji.

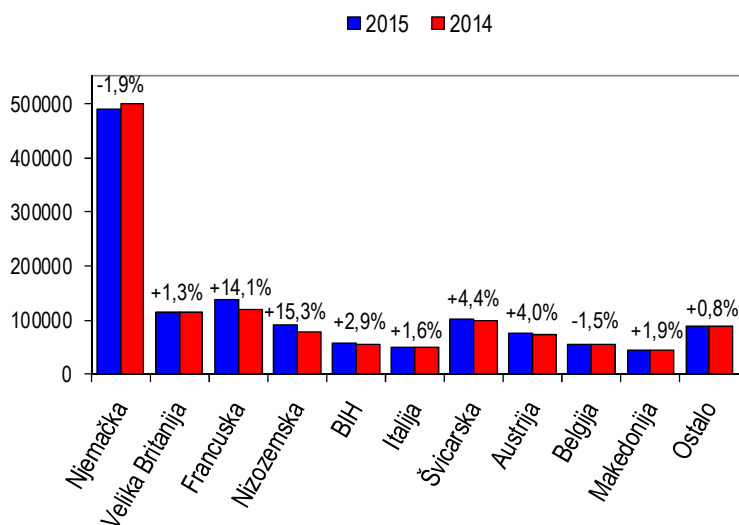
U 2015. godini prevezeno je ukupno 1.849.676 putnika što je za 24.614 putnika više u odnosu na 2014. godinu (+1 posto). Dana 27. srpnja 2015. godine Croatia Airlines zabilježio je milijuntog putnika. Ovogodišnji milijunti putnik zabilježen je dan prije nego lani.

Od ukupnog broja prevezenih putnika 470.918 putnika ostvareno je u domaćemu redovitom prometu, 1.311.736 putnika u međunarodnome redovitom prometu i 67.022 putnika u *charter* prometu.

U međunarodnome redovitom prometu broj prevezenih putnika u 2015. godini veći je za 2 posto, odnosno prevezeno je 31.686 putnika više u odnosu na 2014. godinu. Putnički faktor popunjenosti (PLF), uz povećanje kapaciteta od 2 posto, u porastu je na tržištima Nizozemske, Švicarske, Bosne i Hercegovine, Austrije i Velike Britanije, a u padu na tržištima Francuske, Belgije, Italije, Njemačke i Makedonije.

Međunarodni redoviti putnici po tržištima naleta

Od 29. ožujka do 24. listopada 2015. godine zrakoplovi Croatia Airlinesa letjeli su prema ljetnom redu letenja, u kojem su letovi bili prilagođeni potrebama putnika, osobito tijekom turističke sezone, te kapacitetu flote. Novost u ljetnom redu letenja bile su sezonske linije Rijeka-München, Dubrovnik-Nica te Split-Skopje. U 2015. godini mrežom sezonskih letova Croatia Airlines povezao je glavna europska čvorišta sa Splitom i Dubrovnikom. Također, Pula i Zadar i dalje su nekoliko puta tjedno preko Frankfurta bili povezani sa svjetskom mrežom letova. Od 25. listopada 2015. godine zrakoplovi su prometovali prema zimskom redu letenja.

U 2015. **prodaja bilježi pozitivan trend s rastom od 4 posto** u odnosu na 2014. godine. Za rast prodaje najzaslužniji su rezultati izvoza tj. **inozemne prodaje koja bilježi povećanje od 5 posto**.

Marketinške aktivnosti Croatia Airlinesa u 2015. godini bile su usmjerene na promociju pojedinih linija i povećanje broja putnika izvan sezone. Croatia Airlines je u suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom sudjelovao na sajmovima turisticke Fespo Zurich, f.r.e.e München, ITB Berlin, a samostalno je nastupio i na sajmu Place2go u Zagrebu u cilju jačanja brenda te promoviranja ljetnog reda letenja za 2015. godinu. U studenom 2015. godine Croatia Airlines predstavio se i na sajmu WTM u Londonu. Svoje ponude Croatia Airlines redovito je promovirao na Google tražilicama. S korisnicima usluga konstantno se komuniciralo preko Facebooka, gdje se objavljuju sve promotivne ponude i akcije. Na 31. prosinca 2015. Croatia Airlines je imao 110.971 Facebook fanova. Od svibnja 2015. godine Croatia Airlines je proširio komunikaciju na društvene mreže Twitter i Instagram uz već postojeće Facebook, LinkedIn, Google+, YouTube.

Financijsko poslovanje

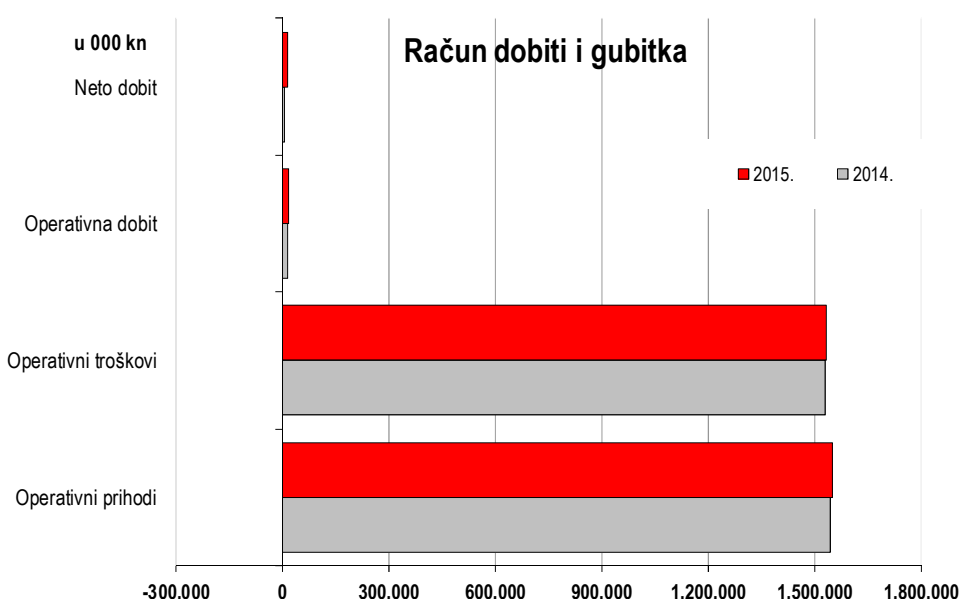
Račun dobiti i gubitka

(000 kn)	2015.	2014.	Indeks 15./14.	2013.
Putnički promet	1.319.619	1.290.829	102	1.319.087
Prijevoz tereta	15.069	16.478	91	17.364
Ostali prihodi	216.101	236.750	91	239.036
PRIHODI IZ POSLOVANJA	1.550.790	1.544.058	100	1.575.488
Troškovi letenja	464.502	532.825	87	565.489
Održavanje	220.886	164.480	134	156.601
Usluge putnicima	84.659	78.581	108	86.503
Usluge u zračnom prometu	375.367	357.659	105	353.795
Promidžba i prodaja	217.595	203.431	107	214.549
Opći i administrativni poslovi	85.345	91.327	93	84.240
Amortizacija	73.200	71.509	102	83.051
Ostali rashodi	12.504	30.574	41	13.900
TROŠKOVI IZ POSLOVANJA	1.534.057	1.530.386	100	1.558.128
DOBIT/GUBITAK IZ POSLOVANJA	16.733	13.672	122	17.359
Rashodi od kamata	-10.348	-11.585	89	-13.787
Prihodi od kamata	462	794	58	1.007
Tečajne razlike (neto)	5.969	6.143	97	-1.447
Ostali financijski rashodi	-359	-2.198	16	-2.684
Ostali financijski prihodi	1.372	721	190	272
NETO REZULTAT FINANCIRANJA	-2.904	-6.124	47	-16.639
NETO DOBIT/GUBITAK (bez jednokratnih stavaka)	13.829	7.548	183	721

Napomena:

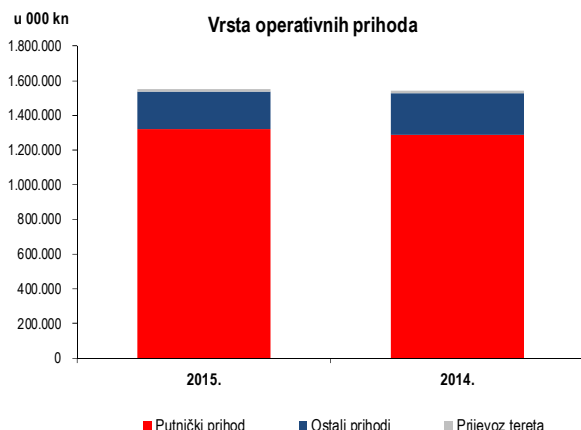
U revizorskom izvješću računa dobiti i gubitka, prihodi i troškovi rezervacijskog sustava prikazani su kao neto rezultat na poziciji troškova promidžbe i prodaje, a u ovom izvješću, kao i u svim internim izvještajima, spomenuti su prihodi i troškovi prikazani bruto principom (prihodi od rezervacijskog sustava u sklopu ostalih prihoda, a troškovi u sklopu troškova promidžbe i prodaje).

Treću godinu zaredom Croatia Airlines ostvario je **pozitivan neto rezultat u visini od 13,8 mil. kn.** Ostvarena je i **operativna dobit** u visini od 16,7 mil. kn.

Operativni prihodi zadržali su razinu 2014. godine.

Putnički prihodi ostvarili su rast od 2 posto uz povećanje broja putnika u odnosu na 2014. godinu od 1 posto.

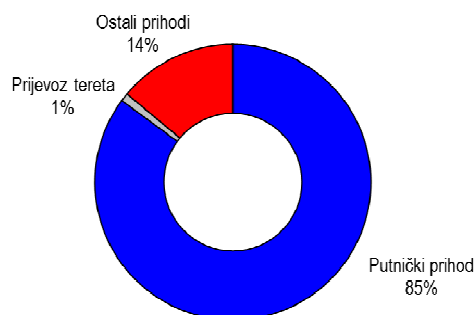
Udio putničkih prihoda u operativnim prihodima iznosi 85 posto te je viši za 2 posto u odnosu na udio iz 2014. godine.

Prihodi od prijevoza tereta manji su za 9 posto u odnosu na 2014. godinu.

Ostali prihodi iz poslovanja manji su za 9 posto. Značajan pad u 2015. godini bilježi prihod ostvaren od prodaje dugotrajne imovine. U 2014. godini realizirana je prodaja zrakoplova Airbus 320

CTJ i tri motora CFM56-5B, dok je u 2015. godini radi dostizanja iznosa vlastite kontribucije prodan samo jedan motor CFM56-5B.

Struktura operativnih prihoda 2015.

Operativni troškovi zadržali su nivo 2014. godine.

Najznačajnije smanjenje u 2015. godini ostvareno je na troškovima goriva koji su 25 posto manji zbog niže prosječne cijene goriva (USD/t). Ostvareni troškovi općih i administrativnih poslova niži su u odnosu na 2014. godinu zbog nižeg nivoa ukalkuliranih troškova, režijskih troškova te troškova osoblja. Ostali rashodi su manji u odnosu na isto razdoblje 2014. godine u kojem je realiziran gubitak od prodaje zrakoplova A320 čija prodaja predstavlja dio mjera vlastite kontribucije.

Najznačajniji porast (+34 posto, odnosno, +56,4 mil. kn) u odnosu na 2014. ostvarili su troškovi održavanja zbog troškova najma i održavanja motora te *maintenance* rezervi vezanih uz najam motora budući da je u 2014. godini proveden *sale&lease back* tri motora za Airbus te jednog motora u svibnju 2015. godine. Troškovi održavanja su također veći i zbog neplaniranih radova te većih troškova potrošnog materijala kao posljedica većeg ulaganja u održavanje flote.

U okviru operativnih troškova porasli su i troškovi usluga putnicima, troškovi usluga u zračnom prometu, troškovi prodaje i promocije te troškovi amortizacije.

Troškovi usluga putnicima veći su prvenstveno uslijed većih troškova poremećaja u prometu.

Troškovi usluga u zračnom prometu veći su zbog većih troškova zračnih luka zbog povećanja cijena pojedinih zračnih luka te troškova kontrole leta uslijed povećanja cijena *unit rate* po pojedinim zemljama.

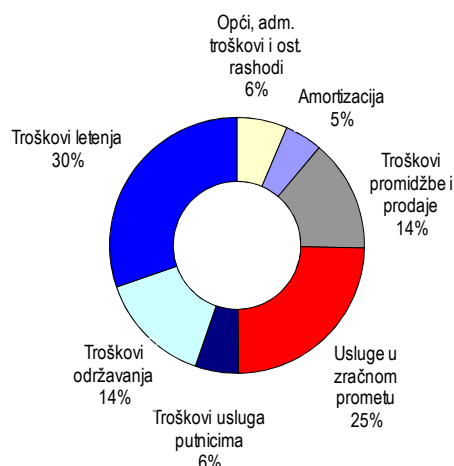
Troškovi prodaje i promocije veći su uslijed većih troškova rezervacijskog sustava temeljem većeg *bookinga* i veće jedinične cijene po putniku te većih troškova provizija prodajnoj mreži.

Troškovi amortizacije veći su uslijed veće amortizacije nematerijalne imovine zbog većih ulaganja u tuđu imovinu.

Najveći udio u operativnim troškovima ostvaruju troškovi letenja te troškovi usluga u zračnom prometu. U 2015. godini udio troškova letenja u ukupnim operativnim troškovima pao je za 5 posto, dok je udio troškova usluga u zračnom prometu porastao za 1 posto u odnosu na 2014. godinu.

Struktura operativnih troškova 2015.

Ostvareni rezultati pokazali su opravdanost prihvaćanja programa restrukturiranja Croatia Airlinesa od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) sukladno hrvatskoj i europskoj regulativi.

Imovina, financiranje i investicije

Bilanca stanja

(000 kn)	Kraj 2015.	Kraj 2014.	Indeks 15./14.	Kraj 2013.
AKTIVA				
Dugotrajna imovina	634.375	657.118	97	779.865
Kratkotrajna imovina	212.632	195.994	108	224.306
UKUPNO AKTIVA	847.007	853.112	99	1.004.170
PASIVA				0
Kapital i rezerve	370.632	356.175	104	344.368
Rezerviranja	2.718	23.315	12	22.215
Dugoročne obveze	47.406	67.472	70	80.011
Kratkoročne obveze	426.251	406.966	105	557.576
UKUPNO PASIVA	847.007	853.928	99	1.004.170

Napomena: Uprava je u 2014. godini usvojila računovodstvenu politiku rezerviranja troškova za otpremnine i priznavanja troškova za neiskorištene godišnje odmori te je na bilančnim pozicijama kapitala, rezerviranja te kratkoročnih obveza izvršena korekcija za 8,2 mil. kn u 2012. i 2013. godini.

Vrijednost imovine na kraju godine manja je 1 posto u odnosu na 2014. godinu. Dugotrajna imovina niža je za 4 posto zbog prodaje jednog motora. Vrijednost kratkotrajne imovine porasla je za 8 posto u odnosu na kraj 2014. godine. U vrijednosti kratkotrajne imovine najznačajniji porast imaju potraživanja od kupaca te ostala kratkoročna potraživanja.

Kapital i rezerve na kraju 2015. godine iznose 370,6 mil. kn te su za 4 posto veći od kraja 2014. godine kao posljedica ostvarenog većeg pozitivnog poslovnog rezultata.

Rezerviranja za otpremnine, dokup staža, sporove i štete te ostala rezerviranja smanjena su ukidanjem rezerviranja za spor u drugoj polovini 2015. godine.

Dugoročne obveze smanjene su 30 posto kroz redovite otplate kredita. Kratkoročne obveze više su za 5 posto zbog većeg duga prema dobavljačima te veće obaveze obavljanja prijevoza putnika.

Obveze Croatia Airlinesa na kraju 2015. godine po kreditima kod domaćih banaka iznose 110,3 mil. kn, od čega se 67,2 mil. kn odnosi na dugoročne (srednjoročne), a 43,1 mil. kn iznose kratkoročni krediti. Prema stranim bankama ostatak glavnice s osnove dugoročnih obveza na dan 31.12.2014. iznosi 11,5 tisuća kn.

Investicije u 2015. godini

Investicije	2015.	2014.	2013.
Ulaganja u zrakoplove	46.674.700	34.606.919	48.683.973
Ulaganja u rezervne dijelove, alate i opremu	16.197.434	16.173.828	12.511.074
Građevinski objekti	2.584.788	11.488.189	366.632
Nematerijalna imovina (ulaganja u tuđe zrakoplove)	8.679.518	11.360.509	11.020.530
Nematerijalna imovina - ostalo	3.070.181	4.738.825	545.523
Ostala oprema	3.326.641	3.188.173	2.800.804
Ukupno	80.533.262	81.556.443	75.928.536

U 2015. godini ostvarena su ulaganja koja su izravno vezana uz letenje, održavanje i operiranje zrakoplova odnosno održavanje zajamčene razine sigurnosti. U odnosu na 2014. godinu investicije su manje za 1 posto.

Prioritetna i najznačajnija ulaganja odnose se na **ulaganja u zrakoplove** i to u visini od 46,7 mil. kn, a najvećim dijelom se odnose na izvođenje planiranih *overhaulta* na dva motora CFM56-5B te na neplanirani *overhaul* na jednom motoru CFM56-5B kao i na šestogodišnje preglede zrakoplova tipa Airbus (CTG i CTH). Ulaganja na zrakoplovima i motorima u **operativnom leasingu** iznosila su 8,7 mil. kn. Pored toga u **internoj izvedbi** su napravljena četiri C pregleda na zrakoplovima Q400 (CQA, CQB, CQD i CQF).

Ulaganja u **rezervne dijelove** iznose 16,2 mil. kn, a investicije u **građevinske objekte** iznose 2,6 mil. kn, od čega se 1,9 mil. kn odnosi na izgradnju novog hangara.

Ukupna ulaganja u zrakoplove i tehniku čine oko 91 posto ukupnih ulaganja u 2015. godini.

Ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu odnosi se na ulaganja u *software* u visini od 3,1 mil. kn, dok se od 3,3 mil. kn **ostalih ulaganja** najveći iznos odnosi na nabavku i zamjenu informatičke opreme (2,9 mil.kn).

Novčani tijek

(u 000 kn)	2015.	2014.	Indeks
Stanje sredstava 1. siječnja	47.209	48.971	96
priljev iz poslovanja	1.550.345	1.525.017	102
priljev od države	75.085	89.540	84
prodaja imovine	48.807	175.170	28
kredit	29.800	38.040	78
Priljev ukupno	1.704.038	1.827.766	93
obveze iz poslovanja	1.615.582	1.592.514	101
investicije	51.870	49.825	104
kredit	51.857	187.189	28
Odljev ukupno	1.719.309	1.829.529	94
Neto promjena u razdoblju	-15.271	-1.763	866
Stanje sredstava 31. prosinca	31.938	47.209	68

Razina tijeka novca (priljeva i odljeva) u 2015. godini manja je u odnosu na kretanja u 2014. godini, a stanje novčanih sredstava na kraju godine ostvareno je na nižoj razini.

Iako su povećani priljevi iz poslovanja za 2 posto, ukupni priljevi manji su za 7 posto. Na smanjenje razine tijeka novca, uz niže kreditne obaveze, utjecao je i manji priljev od prodaje imovine u odnosu na isto razdoblje prethodne godine kada je realizirana prodaja zrakoplova Airbus 320 CTJ i tri motora CFM56-5B kao dio mjera vlastite kontribucije iz programa restrukturiranja. U 2015. godini je radi dostizanja iznosa vlastite kontribucije prodan motor CFM56-5B, a krajem godine realizirana je i prodaja poslovnih prostora na Autobusnom kolodvoru, te prodaja udjela u povezanom poduzeću Pleso prijevoz.

Od novih zaduženja u tijeku 2015. godine realizirana su ukupno četiri kratkoročna kredita (po dva od PBZ-a i HPB-a) u ukupnoj visini od 29,8 mil. kn.

Ukupni odljev manji je za 6 posto zbog smanjenja obveza po kreditima budući da je krajem 2014. godine otplaćena zadnja rata BLB kredita za financiranje flote.

Od kreditnih obveza otplaćene su dvije rate dugoročnog PBZ kredita te četiri rate kredita za restrukturiranje te četiri kratkoročna bankovna kredita za održavanje likvidnosti. Istovremeno, smanjen je dug po osnovi kratkoročnog revolving kredita za 2,3 mil kn te je realiziran novi revolving u iznosu 28,2 mil. kn.

Osvrt na ostvarenje plana

Prometni pokazatelji u odnosu na planirane

OPIS			Ostvarenje 2015.	Plan 2015.
nalet (km)	DIST	000	16.388	16.513
broj uzlijetanja	FLTS		25.863	26.297
stopa promjene		%	-1,7	
operativno vrijeme	BH		37.007	36.894
stopa promjene		%	0,3	
prevezeni putnici	RPAX	000	1.850	1.884
stopa promjene		%	-1,8	
prevezena roba i pošta	CGO	T	2.733	3.183
stopa promjene		%	-14,1	
ostvareni putnički km	RPKM	mil.	1.371	1.381
raspoloživa sjedala - km	ASKM	mil.	1.967	1.958
putnički faktor popunjenosti	PLF	%	69,7	70,5
ostvareni tonski km	TKM	mil.	139	140
raspoloživi tonski km	ATKM	mil.	205	204
težinski faktor popunjenosti	WLF	%	67,8	68,7

U 2015. godini **nalet flote izražen u BH** veći je za 0,3 posto u odnosu na planirani, a **nalet u letovima** manji je za 1,7 posto. Broj prevezenih putnika manji je za 1,8 posto u odnosu na plan.

Račun dobiti i gubitka

U 2015. godini **ostvarena** je **neto dobit** od 13,9 mil. kn što je 35 posto bolji rezultat od planom predviđenog.

Ostvareni operativni prihodi niži su za 3 posto od planiranih prvenstveno zbog manjih prihoda od putničkog prometa te ostalih prihoda uslijed manjih prihoda od prodaje imovine.

(000 kn)	Ostvarenje 2015.	Plan 2015.	Indeks
Putnički promet	1.319.619	1.342.584	98
Prijevoz tereta	15.069	17.172	88
Ostali prihodi	216.101	235.363	92
PRIHODI IZ POSLOVANJA	1.550.790	1.595.119	97
Troškovi letenja	464.502	530.509	88
Održavanje	220.886	202.728	109
Usluge putnicima	84.659	82.801	102
Usluge u zračnom prometu	375.367	379.138	99
Promidžba i prodaja	217.595	210.899	103
Opći i administrativni poslovi	85.345	79.264	108
Amortizacija	73.200	81.101	90
Ostali rashodi	12.504	7.076	177
TROŠKOVI IZ POSLOVANJA	1.534.057	1.573.516	97
DOBIT/GUBITAK IZ POSLOVANJA	16.733	21.603	77
Rashodi od kamata	-10.348	-11.833	87
Prihodi od kamata	462	597	77
Tečajne razlike (neto)	5.969	0	-
Ostali financijski rashodi	-359	-627	57
Ostali financijski prihodi	1.372	500	274
NETO REZULTAT FINANCIRANJA	-2.904	-11.362	26
NETO DOBIT/GUBITAK	13.829	10.241	135

Ostvareni troškovi također su manji za 3 posto u odnosu na planirane. Porast u odnosu na plan ostvarili su troškovi održavanja, usluga putnicima, troškovi promidžbe i prodaje, opći i administrativni poslovi kao i ostali rashodi. Troškovi održavanja veći su prvenstveno zbog *sale&lease back* motora, izvanrednog najma motora kao i većih radova na floti nego što je bilo planirano. Porast troškova prodaje rezultat je porasta troškova rezervacijskog sustava uslijed većeg bookinga te porasta troškova provizije. Opći i administrativni troškovi

veći su u odnosu na plan zbog većih troškova intelektualnih usluga te realiziranih troškova po sporovima. Porast usluga putnicima rezultat je većih troškova poremećaja u prometu zbog neregularnosti (otkazani letovi, kašnjenja letova) osobito tijekom sezone kad je i nalet veći; povećanja broja zahtjeva putnika za naknadom štete te veće osviještenosti putnika o pravima. Ostali rashodi veći su zbog rashoda iz proteklih razdoblja te procijenjenih rashoda po godišnjoj inventuri.

Bilanca stanja

(000 Kn)	Kraj 2015.	Plan 2015.	Indeks
AKTIVA			
Dugotrajna imovina	634.375	708.351	90
Kratkotrajna imovina	212.632	156.338	136
UKUPNO AKTIVA	847.007	864.689	98
PASIVA			
Kapital i rezerve	370.632	374.240	99
Rezerviranja	2.718	14.127	19
Dugoročne obveze	47.406	104.882	45
Kratkoročne obveze	426.251	371.439	115
UKUPNO PASIVA	847.007	864.689	98

Ukupna vrijednost imovine te obveza i kapitala na kraju 2015. godine 2 posto je manja u odnosu na planiranu.

Dugotrajna imovina manja je za 10 posto od planirane zbog smanjenja materijalne imovine u odnosu na plan, dok je kratkotrajna imovina veća 36 posto zbog većih kratkotrajnih potraživanja te veće razine novčanih sredstava u odnosu na planirane.

Kapital i rezerve na kraju 2015. godine ostvareni su 1 posto niže od planiranih. **Dugoročne obveze manje su od plana**, zbog nerealiziranog dugoročnog kredita za financiranje vlastite poslovne zgrade, **dok su kratkoročne obveze** realizirane više od plana za 15 posto zbog većeg nivoa kratkoročnih kredita, obveza prema dobavljačima te ostalih kratkoročnih obveza, ponajprije obveza za obavljanje prijevoza putnika.

Konsolidirani rezultat poslovanja

tisuće kn	Croatia Airlines		Obzor		Amadeus		Pleso prijevoz		Croatia Airlines Grupa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Poslovni prihodi	1.402.149	1.369.342	4.729	3.970	6.902	6.408	0	0	1.413.580	1.379.514
Ostali prihodi	144.730	171.957	25	58	17	229	0	0	144.773	172.244
Troškovi iz poslovanja	1.530.147	1.527.627	3.757	3.432	6.780	6.459	0	0	1.540.483	1.537.313
Dobit/gubitak iz poslovanja	16.733	13.672	997	596	140	178	0	0	17.870	14.446
Neto financijski rezultat	(2.904)	(6.124)	(33)	45	(45)	(53)	0	602	(2.982)	(5.530)
Dobit/gubitak prije oporezivanja	13.829	7.548	965	641	95	125	0	602	14.888	8.916
Neto rezultat poslovanja	13.829	7.548	763	505	50	64	0	602	14.641	8.719

Konsolidirani rezultat grupe obuhvaća rezultat Društva te njegovih ovisnih društava. Sve transakcije unutar grupe u potpunosti su eliminirane, a konsolidirani rezultat za 2015. godinu na razini Grupe iznosi 14,6 mil. kn dobiti što je 812 tis. kn više u odnosu na ostvareni rezultat Croatia Airlinesa, te 67 posto više od ostvarenja na kraju 2014. godine. Ukupni prihodi i rashodi ovisnih društava u konsolidiranim prihodima i rashodima sudjeluju s manje od jedan posto, što pokazuje neznatan utjecaj poslovanja ovisnih društava na poslovanje Croatia Airlinesa. Udio u pridruženom društvu Pleso prijevoz prodan je krajem 2015. godine u sklopu mjera vlastite kontribucije predviđenih Programom restrukturiranja Croatia Airlines, a u konsolidiranom izvještaju za 2014. godinu prikazan je metodom udjela.

Kao zrakoplovni prijevoznik Grupa je izložena promjenama cijenama kamatnih i valutnih tečajeva. Iz tog razloga Grupa primjenjuje politiku analiziranja i aktivnog upravljanja postojećim rizičnim pozicijama i tržišnim trendovima kao i internog prijeboja rizičnih pozicija u mjeri u kojoj je to moguće.

Područje revizijskog djelovanja Croatia Airlines obuhvaća i internu reviziju ovisnih društava što je definirano Strateškim planom rada interne revizije Croatia Airlines.

Planske smjernice i ciljevi 2016. godine

Croatia Airlines je s 31.12.2015. godine završio proces restrukturiranja čime prestaju restrikcije vezane uz rast kapaciteta. Uspješan završetak restrukturiranja pretpostavka je održivog poslovanja u budućnosti te u smjeru pokrenutih privatizacijskih procesa.

Plan poslovanja za 2016. godinu usmjeren je ka potvrđivanju održivosti poslovanja uz valoriziranje provedbe svih mjera strateškog, operativnog i financijskog restrukturiranja. Naglasak je i dalje na maksimalnoj sigurnosti operacija uz praćenje i poštivanje zakonske regulative i novih trendova u zrakoplovnoj industriji. Cilj je zadržati tehničku pouzdanost flote uz izvođenje svih redovno planiranih pregleda i modifikacija i ostalih radova na zrakoplovima i motorima u floti prema važećim standardima te zadržavanje nivoa kvalitete, sigurnosti i točnosti. U svrhu ostvarenja visokih tržišnih zahtjeva te povećanja udjela na tržištu teži se kontinuiranom praćenju zadovoljstva korisnika te razvoju mreže odredišta radi kojeg je u tijeku ljetne sezone planom predviđen jedan dodatni zrakoplov u najmu. U 2016. godini Croatia Airlines planira obavljanje PSO programa sukladno odluci MPPI o obavljanju domaćeg linijskog zračnog prijevoza. Nastavlja se razvoj usluga trećim stranama kroz usluge tehničkog održavanja zrakoplova inozemnih zrakoplovnih kompanija. Radi unapređenja poslovanja pristupa se i optimizaciji IT podrške.

Croatia Airlines za 2016. godinu planira pozitivan rezultat zasnovan na projekciji prihoda i troškova koji se temelje na slijedećim pretpostavkama:

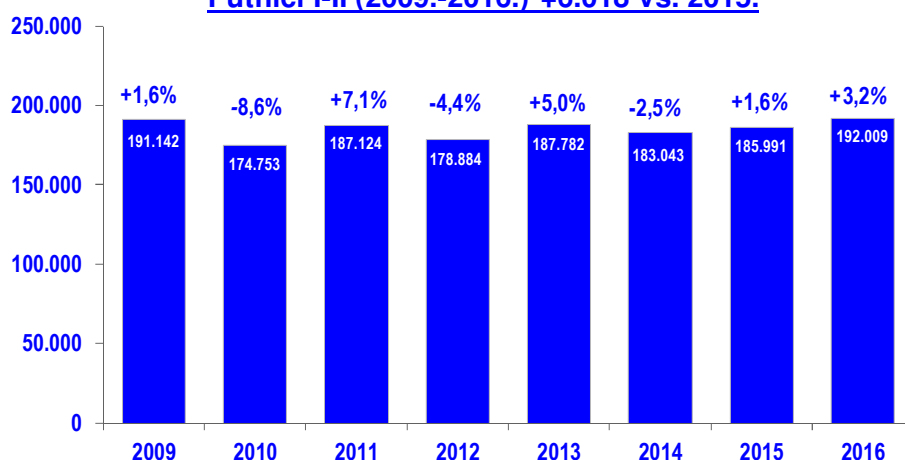
- uvođenje u promet dodatne jedinice zrakoplova u razdoblju od svibnja do listopada 2016. godine (wet lease);
- otvaranje čak četiri nove linije krajem svibnja i početkom lipnja 2016. godine (Milano, Prag, Lisabon i Sankt Peterburg);
- 27.300 - ostvarenje naleta u letovima
- 38.184 - ostvarenje naleta u blok satima
- godišnji promet od oko 1.970.058 putnika (+6 posto više u odnosu na 2015. godinu), od čega u redovnom prometu 1.853.134 putnika i u izvanrednom prometu 70.396 putnika;
- PLF na razini 71,3 posto.

Današnje poslovanje – Prometni učinci I.-II. 2016.

OPIS			I.-II. 2016.	I.-II. 2015.
nalet (km)	DIST	000	1.927	1.970
broj uzlijetanja	FLTS		3.277	3.322
stopa promjene		%	-1	2
operativno vrijeme	BH		4.494	4.657
stopa promjene		%	-4	5
prevezeni putnici	RPAX	000	192	186
stopa promjene		%	3	2
prevezena roba i pošta	CGO	T	406	469
stopa promjene		%	-13	7
ostvareni putnički km	RPKM	mil.	128	127
raspoloživa sjedala - km	ASKM	mil.	209	216
putnički faktor popunjenosti	PLF	%	61,0	58,7
ostvareni tonski km	TKM	mil.	13	13
raspoloživi tonski km	ATKM	mil.	22	23
težinski faktor popunjenosti	WLF	%	58,6	56,7

Broj putnika u prva dva mjeseca 2016. godine veći je za tri posto u odnosu na isto razdoblje 2015. godine.

Domaći redoviti promet bilježi porast broja putnika za tri posto u odnosu na ostvarenje istog razdoblja 2015. godine, a međunarodni redoviti putnički promet bilježi rast za 6 posto. Putnički faktor popunjenosti (PLF) za dva mjeseca 2016. godine iznosi 61,0 posto i veći je za 2,3 postotna boda u odnosu na isto razdoblje 2015. godine.

Putnici I-II (2009.-2016.) +6.018 vs. 2015.

Predsjednik Uprave
Krešimir Kučko

Član Uprave
Zlatko Širac

CROATIA AIRLINES d.d.

**Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.
zajedno s Izvješćem neovisnog revizora**

Odgovornost za financijske izvještaje	1
Izvešće neovisnog revizora	2-3
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines	4-5
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Croatia Airlines d.d.	6-7
Konsolidirana bilanca Grupe Croatia Airlines	8
Bilanca društva Croatia Airlines d.d.	9
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala Grupe Croatia Airlines	10
Izveštaj o promjenama kapitala društva Croatia Airlines d.d.	11
Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima Grupe Croatia Airlines	12
Izveštaj o novčanim tijekovima društva Croatia Airlines d.d.	13
Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje	14-74

Odgovornost za financijske izvještaje

Uprava društva Croatia Airlines d.d., Buzin, Bani 75/b (dalje u tekstu Društvo) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13, 78/15, 134/15) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji, te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja za (NN 38/08, 12/09, 130/10), tako da pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog stanja, rezultata poslovanja, promjena kapitala i novčanih tijekova Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila konsolidirane i odvojene financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda financijskog izvještavanja i za objavu i objašnjenje u financijskim izvještajima svakog odstupanja koje je od materijalnog značaja; te
- izradu financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj i rezultate poslovanja Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13, 78/15, 134/15) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Zlatko Širac

Član Uprave

Croatia Airlines d.d.

Bani 75/b, Buzin

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

Krešimir Kučko

Predsjednik Uprave

30. ožujka 2016. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

dioničarima društva Croatia Airlines d.d., Buzin

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva Croatia Airlines d.d., Buzin, Bani 75/b, (dalje u tekstu "Grupa") i odvojenih financijskih izvještaja društva Croatia Airlines d.d., Buzin, Bani 75/b (dalje u tekstu "Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., koji se sastoje od konsolidirane i odvojene Bilance / Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2015., konsolidiranog i odvojenog Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidiranog i odvojenog Izvještaja o promjenama kapitala i konsolidiranog i odvojenog Izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Odgovornost Uprave Društva

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju financijski položaj Grupe i financijski položaj Društva na 31. prosinca 2015., te konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tijekove Grupe kao i financijsku uspješnost i novčane tijekove Društva za 2015. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

Mišljenje o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

5. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 74 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Mišljenje o usklađenosti s Godišnjim izvješćem

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 20. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva, u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 74 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 1. travnja 2016. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10 000 Zagreb

Ines Rožić, ovlaštenu revizor

Zdenko Balen, član Uprave

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6/b

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

	Bilješka	2015.		2014.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
POSLOVNI PRIHODI					
Putnički promet	4	1.319.619	173.412	1.290.830	169.174
Prijevoz tereta		15.069	1.980	16.478	2.160
Ostali prihodi od prodaje	5	78.893	10.366	72.207	9.464
Ukupni poslovni prihodi		1.413.581	185.758	1.379.515	180.798
Ostali prihodi	6	144.771	19.025	172.243	22.574
TROŠKOVI					
Troškovi letenja		(464.502)	(61.040)	(532.825)	(69.831)
Održavanje		(220.886)	(29.027)	(164.480)	(21.557)
Usluge putnicima		(84.659)	(11.125)	(78.581)	(10.299)
Usluge u zračnom prometu		(375.367)	(49.327)	(357.659)	(46.874)
Promocija i prodaja		(213.685)	(28.080)	(200.672)	(26.300)
Opći i administrativni troškovi		(95.483)	(12.548)	(100.842)	(13.216)
Amortizacija	11,12	(73.304)	(9.634)	(71.673)	(9.393)
Ostali troškovi poslovanja		(12.597)	(1.655)	(30.581)	(4.008)
Ukupni troškovi		(1.540.483)	(202.436)	(1.537.313)	(201.478)
Dobit iz poslovanja		17.869	2.347	14.445	1.894
FINANCIJSKI PRIHODI / (RASHODI)					
Financijski prihodi	8	7.744	1.018	8.299	1.088
Financijski rashodi	9	(10.726)	(1.410)	(13.829)	(1.812)
Neto financijski rashodi		(2.982)	(392)	(5.530)	(724)
Dobit prije oporezivanja		14.887	1.955	8.915	1.170
Porez na dobit	10	247	32	(197)	(26)
Neto dobit tekuće godine		14.640	1.923	8.718	1.144
Osnovna dobit po dionici u HRK/EUR	25	0,53	0,07	0,31	0,04

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

	2015.		2014.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Neto dobit tekuće godine	14.640	1.923	8.718	1.144
Odgođene tečajne razlike	675	90	5.080	666
Revalorizacija financijske imovine	(46)	(5)	(820)	(107)
Kumulativne tečajne razlike preračunavanja	-	128	-	(177)
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit koja će se prenijeti u dobit ili gubitak	629	213	4.260	382
Porez na dobit	-	-	-	-
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT ZA GODINU	15.269	2.136	12.978	1.526
Osnovna sveobuhvatna dobit po dionici u HRK/EUR	0,55	0,07	0,47	0,06

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Croatia Airlines d.d.
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

	Bilješka	2015.		2014.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
POSLOVNI PRIHODI					
Putnički promet	4	1.319.619	173.412	1.290.830	169.174
Prijevoz tereta		15.069	1.980	16.478	2.160
Ostali prihodi od prodaje	5	67.462	8.864	62.034	8.130
Ukupni poslovni prihodi		1.402.150	184.256	1.369.342	179.464
Ostali prihodi	6	144.729	19.020	171.957	22.537
TROŠKOVI					
Troškovi letenja		(464.502)	(61.040)	(532.825)	(69.831)
Održavanje		(220.886)	(29.027)	(164.480)	(21.557)
Usluge putnicima		(84.659)	(11.125)	(78.581)	(10.299)
Usluge u zračnom prometu		(375.367)	(49.327)	(357.659)	(46.874)
Promocija i prodaja		(213.685)	(28.080)	(200.672)	(26.300)
Opći i administrativni troškovi		(85.345)	(11.215)	(91.327)	(11.969)
Amortizacija	11,12	(73.199)	(9.620)	(71.509)	(9.372)
Ostali troškovi poslovanja		(12.504)	(1.643)	(30.574)	(4.007)
Ukupni troškovi poslovanja		(1.530.147)	(201.077)	(1.527.627)	(200.209)
Dobit iz redovnog poslovanja		16.732	2.199	13.672	1.792
FINANCIJSKI PRIHODI / RASHODI					
Financijski prihodi	8	7.803	1.025	7.658	1.003
Financijski rashodi	9	(10.707)	(1.407)	(13.782)	(1.806)
Neto financijski rashodi		(2.904)	(382)	(6.124)	(803)
Dobit prije oporezivanja		13.828	1.817	7.548	989
Porez na dobit	10	-	-	-	-
Neto dobit tekuće godine		13.828	1.817	7.548	989
Osnovna dobit po dionici u HRK/EUR	25	0,50	0,07	0,31	0,04

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Croatia Airlines d.d.
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

	2015.		2014.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Neto dobit tekuće godine	13.828	1.817	7.548	989
Odgođene tečajne razlike	675	87	5.080	666
Revalorizacija financijske imovine	(46)	(5)	(820)	(107)
Tečajne razlike preračunavanja	-	141	-	(151)
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit koja će se prenijeti u dobit ili gubitak	629	223	4.260	408
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT ZA GODINU	14.457	2.040	11.808	1.397
Osnovna sveobuhvatna dobit po dionici u HRK/EUR	0,52	0,07	0,42	0,05

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Konsolidirana bilanca Grupe Croatia Airlines na dan 31. prosinca 2015.

	Bilješka	2015.	2014.		
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
IMOVINA					
Dugotrajna imovina					
Nematerijalna imovina	11	24.990	3.274	25.878	3.378
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	494.049	64.709	514.304	67.126
Ulaganja u pridruženo društvo	13	-	-	5.441	730
Dani depoziti	14	6.989	915	7.145	934
Ulaganja raspoloživa za prodaju	15	1.180	155	1.037	135
Dugoročna potraživanja	16	106.242	13.915	106.115	13.851
		633.450	82.968	659.920	86.154
Kratkotrajna imovina					
Zalihe	17	56.429	7.391	49.804	6.501
Financijska imovina	20	1.538	201	958	125
Potraživanja od kupaca	18	76.016	9.957	63.313	8.264
Ostala potraživanja	19	22.310	2.922	13.793	1.800
Novac i novčani ekvivalenti	21	35.418	4.638	50.448	6.585
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	22	26.916	3.525	22.327	2.914
		218.627	28.634	200.643	26.189
UKUPNA IMOVINA		852.077	111.602	860.563	112.343
GLAVNICA I OBVEZE					
Glavnica i rezerve					
Dionička glavnica	23	277.890	36.399	277.890	36.399
Kapitalne rezerve	24	80.891	10.499	82.423	10.700
Zaštitna rezerva	24	(1.708)	(222)	(2.383)	(312)
Preneseni gubici / zadržana dobit	24	2.103	290	(5.991)	(781)
Neto dobit tekuće godine		14.640	1.923	8.718	1.144
Tečajne razlike		-	72	-	(56)
		373.816	48.961	360.657	47.094
Rezerviranja	26	2.718	356	23.315	3.043
Dugoročne obveze					
Obveze po dugoročnim kreditima	27	47.337	6.200	67.391	8.796
Obveze po dugoročnim najmovima	28	-	-	12	2
Ostale dugoročne obveze		68	9	69	9
		47.405	6.209	67.472	8.807
Kratkoročne obveze					
Kratkoročni krediti	29	43.150	5.652	45.896	5.990
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	27	19.833	2.598	19.891	2.596
Kratkoročni dio financijskih najmov	28	12	2	21	3
Obveze prema dobavljačima	30	151.509	19.844	134.567	17.564
Ostale kratkoročne obveze	31	182.737	23.934	170.210	22.216
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	32	30.897	4.046	38.534	5.030
		428.138	56.076	409.119	53.399
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		852.077	111.602	860.563	112.343

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Bilanca društva Croatia Airlines d.d.

Na dan 31. prosinca 2015.

	Bilješka	2015.	2014.
		tisuće kuna	tisuće eura
		tisuće kuna	tisuće eura
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	11	24.873	3.258
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	493.907	64.690
Ulaganja u ovisna i pridruženo društvo	13	1.210	158
Dani depoziti	14	6.964	912
Ulaganja raspoloživa za prodaju	15	1.180	155
Dugoročna potraživanja	16	106.242	13.915
		634.376	83.088
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	17	56.429	7.391
Financijska imovina	20	1.536	201
Potraživanja od kupaca	18	73.736	9.658
Ostala potraživanja	19	22.550	2.953
Novac i novčani ekvivalenti	21	31.938	4.182
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	22	26.443	3.464
		212.632	27.849
UKUPNA IMOVINA		847.008	110.937
GLAVNICA I OBVEZE			
Glavnica i rezerve			
Dionička glavnica	23	277.880	36.399
Rezerve	24	79.914	10.355
Zaštitna rezerva	24	(1.710)	(222)
Preneseni gubici / Zadržana dobit	24	720	87
Neto dobit/tekuće godine		13.828	1.817
Tečajne razlike		-	107
		370.632	48.543
Rezerviranja	26	2.718	356
Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim kreditima	27	47.337	6.200
Obveze po dugoročnim najmovima	28	-	-
Ostale dugoročne obveze		68	9
		47.405	6.209
Kratkoročne obveze			
Kratkoročni krediti	29	43.150	5.652
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	27	19.833	2.598
Kratkoročni dio financijskih najмова	28	12	2
Obveze prema dobavljačima	30	150.362	19.693
Ostale kratkoročne obveze	31	182.254	23.871
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	32	30.642	4.013
		426.253	55.829
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		847.008	110.937

Popravne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala Grupe Croatia Airlines

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

	Dionička glavnica		Kapitalne rezerve		Preneseni gubici		Zaštitna rezerva		Rezultat tekuće godine		Kumulativne tečajne razlike	Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Stanje 1. siječnja 2014. godine	277.890	36.399	83.243	10.807	(6.711)	(874)	(7.463)	(978)	1.441	189	121	348.400	45.664
Prijenos (sa)/na	-	-	-	-	720	93	-	-	(1.441)	(189)	-	(721)	(96)
Sveobuhvatna dobit razdoblja	-	-	(820)	(107)	-	-	5.080	666	8.718	1.144	(177)	12.978	1.526
Stanje 31. prosinca 2014. godine	277.890	36.399	82.423	10.700	(5.991)	(781)	(2.383)	(312)	8.718	1.144	(56)	360.657	47.094
Prijenos (sa)/na	-	-	-	-	7.548	989	-	-	(7.548)	(989)	-	-	-
Raspodjela dobiti	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.170)	(155)	-	(1.170)	(155)
Povećanje /smanjenje rezervi	-	-	(1.486)	(196)	546	82	-	-	-	-	-	(940)	(114)
Sveobuhvatna dobit razdoblja	-	-	(46)	(5)	-	-	675	90	14.640	1.923	128	15.269	2.136
Stanje 31. prosinca 2015. godine	277.890	36.399	80.891	10.499	2.103	290	(1.708)	(222)	14.640	1.923	72	373.816	48.961

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Izvještaj o promjenama kapitala društva Croatia Airlines d.d.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

	Dionička glavnica		Kapitalne rezerve		Preneseni gubici		Zaštitna rezerva		Rezultat tekuće godine		Kumulativne tečajne razlike	Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Stanje 1. siječnja 2014. godine	277.880	36.399	81.442	10.564	(8.210)	(1.092)	(7.465)	(975)	720	93	117	344.367	45.106
Prijenos (sa)/na	-	-	-	-	720	93	-	-	(720)	(93)	-	-	-
Sveobuhvatna dobit razdoblja	-	-	(820)	(107)	-	-	5.080	666	7.548	989	(151)	11.808	1.397
Stanje 31. prosinca 2014. godine	277.880	36.399	80.622	10.457	(7.490)	(999)	(2.385)	(309)	7.548	989	(34)	356.175	46.503
Prijenos (sa)/na	-	-	-	-	7.548	989	-	-	(7.548)	(989)	-	-	-
Povećanje /smanjenje rezervi	-	-	(662)	(97)	662	97	-	-	-	-	-	-	-
Sveobuhvatna dobit razdoblja	-	-	(46)	(5)	-	-	675	87	13.828	1.817	141	14.457	2.040
Stanje 31. prosinca 2015. godine	277.880	36.399	79.914	10.355	720	87	(1.710)	(222)	13.828	1.817	107	370.632	48.543

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Izveštaj o novčanim tijekovima Grupe Croatia Airlines

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

	2015.		2014.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Poslovne aktivnosti				
Neto dobit tekuće godine	14.640	1.923	8.718	1.144
Usklađena za:				
Amortizaciju dugotrajne materijalne imovine	63.722	8.375	65.118	8.534
Amortizaciju dugotrajne nematerijalne imovine	9.582	1.259	6.555	859
Dobit/(Gubitak) iz metode udjela	5.441	730	(168)	5
Neto sadašnja vrijednost rashodovane i prodane dugotrajne imovine i umanjenje vrijednosti imovine	(20.562)	(2.694)	(37.297)	(4.869)
Tečajne razlike, neto	(2.912)	(470)	(484)	(114)
Smanjenje odgođenih tečajnih razlika	675	87	5.080	666
(Povećanje) / smanjenje dugoročnih potraživanja	(113)	(67)	(27.512)	(3.550)
Smanjenje / (povećanje) potraž. od kupaca i ostalih potraživanja	(20.603)	(2.814)	25.355	3.351
Smanjenje / (povećanje) plaćenih troškova budućih razdoblja i nedospjele naplate prihoda	(4.590)	(611)	2.775	373
Smanjenje / (povećanje) zaliha	(6.625)	(890)	(2.178)	(265)
Povećanje dugoročnih obveza	-	-	(5)	(1)
(Smanjenje) / povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obveza	29.468	4.078	(28.102)	(3.804)
(Smanjenje) / povećanje rezerviranja	(20.597)	(2.687)	1.100	135
(Smanjenje) / povećanje odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja	(7.635)	(983)	12.874	1.670
Izdaci za plaćeni porez na dobit	(616)	(81)	(625)	(82)
Primici od dividendi	-	-	-	-
NETO NOVAC OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	39.275	5.155	31.204	4.052
Investicijske aktivnosti				
Novčani izdaci za nabavu nematerijalne imovine	(8.696)	(1.139)	(15.196)	(1.983)
Novčani izdaci za nabavu materijalne imovine	(70.180)	(9.192)	(65.104)	(8.498)
Primici od prodaje imovine	47.280	6.192	195.978	25.580
NETO NOVAC (KORIŠTEN) / OSTVAREN U INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(31.596)	(4.139)	115.678	15.099
Financijske aktivnosti				
Ostale promjene na kapitalu	(2.162)	(273)	(1.542)	(202)
Smanjenje kratkoročne financijske imovine	(580)	(76)	487	64
Novčani primici po odobrenim kratkoročnim zajmovima i kreditima	57.870	7.579	60.185	7.856
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnih zajmova i kredita	(60.489)	(7.923)	(49.398)	(6.448)
Novčani primici po odobrenim dugoročnim zajmovima i kreditima	-	-	8.277	1.080
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnog dijela obveza iz dugoročnih financijskih zajmova i kredita	(19.786)	(2.590)	(167.359)	(21.843)
NETO NOVAC (KORIŠTEN) U FINACIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(25.147)	(3.283)	(149.350)	(19.493)
SMANJENJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	(17.468)	(2.267)	(2.468)	(342)
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	50.448	6.585	52.182	6.831
Tečajne razlike za novac s početka godine	2.438	320	734	96
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	35.418	4.638	50.448	6.585

Popratne bilješke čine sastavi dio financijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanim tijekovima društva Croatia Airlines d.d.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

	2015.		2014.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Poslovne aktivnosti				
Neto dobit tekuće godine	13.828	1.817	7.548	989
Usklađena za:				
Amortizaciju dugotrajne materijalne imovine	63.687	8.370	65.057	8.526
Amortizaciju dugotrajne nematerijalne imovine	9.512	1.250	6.452	846
Neto sadašnja vrijednost rashodovane i prodane dugotrajne imovine i umanjenje vrijednosti imovine	(20.567)	(2.694)	(37.761)	(4.929)
Tečajne razlike, neto	(2.912)	(456)	(480)	(87)
Povećanje odgođenih tečajnih razlika	675	87	5.080	666
(Povećanje)/smanjenje dugoročnih potraživanja	(152)	(72)	(27.512)	(3.550)
Smanjenje / (povećanje) potraž. od kupaca i ostalih potraž.	(21.885)	(2.902)	25.504	3.371
Smanjenje / (povećanje) plaćenih troškova budućih razdoblja i nedospjele naplate prihoda	(4.127)	(551)	2.767	371
Smanjenje / (povećanje) залиха	(6.914)	(928)	(1.889)	(227)
(Smanjenje) / povećanje dugoročnih obveza	-	-	(5)	(1)
(Smanjenje) / povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obveza	29.482	3.998	(28.814)	(3.896)
(Smanjenje) / povećanje rezerviranja	(20.597)	(2.687)	1.100	137
(Smanjenje) / povećanje odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja	(7.733)	(996)	12.836	1.665
Izdaci za plaćeni porez na dobit	(379)	(50)	(563)	(74)
Primici od dividendi	726	95	803	105
NETO NOVAC OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	32.644	4.281	30.120	3.911
Investicijske aktivnosti				
Primici od ulaganja u povezana i ovisna društva	3.900	524	-	-
Novčani izdaci za nabavu nematerijalne imovine	(8.696)	(1.139)	(15.195)	(1.983)
Novčani izdaci za nabavu materijalne imovine	(70.152)	(9.188)	(65.085)	(8.497)
Primici od prodaje imovine	47.275	6.192	195.978	25.580
NETO NOVAC (KORIŠTEN) / OSTVAREN U INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(27.673)	(3.611)	115.698	15.100
Financijske aktivnosti				
Ostale promjene na kapitalu	(46)	(5)	(820)	(107)
Povećanje kratkoročne financijske imovine	(578)	(76)	487	64
Novčani primici po odobrenim kratkoročnim zajmovima i kreditima	57.870	7.579	60.185	7.856
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnih zajmova i kredita	(60.139)	(7.877)	(49.083)	(6.406)
Novčani primici po odobrenim dugoročnim zajmovima i kreditima	-	-	8.277	1.080
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnog dijela obveza iz dugoročnih financijskih zajmova i kredita	(19.786)	(2.591)	(167.359)	(21.844)
NETO NOVAC (KORIŠTEN) U FINANCIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(22.679)	(2.970)	(148.310)	(19.356)
SMANJENJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	(17.708)	(2.300)	(2.492)	(345)
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	47.208	6.161	48.972	6.411
Tečajne razlike za novac s početka godine	2.437	320	728	95
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	31.938	4.182	47.208	6.161

Popratne bilješke čine sastavi dio financijskih izvještaja

1. OPĆI PODACI

Osnovne djelatnosti društva Croatia Airlines d.d., Zagreb („Društvo“) obuhvaćaju pružanje usluga prijevoza putnika, pošte i robe u domaćem i međunarodnom zračnom prometu. Društvo je osnovano 7. kolovoza 1989. godine kao dioničko društvo pod nazivom Zagreb Airlines d.d., a od 23. srpnja 1990. godine mijenja naziv u Croatia Airlines d.d. Sjedište Društva je u Zagrebu, Bani 75/b, Buzin.

Ovisna društva su Obzor putovanja d.o.o. (u 100%-tnom vlasništvu) i Amadeus Croatia d.d. (u 95%-tnom vlasništvu), dok je Pleso prijevoz d.o.o., Zagreb zajednički kontrolirano društvo (u 50%-tnom vlasništvu). Udjele u Pleso prijevoz d.o.o. Društvo je u cijelosti prodalo u studenom 2015. godine, a temeljem konačne isplate ugovorenog prodajnog iznosa na dan 23. prosinca 2015. godine udjeli prelaze u vlasništvo novog kupca.

Amadeus Croatia d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Ilica 150, osnovan je 19. listopada 1993. godine. Amadeus Croatia d.d. ili ACO Croatia (Amadeus Commercial Organisation) je međunarodna tvrtka, odnosno joint venture poduzeće koje su osnovali Društvo i Amadeus Global Travel Distribution iz Madrida sa svrhom da na teritoriju Republike Hrvatske zastupa interese Amadeus Global Distribution sustava i to na način da omogućuje spajanje putničkih i turističkih agencija na bazu Amadeusa smještenu u Erdingu pokraj Münchena, a za potrebe izdavanja putničkih karata u prijevozu zrakoplovima, brodovima i željeznicom, te rezerviranja rent-a-car vozila i smještaja u hotelima. Također je zadužen za marketing na teritoriju Republike Hrvatske, oglašavanje i sponzoriranje, te za organizaciju pomoći korisnicima koja je dostupna svakim radnim danom kao i za organizaciju i provođenje njihovog školovanja za potrebe učinkovitog korištenja Amadeus sustava.

Obzor putovanja d.o.o. je turistička agencija osnovana 28. listopada 1993. godine s registriranim sjedištem u Zagrebu, Marina Držića bb i poslovnom adresom u Teslovoj 5. Osnovna djelatnost je izdavanje zrakoplovnih dokumenata svih zrakoplovnih kompanija, osiguravanje smještaja u hotelima tražene kategorije, organizacija transfera i rent a car usluge, putno osiguranje i sl.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Skupština dioničara Društva

Državni ured za upravljanje držanom imovinom (DUUDI) za Republiku Hrvatsku	97,06 %
Zračna luka Zagreb d.o.o.	1,72 %
Državni ured za upravljanje državnom imovinom (DUUDI) za Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	0,77 %
Ostali	0,45 %
Ukupno	100,00 %

Nadzorni odbor Društva

Članovi Nadzornog odbora od 7. listopada 2014.

Siniša Petrović	Predsjednik
Darko Prebežac	Zamjenik predsjednika
Berislav Matijević	Član
Marko Lesić	Član
Hrvoje Kujundžić	Član (do 6.7.2015.)
Vjeskoslav Jelić	Član (od 7.7.2015.)

Članovi Nadzornog odbora do 7. listopada 2014.

Siniša Petrović	Predsjednik
Darko Prebežac	Zamjenik predsjednika
Stanislav Pavlin	Član
Tihomir Domazet	Član
Izidor Alfirević	Član
Goran Becker	Član
Berislav Matijević	Član
Marija Čačić	Član
Božo Jusup	Član
Tonči Peović	Član
Ratimir Andrijanić	Član
Josip Horvat	Član
Ines Baniček-Vuk	Član

Uprava Društva

Krešimir Kučko

Zlatko Širac

Predsjednik Uprave

Član Uprave

Uprava ovisnih društava

Eugen Šunde

Jadranka Skelin-Hrvoj

Silvana Turčić

Direktor Amadeusa Croatia d.d.

Direktorica Obzor putovanja d.o.o. (do 31.10.2015.)

Direktorica Obzor putovanja d.o.o. (od 1.11.2015.)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA

Standard i tumačenja na snazi u tekućem razdoblju

- Godišnja poboljšanja iz ciklusa 2011-2013, te izmjene i dopune su na snazi u EU za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015., uz dopuštenu raniju primjenu. Ona uključuju:
 - MSFI 3 Poslovna spajanja,
 - MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti,
 - MRS 40 Ulaganje u nekretnine
- IFRIC 21 Pristojbe (na snazi u EU za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 17. lipnja 2014., uz dopuštenu raniju primjenu).

Primjena gore navedenih standarda nije imala utjecaja na financijske izvještaje Društva za 2015. godinu.

Novi i izmijenjeni MSFI usvojeni za primjenu u EU, ali nisu još na snazi

- Izmjene i dopune MRS 19 Planovi definiranih primanja: Doprinosi zaposlenih - MRS 19 zahtijeva da se doprinosi zaposlenika ili trećih uzmu u obzir prilikom obračuna. Ove izmjene su na snazi u EU za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2015., uz dopuštenu raniju primjenu. Uprava ne očekuje da će ove izmjene imati učinak za Društvo.
- Godišnja poboljšanja iz ciklusa 2010-2012, te izmjene i dopune su na snazi u EU za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2015., uz dopuštenu raniju primjenu i ne očekuje se da će imati značajan utjecaj na Društvo. Ona uključuju:
 - MSFI 2 Plaćanje temeljeno na dionicama,
 - MSFI 3 Poslovna spajanja,
 - MSFI 8 Poslovni segmenti,
 - MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti
 - MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 Nematerijalna imovina,
 - MRS 24 Objavljivanje povezanih osoba

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

Novi i izmijenjeni MSFI usvojeni od strane IASB, ali nisu još usvojeni u EU

Sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda nisu još usvojeni u EU:

- MSFI 9 Financijski instrumenti – u srpnju 2014. godine, IASB je izdao konačnu verziju MSFI 9 Financijski instrumenti koji sadrži cjelovit projekt financijskih instrumenata i zamjene MRS 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, te sve prethodne verzije MSFI 9. MSFI 9 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018., ranija primjena je dopuštena. Primjena standarda imat će učinak na klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata.
- MSFI 14 Razgraničenja – standard se odnosi na subjekte koji posluju na reguliranim tržištima koja po prvi puta primjenjuju MSFI. MSFI 14 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine. Društvo priprema financijske izvještaje u skladu s MSFI te ovaj standard neće primijeniti.
- MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima – MSFI 15 je izdan u svibnju 2014. i predstavlja novi model u pet koraka koji se odnositi na prihode koji proizlaze iz ugovora s kupcima. Uprava provodi detaljne analize oko mogućih učinaka navedenog standarda na financijske izvještaje Društva.
- Godišnja poboljšanja MSFI ciklus 2012. - 2014.
 - MSFI 5 - Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja
 - MSFI 7- Financijski instrumenti: objavljivanje (s posljedičnim izmjenama MSFI 1)
 - MRS 19 - Primanja zaposlenih
 - MRS 34 - Financijski izvještaji za razdoblja tijekom godineOve izmjene stupaju na snagu 1. siječnja 2016. godine. Ranija primjena je dopuštena
- Izmjene MSFI 10 i MRS 28 - Prodaja ili unos imovine između investitora i pridruženog društva ili zajedničkog pothvata (izdano u rujnu 2014.)
- Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 – Investicijski subjekti: primjena izuzeća od obveze konsolidacije (izdano u prosincu 2014.)
- Izmjene MSFI 11 – Računovodstvo za stjecanje udjela u zajedničkim operacijama (izdano u svibnju 2014.)
- Izmjene MRS 1 – Objavljivanje (izdano u prosincu 2014.)
- Izmjene u MRS 16 i MRS 38 – Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (izdano u svibnju 2014.)
- Izmjene MRS 16 i MRS 41 – Poljoprivreda: višegodišnji nasadi (izdano u lipnju 2014.)
- Izmjene MRS 27 – Metoda udjela u odvojenom financijskim izvještajima (izdano u kolovozu 2014.)

Osim u dijelu koji se odnosi na MSFI 9 i MSFI 15 kod kojih je zasebno naveden učinak, Uprava Društva predviđa da primjena navedenih standarda, izmjena i tumačenja neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje u razdoblju njihove prve primjene.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Funkcijska valuta Društva i svih subjekata konsolidiranih na razini Grupe je hrvatska kuna (HRK). Društvo prezentira svoje financijske izvještaje u dvjema valutama, u hrvatskim kunama (HRK) i u eurima (EUR). Preračunavanje eura u kune, kao funkcijske valute i valute u kojoj su evidentirani svi poslovni događaji, se odvija u skladu s relevantnim računovodstvenim politikama.

Sukladno navedenom, financijski izvještaji iskazani su u kunama i preračunati u eure na sljedeći način:

- Važeći tečaj na kraju poslovne godine korišten je za sve stavke aktive i pasive osim za pozicije dioničkog kapitala i rezervi, koje su iskazane po povijesnom trošku preračunatom u eure na dan transakcije.
- Za stavke izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti korišten je prosječni godišnji tečaj.

Tečajne razlike nastale preračunavanjem su u financijskim izvještajima iskazanim u eurima evidentirane na teret, odnosno u korist kapitala.

Tečajevi primijenjeni za preračunavanje prezentiranih financijskih izvještaja iz kuna u eure bili su kako slijedi:

EUR / HRK	2015.	2014.
31. prosinca	7,635047	7,661471
prosječni tečaj	7,609737	7,630182

Financijski izvještaji sastavljeni su primjenom načela povijesnog troška, izuzev financijske imovine i financijskih obveza, koje su iskazane po fer vrijednosti u skladu s MRS-om 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“, te zrakoplova i rezervnih motora, koji su iskazani u okviru dugotrajne materijalne imovine u revaloriziranim iznosima. Računovodstvene politike primjenjuju se dosljedno, osim ako nije drukčije navedeno.

Financijski izvještaji su sastavljeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja Grupe i Društva.

Sljedi prikaz osnovnih usvojenih računovodstvenih politika.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

a) Prihodi od prodaje putničkih karata

Prihodi od prodaje putničkih karata knjiže se kao prihod u razdoblju obavljanja usluge prijevoza. Vrijednost prodanih važećih, ali još neiskorištenih karata uključena je u kratkoročne obveze iz zračnog prometa. Ove obveze se umanjuju po obavljanju usluge prijevoza ili povratom odgovarajućeg iznosa putniku za vraćene karte. Provizije prodajnim agentima priznaju se u troškove prodaje i marketinga u trenutku prodaje prijevoznih isprava. Putnički prihodi uključuju i prihode od code-share ugovora s određenim zračnim prijevoznicima. Prema tim ugovorima Društvo prodaje sjedala na letovima tih prijevoznika, a prijevoznici prodaju sjedala na letovima Društva. Prihod od prodaje drugih zračnih prijevoznika za letove Društva priznaje se u prihode od putničkog prometa u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem je let ostvaren.

b) Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se po načelu obračunanih kamata na temelju podmirenja glavnice nakon dospijeća i po efektivnim kamatnim stopama koje su u primjeni.

c) Najmovi

Najmovi se svrstavaju kao financijski najmovi kad god se većim dijelom svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na najmoprimca tijekom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne, tj. operativne najmove.

d) Grupa i Društvo kao najmodavac

Prihodi od poslovnog najma priznaju se ravnomjerno tijekom trajanja najma.

e) Grupa i Društvo kao najmoprimac

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina po nižoj od fer vrijednosti na datum stjecanja i sadašnje vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Odgovarajuća obveza prema najmodavcu iskazuje se u bilanci kao obveza za financijski najam. Najmnine se raspoređuju između financijskih troškova i umanjenja obveza za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Financijski troškovi izravno terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se ne mogu izravno pripisati kvalificiranoj imovini, u kojem slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom vezanom uz troškove posudbe (v. u nastavku).

Najmnine koje se plaćaju u okviru poslovnih najмова terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti ravnomjerno tijekom trajanja najma.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

f) Strane valute

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se po tečajevima koji su važeći na datum transakcije. Na kraju svakog izvještajnog razdoblja monetarna sredstva i obveze izraženi u stranoj valuti ponovno se preračunavaju u domaću valutu po tečaju važećem na taj datum. Nemonetarna sredstva prikazana po fer vrijednosti i denominirana u stranoj valuti preračunavaju se u domaću valutu po tečaju važećem na datum utvrđivanja fer vrijednosti. Nemonetarna sredstva koja se prikazuju po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovno. Tečajne razlike se priznaju u dobitak ili gubitak razdoblja na koje se odnose osim tečajnih razlika u transakcijama zaključenim radi zaštite od tečajnog rizika, ukoliko se radi o učinkovitoj zaštiti.

g) Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati. Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

h) Državne potpore

Državne potpore u obliku izravne financijske potpore bez ikakvih dodatnih povezanih uvjeta priznaju se u sklopu ostalih dobitaka u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem su primljene.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

i) Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazanoj u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum bilance.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ, odnosno nadoknativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

j) Dugotrajna materijalna imovina

Dugotrajna imovina, osim zrakoplova, knjiži se po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i eventualne priznate gubitke od umanjenja vrijednosti. Zrakoplovi se iskazuju po njihovoj revaloriziranoj vrijednosti, koja predstavlja njihovu fer vrijednost na dan revalorizacije umanjenu za kasniju akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Revalorizacija se provodi dostatnom učestalošću kako knjigovodstvena vrijednost ne bi značajno odstupala od one koja bi bila utvrđena korištenjem fer vrijednosti na datum bilance.

Izdaci nastali zamjenom većih dijelova materijalne imovine radi povećanja proizvodnog kapaciteta ili znatnog produženja njezina vijeka korištenja se kapitaliziraju.

Dio nabavne vrijednosti zrakoplova Airbus odnosi se na izdatke za redovite preglede zrakoplova. Ovako dobiveni iznosi amortiziraju se u razdoblju od trenutka kupnje zrakoplova do procijenjenog datuma prvog periodičnog pregleda. Troškovi budućih redovitih pregleda kapitaliziraju se u trenutku nastanka troška i amortiziraju kroz razdoblje do sljedećeg pregleda ili kroz preostali vijek uporabe zrakoplova ako je kraći.

Rotirajući rezervni dijelovi koji se odnose na određene tipove zrakoplova, evidentiraju se na isti način kao i zrakoplovi na koje se odnose.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

j) Dugotrajna materijalna imovina (nastavak)

Pri nabavi određenih zrakoplova i motora Društvu je odobren popust za čiji je iznos umanjena nabavna vrijednost zrakoplova. Vezano uz prethodno navedenu nabavu zrakoplova i motora Društvo je također dobilo rezervne dijelove bez naknade. Prihodi od rezervnih dijelova zaprimljenih bez naknade odgođeni su i knjiženi u korist izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti proporcionalno radnom vijeku zrakoplova (bilješka 6 i 32).

U nabavnu vrijednost zrakoplova uključen je ostatak vrijednosti za svaku vrstu zrakoplova. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom počevši od prvog dana u mjesecu koji sljedi nakon mjeseca u kojem je materijalno sredstvo stavljeno u uporabu. Oprema i rezervni dijelovi vijeka uporabe duljeg od godinu dana i pojedinačne nabavne vrijednosti više od 3,5 tisuća kuna se knjiže kao dugotrajna imovina. Pogonski i poslovni inventar vode se kao dugotrajna imovina bez obzira na njihovu nabavnu vrijednost.

Društvo je angažiralo profesionalno društvo neovisnih procjenitelja koje je na dan 30. studenog 2012. godine obavilo stručnu i nezavisnu procjenu vrijednosti zrakoplova primjenom statičke metode procjene tržišne vrijednosti. Rezultat procjene vrijednosti, odnosno, gubitak od umanjenja vrijednosti zrakoplova knjižen je na teret revalorizacijskih pričuva u iznosu revalorizacijskih viška za odnosnu imovinu. Gubitak iznad iznosa revalorizacijskih pričuva knjižen je na teret dobiti i gubitka. Uprava Društva je procijenila da u 2014. i 2015. godini nema značajnih odstupanja između tržišne i knjigovodstvene vrijednosti te nije evidentirana nova procjena vrijednosti zrakoplova.

Razlika između sadašnje knjigovodstvene vrijednosti rashodovane, prodane ili na drugi način otuđene materijalne i nematerijalne imovine u odnosu na vrijednost postignutu prilikom prodaje knjiži se po neto principu neposredno u korist ostalih prihoda ili ostalih rashoda (dobit / gubitak od prodaje imovine).

Zrakoplovi tipa Airbus amortiziraju se pravocrtno tijekom razdoblja od 20 godina. Trošak amortizacije dvanaestogodišnjeg pregleda obračunava se po stopi od 8,33%, a šestogodišnjeg pregleda po stopi od 16,67%.

Rezervni dijelovi zrakoplova tipa Airbus, ATR 42 i Dash iskazuju se u nabavnoj vrijednosti i amortiziraju tijekom očekivanog vijeka uporabe zrakoplova kojem pripadaju (20 godina). Oprema za zemaljske usluge (GSE) i alati iskazani su po nabavnoj vrijednosti i amortiziraju se tijekom 16,6 godina.

Zgrade se amortiziraju tijekom vijeka uporabe koji je procijenjen na 20 godina, dok je vijek uporabe ostale imovine procijenjen na 4 – 10 godina.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

k) Dugotrajna nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina obuhvaća software i početno se knjiži po trošku nabave te amortizira pravocrtno tijekom procijenjenog korisnog vijeka u trajanju od dvije godine. Izuzetak je SAP ERP software koji se amortizira pravocrtno tijekom korisnog vijeka u trajanju od 8 godina.

l) Ulaganja u ovisna i pridružena društva

Ovisna društva su društva u kojima Društvo ima kontrolu. Kontrola se ostvaruje ako Društvo ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama društva u kojem ima svoj udio kako bi ostvarilo koristi iz aktivnosti društva. Pridruženo društvo je društvo u kojem Društvo ima značajan utjecaj, ali ne i kontrolu, sudjelovanjem u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama pridruženog društva.

Ulaganja u ovisna i pridružena društva iskazana su u odvojenim financijskim izvještajima i prezentirana su metodom troška. Konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i njegovih ovisnih društava. Sve transakcije unutar Grupe, stanja, prihodi i troškovi eliminirani su u konsolidaciji u potpunosti. Rezultat, imovina i obveze pridruženog društva prikazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima metodom udjela.

m) Zalihe

Zalihe su iskazane po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno što je niže. Trošak obuhvaća direktno utrošeni materijal i troškove direktnog rada, kao i indirektno troškove koji su nastali dovođenjem zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Utrošak navedenih zaliha evidentira se po metodi prosječnih ponderiranih cijena (zalihe uredskog materijala, cateringa i službene odjeće) i FIFO metodi (zalihe rezervnih dijelova). Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije.

n) Financijski instrumenti

Financijski instrumenti sastoje se od ugovorenih obveza i financijske imovine. Financijski instrumenti obuhvaćaju primarne instrumente, kao što su potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima, ulaganja te preuzete financijske obveze i derivativne financijske instrumente, koji se koriste kao zaštita od rizika promjene valutnih tečajeva ili kamatnih stopa. Informacije o fer vrijednosti i upravljanju rizicima vezano za financijske instrumente navedene su u nastavku.

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u bilanci Grupe i Društva kad ovisno društvo, odnosno Društvo postane strana ugovornih odredbi financijskog instrumenta.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

n) Financijski instrumenti (nastavak)

Ugovoreni derivativni financijski instrumenti početno se priznaju po trošku, a kasnije se iskazuju po fer vrijednosti. Na datum sklapanja derivativnog ugovora svrstava se derivativne instrumente kao:

- 1) zaštitu fer vrijednosti priznate imovine ili obveze (zaštita fer vrijednosti),
- 2) zaštitu prognozirane transakcije ili čvrste preuzete obveze (zaštita novčanog tijeka).

Promjene u fer vrijednosti derivativnih instrumenata koji se označavaju i svrstavaju kao zaštita i koji su visoko učinkoviti, iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti zajedno sa svim promjenama u fer vrijednosti imovine ili obveza koje su predmetom zaštite. Dobit ili gubitak od derivativnog financijskog instrumenta koji se koristi kao instrument zaštite priznaje se ovisno o prirodi stavke koja se štiti. Društvo formalno dokumentira odnose između instrumenta zaštite i predmeta zaštite, kao i ciljeve upravljanja rizicima te strategiju provođenja različitih zaštitnih transakcija. Proces uključuje povezivanje svih instrumenata zaštite sa specifičnim preuzetim obvezama Društva ili očekivanim transakcijama.

Politika Društva trenutno ne dopušta držanje derivativnih instrumenata za trgovanje ili u špekulativne svrhe. Sljedeći financijski instrumenti iskazani su u konsolidiranoj bilanci Grupe i bilanci Društva:

o) Novac i novčani ekvivalenti

U svrhu izvještaja o tijeku novca, novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni, sredstva na računima kod banaka i depozite oročene do 90 dana (od datuma oročenja) u nominalnoj vrijednosti.

p) Ulaganja raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju je ona nederivativna financijska imovina koja je predodređena kao raspoloživa za prodaju ili nije klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti ili u kredite i potraživanja. Financijski instrumenti uključeni u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju početno su priznati po trošku, a naknadno mjereni po fer vrijednosti baziranoj na tržišnim cijenama ili iznosima utvrđenima na temelju hijerarhije propisane u MSFI 13. Dobitak i gubitak koji proizlazi iz promjena fer vrijednosti priznaje se direktno u kapital u revalorizacijske rezerve. Ako procijenjena fer vrijednost nije pouzdana ili je podložna značajnim promjenama, imovina se priznaje po trošku tj. nabavnoj vrijednosti.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

q) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja iskazani su po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope umanjenom za iznos rezerviranja za eventualno umanjenje vrijednosti. Povezana vrijednosna usklađenja priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

r) Financijske obveze

Financijske obveze namiruju se periodično u novcu ili drugoj financijskoj imovini. To osobito uključuje obveze prema dobavljačima, obveze prema bankama i obveze iz financijskog leasinga. Te su financijske obveze početno mjerene po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a kasnije prema amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

s) Zaštitna rezerva

Zaštitne rezerve, koje se odnose na još neotplaćeni dio dugoročnih financijskih obveza, tretiraju se kao zaštita samo u iznosu koji se odnosi na plaćanja koja dospijevaju u roku 3 godine od dana bilance, dok tečajne razlike na neotplaćeni dio glavnice direktno terete rezultat poslovanja.

Promjene u fer vrijednosti derivativnih instrumenata koji se označavaju i svrstavaju kao zaštita novčanog toka i koji su vrlo učinkoviti, priznaju se u okviru glavnice. Iznosi odgođeni u glavnici prenose se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti i prikazuju kao prihod ili rashod u istim razdobljima tijekom kojih zaštićena ugovorena obveza ili planirana transakcija utječu na izvještaj o dobiti. Neučinkoviti dio dobiti ili gubitka se priznaje odmah u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Na početku transakcije dokumentira se odnos između instrumenata zaštite i zaštićenih stavki, kao i svoj cilj upravljanja rizikom i strategiju ulaženja u razne transakcije zaštite. Taj proces uključuje povezivanje svih derivativa koji su označeni kao zaštita s određenom imovinom i obvezama ili određenim čvrsto preuzetim obvezama ili prognoziranim transakcijama. Na početku zaštite i tijekom trajanja zaštite, također se procjenjuje i dokumentira u kojoj mjeri su derivativi korišteni u zaštitnim transakcijama visoko učinkoviti u neutraliziranju promjena fer vrijednosti ili novčanih tokova zaštićenih stavki.

Kredit i financijski najmovi za kupnju zrakoplova su denominirani u stranim valutama, te je Društvo i Grupa izloženo riziku promjene valutnih tečajeva. Društvo i Grupa su svoje devizne prihode procijenile i utvrdile da su visoko učinkoviti kao zaštita odljeva novca po osnovi otplate glavnice i kamata u stranoj valuti. Sukladno navedenom, Društvo i Grupa nerealiziranu dobit i gubitke proizašle iz preračunavanja namjenskih zaduženja u stranoj valuti iskazuju kao zasebnu komponentu glavnice. Uprava prati učinkovitost zaštite redovito tijekom cijelog razdoblja.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

t) Rezerviranja i potencijalne obveze

Rezerviranja se evidentiraju ako postoji obveza prema trećim stranama, ako su buduća plaćanja izvjesna i ako se iznos rezerviranja može pouzdano izmjeriti. Ako je neki od tih kriterija zadovoljen, tada se takve obveze iskazuju u okviru potencijalnih obveza. Rezerviranja za iznose plative nakon više od godinu dana iskazuju se po neto sadašnjoj vrijednosti. Potreba za rezerviranjima i procjena iznosa rezerviranja se preispituju svake godine prilikom izrade bilance. Rezerviranja u stranoj valuti preračunata su prema zaključnom tečaju.

u) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja kako ih je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde zahtijeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza.

Sljedi opis prosudbi i ključnih pretpostavki Društva u primjeni računovodstvenih politika koje su opisane u Bilješci 3 (a-u), kao i drugih glavnih izvora neizvjesnosti procjena na datum bilance koji nose značajan rizik materijalnih usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u idućoj financijskoj godini ili značajno utječu na iznose priznate u financijskim izvještajima.

Financijska kriza i gospodarska recesija

Uprava Društva prati potencijalni utjecaj financijske krize i gospodarske recesije na poslovne aktivnosti Društva. Društvo ostvaruje prihode prvenstveno iz putničkog prometa. U postojećem ekonomskom okruženju nije moguće pouzdano procijeniti buduću razinu putničkog prometa, pa je time neizvjesna i iskoristivost zrakoplova.

Financijska imovina i obveze

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza utvrđuje se primjenom općeprihvaćenih metoda. S obzirom da tržišne cijene za veći dio financijske imovine i financijskih obveza Društva nisu dostupne, fer vrijednost tih stavki izvedena je iz pretpostavki Uprave vezano za buduće gospodarske uvjete, iznose i vrijeme nastanka budućih novčanih tijekova i procijenjenih diskontnih stopa. Po mišljenju Uprave, fer vrijednosti sve financijske imovine i svih financijskih obveza iskazanih u bilanci Grupe i Društva ne razlikuju se značajno od njihovih knjigovodstvenih vrijednosti.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

u) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja (nastavak)

Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi.

Budući da putnički promet čini najveći dio poslovanja Društva, Uprava Društva smatra da izvještavanje prema zahtjevima MSFI-ja 8 u vezi operativne segmentacije nije materijalno.

Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme

Zrakoplovi se priznaju u revaloriziranim iznosima u skladu s revalorizacijskom računovodstvenom metodom iz MRS-a 16, koja je prvi puta primijenjena 31. prosinca 2001. godine. Na dan 30. studenog 2012. godine Društvo je utvrdilo potrebu za ponovnom revalorizacijom, koju je provelo kako je navedeno u Bilješci 3 pod j) Materijalna imovina. Revalorizaciju zrakoplova proveo je nezavisni procjenitelj korištenjem statičke metode procjene tržišne vrijednosti.

Gubici od umanjenja nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo je na temelju procjene sadašnjeg korištenja i očekivanih budućih prihoda pretpostavilo da ne postoje značajni gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme.

Nastavak poslovanja

U 2011. godini Društvo je započelo proces restrukturiranja koji obuhvaća strateško, financijsko i operativno restrukturiranje. Provedba restrukturiranja kompanije bila je nužna kako bi se sukladno europskoj regulativi i praksi Društvo pripremilo za dugoročno održivo poslovanje.

Prema definiranim područjima restrukturiranja postavljeni su strateški, financijski i operativni ciljevi restrukturiranja čije praćenje i kontrola predstavlja ključnu pretpostavku uspješnosti provedbe programa restrukturiranja.

Program restrukturiranja pokriva razdoblje od 5 godina (2011.-2015.) s prikazom još dodatne dvije godine kao ocjene restrukturiranja nakon njegova završetka. U svom konačnom obliku, program restrukturiranja prihvaćen je 27. lipnja 2013. godine od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja. Program restrukturiranja završio je s 31. prosinca 2015. godine s uspješno provedenim mjerama kompenzacije kao i dostignutom vlastitom kontribucijom u cijelosti.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

u) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja (nastavak)

Uzevši u obzir sve prethodno spomenute činjenice, Uprava Društva zaključuje da će Društvo biti sposobno na vrijeme podmiriti tekuće obveze te udovoljiti zahtjevima ugovora o kreditima i najmovima. Uprava Društva je uvjerenja da je primjereno financijske izvještaje sastaviti po načelu vremenske neograničenosti poslovanja.

4. PRIHODI OD PUTNIČKOG PROMETA

	2015.		2014.	
	Croatia Airlines d.d. i Grupa	Croatia Airlines d.d. i Grupa	Croatia Airlines d.d. i Grupa	Croatia Airlines d.d. i Grupa
	tisuje	tisuje	tisuje	tisuje
	kuna	eura	kuna	eura
Redovni letovi	1.246.133	163.755	1.214.044	159.111
Charter letovi	73.486	9.657	76.786	10.063
	1.319.619	173.412	1.290.830	169.174

Prihodi po zemljopisnoj podjeli:

	2015.		2014.	
	Croatia Airlines d.d. i Grupa	Croatia Airlines d.d. i Grupa	Croatia Airlines d.d. i Grupa	Croatia Airlines d.d. i Grupa
	tisuje	tisuje	tisuje	tisuje
	kuna	eura	kuna	eura
Hrvatska	384.009	50.463	398.866	52.275
Njemačka	143.839	18.902	143.282	18.778
SAD	146.478	19.249	129.083	16.917
Ostale zemlje	645.293	84.798	619.599	81.204
	1.319.619	173.412	1.290.830	169.174

5. OSTALI PRIHODI OD PRODAJE

	2015.		2014.		2015.		2014.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Prihodi od usluga tehničkih potpora trećima	35.747	4.697	33.604	4.404	35.747	4.697	33.604	4.404
Provizija od inozemnih zrakoplovnih kompanija	13.251	1.741	9.202	1.206	13.251	1.741	9.202	1.206
Prihodi od usluga rezervacijskog sustava	6.890	905	6.396	838	-	-	-	-
Prihodi od prodaje robe na konsignaciji	90	12	165	22	90	12	165	22
Prihodi od ostvarenih milja	2.401	315	2.458	322	2.401	315	2.458	322
Ostalo	20.514	2.696	20.382	2.672	15.973	2.099	16.605	2.176
	78.893	10.366	72.207	9.464	67.462	8.864	62.034	8.130

6. OSTALI PRIHODI

	2015.		2014.		2015.		2014.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Prihod od materijalne imovine primljene bez naknade	1.049	138	2.151	282	1.049	138	2.151	282
Prihodi od PSO	83.195	10.933	88.711	11.626	83.195	10.933	88.711	11.626
Naplaćena otpisana potraživanja	196	26	30	4	196	26	30	4
Dobitak od prodaje imovine	29.657	3.897	60.131	7.881	29.652	3.897	60.131	7.881
Prihodi od prodaje rezervnih dijelova	56	7	75	10	56	7	75	10
Ostali prihodi	30.618	4.024	21.145	2.771	30.581	4.019	20.859	2.734
	144.771	19.025	172.243	22.574	144.729	19.020	171.957	22.537

Tijekom 2015. godine Društvo je evidentiralo ukupno 83.195 tisuća kuna (10.933 tisuća eura) prihoda na ime razlike neostvarenih prihoda u odnosu na troškove za obavljanje domaćeg linijskog zračnog prijevoza od Vlade Republike Hrvatske (PSO – Public Service Obligation). U 2014. godini prihodi s osnova ove naknade iznosili su 88.711 tisuća kuna (11.626 tisuća eura). Iznos PSO naknade utvrđuje se kao razlika između ostvarenih prihoda i direktnih troškova letenja na pojedinim domaćim linijama.

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	2015.		2014.		2015.		2014.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisūće kuna	tisūće eura	tisūće kuna	tisūće eura	tisūće kuna	tisūće eura	tisūće kuna	tisūće eura
Neto naknade za rad i plaće	115.789	15.216	116.367	15.251	113.780	14.952	114.438	14.998
Porezi i doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje na teret zaposlenih	64.844	8.521	68.578	8.988	63.653	8.365	67.577	8.857
Porezi i doprinosi za zdravstveno i mirovinsko na teret poslodavca	41.083	5.399	41.280	5.410	40.535	5.327	40.790	5.346
Ostali troškovi osoblja	31.750	4.172	33.226	4.355	31.505	4.140	32.855	4.306
	253.466	33.308	259.451	34.004	249.473	32.784	255.660	33.507

Na dan 31. prosinca 2015. godine Croatia Airlines Grupa je imala 922 zaposlenika (Croatia Airlines d.d. 900, Amadeus Croatia d.d. 8 i Obzor putovanja d.o.o. 14 zaposlenika), dok je na dan 31. prosinca 2014. godine Croatia Airlines Grupa imala ukupno 931 zaposlenih (Croatia Airlines d.d. 908, Amadeus Croatia d.d. 8 i Obzor putovanja d.o.o. 15 zaposlenika); (vidi bilješku 34).

Troškovi osoblja raspoređeni su u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti po stavkama troškova poslovanja u skladu s ICAO metodologijom.

8. FINANCIJSKI PRIHODI

	2015.		2014.		2015.		2014.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Pozitivne tečajne razlike	5.904	776	6.173	809	5.969	784	6.143	805
Prihodi od kamata	468	62	803	105	462	61	794	104
Ostali financijski prihodi	1.372	180	1.323	174	1.372	180	721	94
	7.744	1.018	8.299	1.088	7.803	1.025	7.658	1.003

9. FINANCIJSKI RASHODI

	2015.		2014.		2015.		2014.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Rashodi od kamata	10.367	1.363	11.632	1.524	10.348	1.360	11.585	1.518
Ostali financijski rashodi	359	47	2.197	288	359	47	2.197	288
	10.726	1.410	13.829	1.812	10.707	1.407	13.782	1.806

10. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit u zemlji obračunava se po stopi od 20%, koja se primjenjuje na oporezivu dobit tekuće godine.

Društvo nema obvezu poreza na dobit tekuće godine s obzirom na prenesene gubitke iz prethodnih godina, međutim, sukladno važećim poreznim propisima Društvo plaća predujmove poreza na dobit s osnove korištene državne potpore za obrazovanje i izobrazbu.

Obveze za porez na dobit ovisnih društava su kako sljede: Amadeus Croatia d.d. 45 tisuća kuna, odnosno 6 tisuća eura (2014. godine: 61 tisuća kuna, 8 tisuća eura) i Obzor putovanja d.o.o. 202 tisuće kuna, odnosno 27 tisuća eura (2014. godine: 136 tisuća kuna, 18 tisuća eura)

Preračun računovodstvene dobiti na oporezivu dobit nije prezentiran odvojeno za konsolidirane i odvojene financijske izvještaje Društva, budući da Uprava smatra da je utjecaj ovisnih društava nematerijalan.

Usklađenje poreza na dobit za godinu s dobiti iskazanom u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti obračunato je kako sljede:

	Croatia Airlines d.d.	Croatia Airlines d.d.
	2015.	2014.
	tisuće kuna	tisuće kuna
Neto dobit / (gubitak) prije oporezivanja	13.828	7.548
Neoporezivi prihodi	(1.217)	(746)
Poticaži za osposobljavanje	(4.208)	(5.029)
Ostali rashodi ranijih razdoblja	(3.902)	(10.478)
Porezno nepriznati troškovi	2.075	2.952
Porezna osnovica/ porezni gubitak	6.576	(5.753)
Preneseni porezni gubici	(1.050.748)	(1.137.548)
Istekli porezni gubici	202.995	92.553
Gubitak iskorišten u tekućem razdoblju	(6.576)	-
Porezni gubici koji se prenose u iduće razdoblje	(847.753)	(1.050.748)

Preneseni porezni gubici Društva isteći će u idućim godinama kako je navedeno u tablici u nastavku.

10. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Ovisna društva nemaju gubitaka za prijenos u iduće razdoblje.

		Preneseni gubici	Preneseni gubici	Porezna olakšica po stopi 20%	Porezna olakšica po stopi 20%
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
2016.	Ne više od 1 godine (iz 2010. godine)	160.280	20.993	32.056	4.199
2017.	Ne više od 2 godine (iz 2011. godine)	78.152	10.236	15.630	2.047
2018.	Ne više od 3 godine (iz 2012. godine)	505.233	66.173	101.047	13.235
2019.	Ne više od 4 godina (iz 2013. godine)	98.335	12.879	19.667	2.576
2020.	Ne više od 5 godina (iz 2014. godine)	5.753	754	1.151	151
		847.753	111.035	169.551	22.208

Odgođena porezna imovina u iznosu od 169.551 tisuća kuna, odnosno 22.208 tisuća eura (u 2014. godini 208.999 tisuća kuna, 27.279 tisuća eura) nije priznata u knjigama Društva zbog neizvjesnosti ostvarivanja dostatne oporezive dobiti u budućnosti koja bi omogućila korištenje prenesenih poreznih gubitaka. Nepriznata porezna imovina je izračunata primjenjujući poreznu stopu od 20% koja je bila na snazi na dan bilance.

11. NEMATERIJALNA IMOVINA

2015. godina	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 31. prosinca 2014.	76.779	10.020	75.907	9.908
Povećanja	8.694	1.139	8.696	1.139
Otuđenja	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	35	-	34
Stanje 31. prosinca 2015.	85.473	11.194	84.603	11.081
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
Stanje 31. prosinca 2014.	50.901	6.642	50.218	6.555
Trošak amortizacije za godinu	9.582	1.259	9.512	1.250
Tečajne razlike	-	19	-	18
Stanje 31. prosinca 2015.	60.483	7.920	59.730	7.823
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
31. prosinca 2015. godine	24.990	3.274	24.873	3.258
31. prosinca 2014. godine	25.878	3.378	25.689	3.353
2014. godina	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 31. prosinca 2013.	62.045	8.122	60.712	7.949
Povećanja	15.196	1.983	15.195	1.983
Otuđenja	(462)	(60)	-	-
Tečajne razlike	-	(25)	-	(24)
Stanje 31. prosinca 2014.	76.779	10.020	75.907	9.908
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
Stanje 31. prosinca 2013.	44.346	5.805	43.766	5.730
Trošak amortizacije za godinu	6.555	859	6.452	846
Tečajne razlike	-	(22)	-	(21)
Stanje 31. prosinca 2014.	50.901	6.642	50.218	6.555
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
31. prosinca 2014. godine	25.878	3.378	25.689	3.353
31. prosinca 2013. godine	17.699	2.317	16.946	2.219

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

12. GRUPA CROATIA AIRLINES – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

2015. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemaljske usluge i alati		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2014. godine	77.944	10.174	34.860	4.550	62.175	8.115	1.149.899	150.088	151.364	19.757	1.476.242	192.684
Povećanja	675	88	36.161	4.736	107	14	15.695	2.056	17.542	2.298	70.180	9.192
Prijenos materijalne imovine	12.780	1.674	(53.900)	(7.060)	213	28	41.139	5.388	37.289	4.884	37.521	4.914
Otuđenja	(8.190)	(1.073)	(3.631)	(476)	(3.095)	(405)	(45.520)	(5.962)	(9.164)	(1.200)	(69.600)	(9.116)
Tečajne razlike	-	35	-	17	-	28	-	520	-	68	-	668
31. prosinca 2015. godine	83.209	10.898	13.490	1.767	59.400	7.780	1.161.213	152.090	197.031	25.807	1.514.343	198.342
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
31. prosinca 2014. godine	33.358	4.354	-	-	41.833	5.462	812.101	105.998	74.646	9.744	961.938	125.558
Trošak amortizacije za godinu	3.589	472	-	-	4.537	597	47.570	6.251	8.026	1.055	63.722	8.375
Isknjiženo otuđenjem	(4.943)	(650)	-	-	(1.942)	(256)	(31.770)	(4.175)	(4.271)	(561)	(42.926)	(5.642)
Prijenos materijalne imovine	-	-	-	-	-	-	-	-	37.521	4.931	37.521	4.931
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	6	1	-	-	33	4	39	5
Tečajne razlike	-	16	-	-	-	16	-	360	-	14	-	406
31. prosinca 2015. godine	32.004	4.192	-	-	44.434	5.820	827.901	108.434	115.955	15.187	1.020.294	133.633
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
Na dan 31. prosinca 2015. godine	51.205	6.706	13.490	1.767	14.966	1.960	333.312	43.656	81.076	10.620	494.049	64.709
Na dan 31. prosinca 2014. godine	44.586	5.820	34.860	4.550	20.342	2.653	337.798	44.090	76.718	10.013	514.304	67.126

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2015. iznosi 333.312 tisuća kuna, odnosno 43.656 tisuća eura (u 2014. g. 337.798 tisuća kuna, odnosno 44.090 tisuća eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

12. GRUPA CROATIA AIRLINES – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

2014. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemaljske usluge i alati		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2013. godine	80.526	10.543	33.917	4.441	61.821	8.094	1.693.112	221.680	155.290	20.333	2.024.666	265.091
Povećanja	69	9	19.672	2.569	5.288	691	29.695	3.876	10.380	1.355	65.104	8.500
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	(15.489)	(2.022)	-	-	15.489	2.022	-	-	-	-
Otuđenja	(2.651)	(346)	(3.240)	(423)	(4.934)	(644)	(588.397)	(76.799)	(14.306)	(1.867)	(613.528)	(80.079)
Tečajne razlike	-	(32)	-	(15)	-	(26)	-	(691)	-	(63)	-	(827)
31. prosinca 2014. godine	77.944	10.174	34.860	4.550	62.175	8.115	1.149.899	150.088	151.364	19.758	1.476.242	192.685
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
31. prosinca 2013. godine	30.312	3.969	-	-	43.152	5.651	1.209.846	158.406	68.820	9.011	1.352.130	177.037
Trošak amortizacije za godinu	3.046	399	-	-	3.411	447	50.753	6.652	7.908	1.036	65.118	8.534
Isknjiženo otuđenjem	-	-	-	-	(4.853)	(636)	(449.173)	(58.868)	(2.082)	(273)	(456.108)	(59.777)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	123	16	675	88	-	-	798	104
Tečajne razlike	-	(14)	-	-	-	(16)	-	(280)	-	(30)	-	(340)
31. prosinca 2014. godine	33.358	4.354	-	-	41.833	5.462	812.101	105.998	74.646	9.744	961.938	125.558
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
Na dan 31. prosinca 2014. godine	44.586	5.820	34.860	4.550	20.342	2.653	337.798	44.090	76.718	10.014	514.304	67.127
Na dan 31. prosinca 2013. godine	50.214	6.574	33.917	4.441	18.669	2.443	483.266	63.274	86.470	11.322	672.536	88.054

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2014. iznosi 337.798 tisuća kuna, odnosno 44.090 tisuća eura (u 2013. g. 483.266 tisuća kuna, odnosno 63.274 tisuća eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

12.1. CROATIA AIRLINES d.d. – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

2015. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemalj. usluge i alati		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2014. godine	77.944	10.174	34.860	4.550	58.394	7.622	1.149.899	150.088	151.364	19.757	1.472.461	192.191
Povećanja	675	88	36.161	4.736	79	10	15.695	2.056	17.542	2.298	70.152	9.188
Prijenos materijalne imovine	12.780	1.674	(53.900)	(7.060)	213	28	41.139	5.388	37.289	4.884	37.521	4.914
Otuđenja	(8.190)	(1.073)	(3.631)	(476)	(3.049)	(399)	(45.520)	(5.962)	(9.164)	(1.200)	(69.554)	(9.110)
Tečajne razlike	-	35	-	17	-	26	-	520	-	68	-	666
31. prosinca 2015. godine	83.209	10.898	13.490	1.767	55.637	7.287	1.161.213	152.090	197.031	25.807	1.510.580	197.849
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
31. prosinca 2014. godine	33.358	4.354	-	-	38.205	4.987	812.101	105.998	74.646	9.743	958.310	125.082
Trošak amortizacije za godinu	3.589	472	-	-	4.502	592	47.570	6.251	8.026	1.055	63.687	8.370
Isknjiženo otuđenjem	(4.943)	(650)	-	-	(1.900)	(250)	(31.770)	(4.175)	(4.271)	(561)	(42.884)	(5.636)
Prijenos materijalne imovine	-	-	-	-	-	-	-	-	37.521	4.931	37.521	4.931
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	6	1	-	-	33	4	39	5
Tečajne razlike	-	16	-	-	-	15	-	360	-	15	-	406
31. prosinca 2015. godine	32.004	4.192	-	-	40.813	5.345	827.901	108.434	115.955	15.187	1.016.673	133.158
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2015. godine	51.205	6.706	13.490	1.767	14.824	1.942	333.312	43.656	81.076	10.620	493.907	64.690
31. prosinca 2014. godine	44.586	5.820	34.860	4.550	20.189	2.635	337.798	44.090	76.718	10.014	514.151	67.109

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2015. iznosi 333.312 tisuća kuna, odnosno 43.656 tisuća eura (u 2014. g. 337.798 tisuća kuna, odnosno 44.090 tisuća eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

12.1. CROATIA AIRLINES d.d. – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

2014. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemalj. usluge i alati		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2013. godine	80.526	10.543	33.917	4.441	57.898	7.581	1.693.112	221.680	155.290	20.332	2.020.743	264.577
Povećanja	69	9	19.672	2.569	5.269	688	29.695	3.876	10.380	1.355	65.085	8.497
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	(15.489)	(2.022)	-	-	15.489	2.022	-	-	-	-
Otuđenja	(2.651)	(346)	(3.240)	(423)	(4.773)	(623)	(588.397)	(76.799)	(14.306)	(1.867)	(613.367)	(80.058)
Tečajne razlike	-	(32)	-	(15)	-	(24)	-	(691)	-	(63)	-	(825)
31. prosinca 2014. godine	77.944	10.174	34.860	4.550	58.394	7.622	1.149.899	150.088	151.364	19.757	1.472.461	192.191
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
31. prosinca 2013. godine	30.312	3.969	-	-	39.423	5.162	1.209.846	158.406	68.820	9.011	1.348.401	176.548
Trošak amortizacije za godinu	3.046	399	-	-	3.350	439	50.753	6.652	7.908	1.036	65.057	8.526
Isknjiženo otuđenjem	-	-	-	-	(4.691)	(615)	(449.173)	(58.868)	(2.082)	(273)	(455.946)	(59.756)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	123	16	675	88	-	-	798	104
Tečajne razlike	-	(14)	-	-	-	(15)	-	(280)	-	(31)	-	(340)
31. prosinca 2014. godine	33.358	4.354	-	-	38.205	4.987	812.101	105.998	74.646	9.743	958.310	125.082
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2014. godine	44.586	5.820	34.860	4.550	20.189	2.635	337.798	44.090	76.718	10.014	514.151	67.109
31. prosinca 2013. godine	50.214	6.574	33.917	4.441	18.475	2.419	483.266	63.274	86.470	11.321	672.342	88.029

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2014. iznosi 337.798 tisuća kuna, odnosno 44.090 tisuća eura (u 2013. g. 483.266 tisuća kuna, odnosno 63.274 tisuća eura).

12.1. CROATIA AIRLINES d.d. – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Društvo redovito preispituje vrijednost zrakoplova u vlasništvu i po potrebi provodi vrijednosno usklađenje. U studenom 2012. godine provedeno je vrijednosno usklađenje zrakoplova tipa Airbus dok je za 2014. i 2015. godinu Uprava Društva procijenila da nije bilo značajnih odstupanja između tržišne i knjigovodstvene vrijednosti te nije evidentirana nova procjena vrijednosti zrakoplova.

Rezervni dijelovi zrakoplova Airbus, Dash 8-Q400 i ATR 42 iskazani su po nabavnoj vrijednosti i amortiziraju se u razdoblju procijenjenog vijeka trajanja zrakoplova. Oprema za zemaljske usluge (GSE) i alati iskazani su po nabavnoj vrijednosti i amortiziraju se tijekom 16,6 godina.

Troškovi dvanaestogodišnjeg pregleda se amortiziraju po stopi od 8,33% (2014. godine: 8,33%), a šestogodišnjeg pregleda po stopi od 16,67% (2014. godine: 16,67%).

Tijekom 2014. godine, pored šest zrakoplova tipa Dash 8-400 koje koristi u operativnom najmu, Društvo je, u skladu s planom restrukturiranja, prodalo jedan zrakoplov tipa Airbus 320 registracije 9A-CTJ te tri motora CFM56-5B koje nastavlja koristiti kroz operativni najam. U 2015. godini prodan je još jedan motor CFM56-5B koje Društvo također nastavlja koristiti kroz operativni najam.

Za zrakoplove Dash 8-Q400 ugovorima je preuzeta obveza plaćanja mjesečne leasing rate u prosječnom iznosu od 131 tisuću eura i 26 tisuća dolara po zrakoplovu. Za zrakoplov Airbus 320 ugovorom je preuzeta obveza plaćanja mjesečne leasing rate u prosječnom iznosu od 160 tisuća dolara.

Troškovi velikih pregleda na zrakoplovima rezerviraju se do trenutka održavanja.

Flota na dan 31. prosinca 2015.

Tip zrakoplova	Količina	Oblik vlasništva	Ostatak vrijednosti	Procijenjeni vijek trajanja	Založeni kao sredstvo osiguranja
Airbus A319	2	vlasništvo Društva	Da	20	Ne
Airbus A319	2	vlasništvo Društva	Da	20	Da
Airbus A320	1	vlasništvo Društva	Da	20	Ne
Airbus A320	1	operativni leasing	-	-	Ne
Dash 8-Q400	6	operativni leasing	-	-	Ne
Ukupno	12				

13. ULAGANJA U OVISNA I PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Naziv društva	Osnovna djelatnost	2015.		2014.		2015.		2014.		%
		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.		
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	
Obzor putovanja d.o.o.	Turistička djelatnost	-	-	-	-	1.020	133	1.020	133	100
Amadeus Croatia d.d.	Marketinške usluge	-	-	-	-	190	25	190	25	95
Pleso prijevoz d.o.o.	Prijevoz putnika	-	-	5.441	730	-	-	3.900	524	50
		-	-	5.441	730	1.210	158	5.110	682	

Ovisna društva osnovana su u Republici Hrvatskoj. Postotak se odnosi na udio u vlasništvu te glasačkim pravima.

Pridruženo društvo Pleso prijevoz d.o.o. bilo je u zajedničkom vlasništvu Zračne luke Zagreb d.d. i Društva s jednakim udjelima (50%:50%) do studenog 2015. godine. U konsolidiranim financijskim izvještajima za razdoblje koje završava na dan 31. prosinca 2014. godine, udjeli u Pleso prijevozu d.o.o. prikazani su metodom udjela, a u odvojenim financijskim izvještajima Društva po metodi troška.

U studenom 2015. godine Društvo je u cijelosti prodalo udjele u pridruženom društvu Pleso prijevoz d.o.o., a temeljem konačne isplate ugovorenog prodajnog iznosa na dan 23. prosinca 2015. udjeli prelaze u vlasništvo novog kupca. Za godinu koja završava s 31. prosinca 2015. godine društvo Pleso prijevoz d.o.o. nije uključeno u konsolidaciju.

14. DUGOROČNI DEPOZITI

	2015. Croatia Airlines Grupa		2014. Croatia Airlines Grupa		2015. Croatia Airlines d.d.		2014. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Depoziti kod PBZ i ZABE za kredite djelatnika	5.007	656	4.911	641	5.007	656	4.911	641
Ostali depoziti	1.982	259	2.234	293	1.957	256	2.170	283
	6.989	915	7.145	934	6.964	912	7.081	924

Kamatna stopa na dugoročne depozite u Privrednoj banci Zagreb d.d. za namjenske kredite djelatnika iznosi 0,5-0,75%, a u Zagrebačkoj banci 0%.

Dugoročni depoziti u poslovnim bankama uključeni su u kategoriju ostalih depozita u iznosu od 1.241 tisuću kuna, odnosno 163 tisuća EUR (2014. godine: 1.248 tisuća kuna, 163 tisuće eura). Depoziti su dani u svrhu izdavanja bankovnih garancija dobavljačima.

15. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	Udio	Croatia Airlines d.d. i Grupa		Croatia Airlines d.d. i Grupa	
		2015.		2014.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Hrvatska poštanska banka d.d.	0,18 %	991	130	1.037	135
Star Alliance		189	25	-	-
		1.180	155	1.037	135

Ulaganja u dionice Hrvatske poštanske banke d.d. početno su priznata po trošku, a naknadno mjerena po fer vrijednosti baziranoj na tržišnim cijenama. S osnove usklađenja fer vrijednosti u 2015. godini priznaje se gubitak u iznosu 712 tisuća kuna, odnosno 87 tisuća eura u revalorizacijskim rezervama (za 2014. gubitak od 666 tisuća kuna, odnosno 87 tisuća eura).

16. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

	2015. Croatia Airlines Grupa		2014. Croatia Airlines Grupa		2015. Croatia Airlines d.d.		2014. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dugoročni depoziti dani dobavljačima	52.820	6.918	57.821	7.547	52.820	6.918	57.821	7.547
Dugoročni avansi dani dobavljačima	52.883	6.926	47.667	6.222	52.883	6.926	47.667	6.222
Potraživanja za stanove u otkupu	364	48	452	59	364	48	452	59
Ostala dugoročna potraživanja	175	23	175	23	175	23	175	23
	106.242	13.915	106.115	13.851	106.242	13.915	106.115	13.851

Dugoročni depozit plaćen dobavljaču Lufthansa Technik u iznosu od 15.730 tisuća kuna, odnosno 2.060 tisuća eura (u 2014. godini: 24.678 tisuća kuna, odnosno 3.221 tisuća eura), odnosi se na depozit za buduće radove na motorima za Airbus zrakoplove. Društvo je u 2015. godini na ovaj depozit uknjižilo kamatni prihod u iznosu 311 tisuća kuna, odnosno 41 tisuća eura (2014. godine: 472 tisuće kuna, odnosno 62 tisuće eura), na temelju obračuna primljenog od Lufthansa Technik po godišnjoj kamatnoj stopi od 3,5%.

Dugoročni depozit u iznosu 16.081 tisuća kuna, odnosno 2.106 tisuća eura plaćen je dobavljaču SASOF III (A7) AVIATION IRELAND (u 2014. godini: 14.495 tisuća kuna, odnosno 1.892 tisuća eura, depozit plaćen dobavljaču Constitution Aircraft Leasing).

Iznos od 21.009 tisuća kuna, odnosno 2.752 tisuća eura (u 2014. godini: 18.648 tisuća kuna, odnosno 2.434 tisuća eura) odnosi se na dugoročne depozite za dana jamstva dobavljačima.

Predujam u iznosu od 52.883 tisuća kuna odnosno 6.926 tisuća eura (2014. godine: 47.667 tisuća kuna, 6.222 tisuća eura) plaćen je dobavljaču Airbus Industrie za nabavu četiri nova zrakoplova tipa A320NEO u skladu s kupoprodajnim ugovorom i njegovim dodacima, potpisanim između Airbus Industrie i Društva

Dugoročna potraživanja u iznosu od 364 tisuća kuna, odnosno 48 tisuća eura (2014. godine 452 tisuće kuna, odnosno 59 tisuća eura) odnose se na potraživanja za 32 prodana stana zaposlenicima Društva. Dospijeće potraživanja je od 16 do 30 godina uz kamatu od 1% godišnje prema Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (NN 43/92).

Prema mišljenju Uprave, knjigovodstvene vrijednosti dugoročnih potraživanja približne su njihovim fer vrijednostima.

17. ZALIHE

	2015. Croatia Airlines Grupa		2014. Croatia Airlines Grupa		2015. Croatia Airlines d.d.		2014. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Potrošni rezervni dijelovi	54.894	7.190	47.476	6.197	54.894	7.190	47.476	6.197
Zalihe hrane, pića i ostale zalihe	1.535	201	2.328	304	1.535	201	2.039	266
	56.429	7.391	49.804	6.501	56.429	7.391	49.515	6.463

Potrošni rezervni dijelovi terete trošak razdoblja prilikom stavljanja u upotrebu dok su rotirajući rezervni dijelovi uključeni u dugotrajnu materijalnu imovinu.

18. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	2015. Croatia Airlines Grupa		2014. Croatia Airlines Grupa		2015. Croatia Airlines d.d.		2014. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Potraživanja od kupaca u zemlji	20.032	2.624	19.538	2.550	18.869	2.471	18.124	2.366
Potraživanja od kupaca iz inozemstva	64.261	8.417	57.395	7.492	62.986	8.250	56.445	7.367
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(8.277)	(1.084)	(13.620)	(1.778)	(8.119)	(1.063)	(13.446)	(1.755)
	76.016	9.957	63.313	8.264	73.736	9.658	61.123	7.978

18. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (nastavak)

Sljedeće tablice prikazuju promjene ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u 2015. i 2014. godini:

	2015.		2015.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca				
1. siječnja 2015.	13.620	1.778	13.446	1.755
Povećanja	1.182	155	1.182	155
Smanjenja	(213)	(28)	(196)	(26)
Otpisi	(6.192)	(811)	(6.192)	(811)
Tečajne razlike	(120)	(10)	(121)	(10)
31. prosinca 2015.	8.277	1.084	8.119	1.063

	2014.		2014.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca				
1. siječnja 2014.	11.791	1.544	11.615	1.521
Povećanja	2.919	381	2.919	381
Smanjenja	(30)	(4)	(30)	(4)
Otpisi	(1.315)	(172)	(1.315)	(172)
Tečajne razlike	255	29	257	29
31. prosinca 2014.	13.620	1.778	13.446	1.755

19. OSTALA POTRAŽIVANJA

	2015. Croatia Airlines Grupa		2014. Croatia Airlines Grupa		2015. Croatia Airlines d.d.		2014. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Neto potraživanja za PDV	100	13	43	6	-	-	-	-
Potraživanja od zaposlenih	109	14	165	21	98	13	156	20
Potraživanja od države i drugih institucija	11.642	1.525	8.479	1.106	11.612	1.521	8.454	1.103
Potraživanja za dividende i udjele u dobiti	40	5	-	-	445	58	-	-
Potraživanja od osiguravatelja	6.537	856	30	4	6.537	856	30	4
Potraživanja za avanse dobavljačima	3.882	508	5.076	663	3.858	505	4.985	651
	22.310	2.922	13.793	1.800	22.550	2.953	13.625	1.778

20. FINANCIJSKA IMOVINA

	2015. Croatia Airlines Grupa		2014. Croatia Airlines Grupa		2015. Croatia Airlines d.d.		2014. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Potraživanja za dane depozite	1.538	201	955	125	1.536	201	955	125
Ostala financijska imovina	-	-	3	-	-	-	3	-
	1.538	201	958	125	1.536	201	958	125

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

20. FINANCIJSKA IMOVINA (nastavak)

Potraživanja za dane depozite na dan 31. prosinca 2015. i 2014. su kako sljede:

Financijska institucija	Godišnja kamatna stopa	U tisućama izvorne valute	Valuta	2015. tisuće kuna	2015. tisuće eura	2014. tisuće kuna	2014. tisuće eura
Depoziti:							
Flughafen Munchen	-	30	EUR	229	30	-	-
US bank	0,04	80	USD	559	73	504	66
ARC Bank	-	93	USD	647	85	311	41
Ostalo	-	13	Razno	101	13	140	18
Stanje na dan 31. prosinca Croatia Airlines d.d.				1.536	201	955	125

Iznosi prikazani u tablici predstavljaju fer vrijednost financijske imovine na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine.

21. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	2015. Croatia Airlines Grupa		2014. Croatia Airlines Grupa		2015. Croatia Airlines d.d.		2014. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Žiro račun	23.361	3.059	18.894	2.466	20.350	2.665	16.872	2.202
Devizni računi	10.685	1.399	29.014	3.787	10.242	1.341	27.805	3.629
Blagajna	24	3	21	3	11	1	12	2
Devizna blagajna	124	17	95	12	120	16	95	12
Kratkoročni depoziti	1.224	160	2.424	317	1.215	159	2.424	316
	35.418	4.638	50.448	6.585	31.938	4.182	47.208	6.161

Kratkoročni depoziti predstavljaju oročenja u bankama s dospijećem do 90 dana.

22. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA

	2015. Croatia Airlines Grupa		2014. Croatia Airlines Grupa		2015. Croatia Airlines d.d.		2014. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	26.110	3.420	19.432	2.536	25.637	3.358	19.421	2.535
Nedospjela naplata prihoda	806	105	2.895	378	806	106	2.895	378
	26.916	3.525	22.327	2.914	26.443	3.464	22.316	2.913

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja uključuju iznose za unaprijed plaćene troškove dobavljačima u iznosu 25.013 tisuća kuna, odnosno 3.276 tisuća eura (2014: 19.094 tisuće kuna, odnosno 2.492 tisuće eura).

23. DIONIČKA GLAVNICA

Na sjednici Glavne skupštine Društva održanoj 7. listopada 2014. godine donesena je odluka o podjeli 13.868.378 redovitih dionica nominalne vrijednosti 20,00 kuna svaka na način da se jedna redovna dionica nominalnog iznosa od 20,00 kuna dijeli na 2 dionice pojedinačnog nominalnog iznosa od 10,00 kuna svaka. Nakon provedbe ukupni broj redovitih dionica iznosi 27.736.756 nominalne vrijednosti 10,00 kuna svaka. Također je donesena odluka o ukidanju 51.197 povlaštenih dionica bez prava glasa nominalne vrijednosti 10,00 kuna svaka, na način da se pretvaraju u 51.197 redovitih dionica nominalne vrijednosti 10,00 kuna svaka.

Nakon upisanih promjena temeljni kapital Društva iznosi 277.880 tisuća kuna, podijeljen na ukupno 27.787.953 redovitih dionica nominalne vrijednosti 10,00 kuna svaka.

23. DIONIČKA GLAVNICA (NASTAVAK)

Na dan 31. prosinca struktura vlasništva Društva bila je kako sljede:

2015. godina

Dioničari	Broj dionica	tisuće kuna	Udio %
Državni ured za upravljanje držanom imovinom (DUUDI) za Republiku Hrvatsku	26.971.437	269.715	97,06
Zračna luka Zagreb d.o.o.	477.121	4.771	1,72
Državni ured za upravljanje državnom imovinom (DUUDI) za Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	213.152	2.132	0,77
Ostali	126.243	1.262	0,45
	27.787.953	277.880	100,00

2014. godina

Dioničari	Broj dionica	tisuće kuna	Udio %
Državni ured za upravljanje držanom imovinom (DUUDI) za Republiku Hrvatsku	26.959.461	269.595	97,02
Zračna luka Zagreb d.o.o.	477.121	4.771	1,72
Državni ured za upravljanje državnom imovinom (DUUDI) za Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	213.152	2.132	0,77
Ostali	138.219	1.382	0,49
	27.787.953	277.880	100,00

23. DIONIČKA GLAVNICA (NASTAVAK)

23.1. Ovisno društvo Obzor putovanja d.o.o., Zagreb

Ovisno društvo Obzor putovanja d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu je u 100%-tnom vlasništvu Društva.

23.2. Ovisno društvo Amadeus Croatia d.d., Zagreb

Temeljni kapital ovisnog društva Amadeus Croatia d.d., sa sjedištem u Zagrebu, sastoji se od 100 redovnih dionica, svaka po 2.000 kuna nominalne vrijednosti. Struktura vlasništva ovisnog društva Amadeus Croatia d.d., Zagreb na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine bila je kako sljede:

Dioničari	Broj dionica	Udio %	31. prosinca (tisuće kuna)	31. prosinca (tisuće eura)
Croatia Airlines d.d., Zagreb	95	95,00	190	25
Amadeus Marketing, Madrid	5	5,00	10	1
	100	100,00	200	26

Manjinski udjeli nisu prikazani u konsolidiranim financijskim izvještajima jer nisu materijalno značajni.

24. KAPITALNE REZERVE I PRENESENI GUBICI

U skladu s računovodstvenim standardima (MRS19 - Primanja zaposlenih) Društvo je u 2014. godini usvojilo računovodstvenu politiku priznavanja obračunatih troškova za neiskorištene godišnje odmore. Za iznos troškova neiskorištenih godišnjih odmora koji se odnosi na razdoblje do 2013. godine retroaktivno su prepravljani financijski izvještaji za prethodna razdoblja u iznosu od 867 tisuća kuna na poziciji prenesenog gubitka u okviru kapitala i rezervi.

Pored navedenog, Društvo je u 2014. godini usvojilo politiku priznavanja budućih troškova otpremnina u skladu s kolektivnim ugovorom te je angažiralo profesionalnog aktuara za izračun potrebnih rezerviranja. Rezervirana sredstva za otpremnine koja se odnose na razdoblje do 2013. godine također su iskazana kao preneseni gubitak u okviru kapitala i rezervi u iznosu 7.342 tisuća kuna te su uključena u iznos retroaktivno prepravljenih financijskih izvještaja za prethodna razdoblja.

Temeljem navedenog, na dan 31. prosinca 2014. godine Društvo na poziciji kapitala i rezervi iskazuje iznos prenesenog gubitka u iznosu od 8.209 tisuća kuna.

Rezerve društva Amadeus Croatia d.d. su kako slijedi: zakonske rezerve iznose 10 tisuća kuna, odnosno 1,3 tisuća eura (2014. godine: 10 tisuća kuna, 1,4 tisuće eura) i ostale rezerve iznose 100 tisuća kuna, odnosno 13 tisuća eura (2014. godina: 100 tisuća kuna, 14 tisuća eura).

Obzor putovanja d.o.o. iskazao je ostale rezerve u iznosu od 867 tisuća kuna, odnosno 113 tisuća eura (2014. godine: 867 tisuća kuna, odnosno 114 tisuća eura).

25. OSNOVNI I RAZRIJEĐENI DOBITAK PO DIONICI

Zarada po dionici temelji se na neto rezultatu i broju dionica te je izračunata kako sljede:

	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa	
	2015.		2014.	
	HRK	EUR	HRK	EUR
Neto dobit tekuće godine u tisućama	14.640	1.923	8.718	1.144
Broj izdanih dionica	27.787.953		27.787.953	
Osnovni i razrijeđeni dobitak po dionici u HRK /EUR	0,53	0,07	0,31	0,04

	Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	2015.		2014.	
	HRK	EUR	HRK	EUR
Neto dobit tekuće godine u tisućama	13.828	1.817	7.548	989
Broj izdanih dionica	27.787.953		27.787.953	
Osnovni i razrijeđeni dobitak po dionici u HRK /EUR	0,50	0,07	0,27	0,04

Na dan 31. prosinca 2015. ukupan broj redovitih dionica iznosi 27.787.953 nominalne vrijednosti 10 kuna (2014: 27.787.953 nominalne vrijednosti 10 kuna).

Zarada po dionici obračunata je metodom prosječne ponderirane vrijednosti.

26. REZERVIRANJA

Croatia Airlines d.d. i Grupa

	tisuće kuna	tisuće eura
Stanje 31. prosinca 2013.	22.215	2.907
Povećanje	12.568	1.640
Smanjenje u toku godine	(11.468)	(1.497)
Tečajne razlike	-	(7)
Stanje 31. prosinca 2014.	23.315	3.043
Povećanje	95	12
Smanjenje u toku godine	(20.692)	(2.710)
Tečajne razlike	-	11
Stanje 31. prosinca 2015.	2.718	356

U iznosu od 2.718 tisuća kuna (356 tisuća eura) uključena su rezerviranja u iznosu od 1.900 tisuća kuna, odnosno 249 tisuća eura (2014. godine: 9.724 tisuća kuna, odnosno 1.269 tisuća eura) koja se odnose na radne sporove bivših zaposlenika Društva.

U 2013. godini protiv Društva je pokrenuta sudska tužba od strane društva NETWORKL COMMUNICATIONS CORP zbog odštete uslijed raskida ugovora koja se vodila pred sudom u New Jerseyu. U 2015. godini s društvom NETWORKL COMMUNICATIONS CORP sklopljena je sudska nagodba, te je isplatom po nagodbi spor okončan. Završetak sudskog procesa utjecao je na smanjenje iznosa ukupnih rezerviranja u 2015. godini.

Rezerviranja u 2015. godini uključuju iznos od 818 tisuća kuna, odnosno 107 tisuća eura (2014. godine: 791 tisuća kuna, odnosno 103 tisuće eura) koji se odnosi na obračunate troškove za redovne otpremnine kod umirovljenja sukladno odredbama Kolektivnog ugovora.

Iznos rezerviranja od 826 tisuća kuna iz 2014. godine, odnosno 108 tisuća eura (u 2013. g.: 10.483 tisuća kuna, odnosno 1.372 tisuća eura) odnosi se na troškove otpremnina u skladu s Programom restrukturiranja Društva. Tijekom 2014. godine iznos rezerviranja za otpremnine smanjen je u odnosu na prethodnu godinu za 6.843 tisuća kuna (893 tisuća eura) zbog realiziranih isplata.

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	Croatia Airlines d.d. i Grupa 2015.		Croatia Airlines d.d. i Grupa 2014.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Obveze po dugoročnim kreditima	67.170	8.798	87.282	11.392
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	(19.833)	(2.598)	(19.891)	(2.596)
	47.337	6.200	67.391	8.796

Opis obveza po dugoročnim kreditima prikazujemo kako sljedeći:

Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos kredita	Godišnja kamatna stopa	Dosp.	2015. godina	2015. godina	2014. godina	2014. godina
		tisuće	% 3m EURIBOR		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
PBZ 7510009556	EUR	15.00 0	+5,5% (min. 8%)	10. 2019.	62.607	8.200	78.147	10.200
PBZ 5110188453	EUR	1.350	+5,5% (min. 7,5%)	12. 2016.	4.563	598	9.135	1.192
					67.170	8.798	87.282	11.392
					(19.833)	(2.598)	(19.891)	(2.596)
					47.337	6.200	67.391	8.796

U studenom 2014. godine u cijelosti je otplaćen kredit za refinanciranje flote za koji je jamčila Vlada RH.

Plan otplate obveza po dugoročnim kreditima prikazujemo kako sljedeći:

	tisuće kuna	tisuće eura
2016.	19.833	2.598
2017.	15.270	2.000
2018.	15.270	2.000
2019.	16.797	2.200
Poslije 2019.	-	-
Ukupno	67.170	8.798

28. OBVEZE PO DUGOROČNIM NAJMOVIMA

Opis obveza po dugoročnim najmovima prikazujemo kako sljedeći:

Financijska institucija	Izvorn a valuta	Iznos kredit a	Godišnja kamatna stopa	Dosp.	Croatia Airlines d.d. i Grupa		Croatia Airlines d.d. i Grupa	
					2015.	2015.	2014.	2014.
		(tisuće)	%		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
ASA Leasing	EUR	14	8	06. 2016.	12	2	33	5
Ukupno					12	2	33	5
Tekuće dospijeće					(12)	(2)	(21)	(3)
Dugoročni dio najmova					-	-	12	2

29. KRATKOROČNI KREDITI

Opis obveza po kratkoročnim kreditima Društva prikazujemo kako sljedeći:

Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos kredita	Godišnja kamatna stopa	Dosp.	2015. godina	2015. godina	2014. godina	2014. godina
		tisuće	%		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Zagrebačka banka	EUR	4.000	3m EURIBOR+ 6,15%	5.2015.	-	-	30.646	4.001
Zagrebačka banka	EUR	3.700	3m EURIBOR+ 6,15%	3.2016.	28.250	3.700	-	-
Hrvatska poštanska banka	HRK	7.450	8,0%	5.2015.	-	-	7.450	972
Hrvatska poštanska banka	HRK	7.450	6,5%	7.2016.	7.450	976	-	-
Privredna banka Zagreb	HRK	7.450	trezorski zapisi na 91 dan + kta marža 4,95% (min. 8,5%)	8.2015.	-	-	7.450	972
Privredna banka Zagreb	HRK	7.450	trezorski zapisi na 91 dan+kta marža 6,8%(min. 7,3%)	8.2016.	7.450	976	-	-
					43.150	5.652	45.546	5.945

Na dan 31. prosinca 2015. godine obveze s osnova kratkoročnih kredita iznosile su 43.150 tisuća kuna, odnosno 5.652 tisuće eura (2014. godine: 45.546 tisuća kuna, odnosno 5.945 tisuća eura). Dana 6. srpnja 2015. godine ugovorom sa Zagrebačkom bankom d.d. o kratkoročnom deviznom kreditu za poslovno financiranje Društva je odobren kredit u iznosu 3.700 tisuća eura. Za potrebe tekuće likvidnosti u 2015. godini korišteni su i kratkoročni krediti Hrvatske poštanske banke d.d. te Privredne banke Zagreb d.d.

Pored iskazanih obveza Društva, kratkoročne obveze Grupe na dan 31. prosinca 2014. godine uključuju i obvezu s osnove kredita povezanog društva Amadeus Croatia d.d. u iznosu od 350 tisuća kuna, odnosno 45 tisuća eura koji je realiziran kod Privredne banke Zagreb d.d. Tijekom 2015. godine kredit je u cijelosti otplaćen.

30. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	2015. Croatia Airlines Grupa		2014. Croatia Airlines Grupa		2015. Croatia Airlines d.d.		2014. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Obveze prema dobavljačima u zemlji	59.029	7.732	66.574	8.690	58.305	7.636	65.855	8.596
Obveze prema inozemnim dobavljačima	92.480	12.112	67.993	8.874	92.057	12.057	67.791	8.848
	151.509	19.844	134.567	17.564	150.362	19.693	133.646	17.444

Obveze prema domaćim i stranim dobavljačima uglavnom se odnose na iznos obveza prema zračnim lukama i dobavljačima goriva.

31. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	2015. Croatia Airlines Grupa		2014. Croatia Airlines Grupa		2015. Croatia Airlines d.d.		2014. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Obveze za usluge u zračnom prometu	134.186	17.575	118.494	15.466	134.186	17.575	118.494	15.466
Primljeni depoziti i predujmovi	11.126	1.457	15.836	2.067	11.106	1.455	15.648	2.042
Obveze za plaće	18.009	2.359	17.119	2.234	17.699	2.318	16.834	2.197
Ostale kratkoročne obveze	19.416	2.543	18.761	2.449	19.263	2.523	18.510	2.416
	182.737	23.934	170.210	22.216	182.254	23.871	169.486	22.121

Kratkoročne obveze za usluge u zračnom prometu u iznosu od 134.186 tisuća kuna, odnosno 17.575 tisuća eura (2014. godine: 118.494 tisuća kuna, odnosno 15.466 tisuća eura) odnose se na obvezu s osnove prodanih važećih a još neiskorištenih putničkih karata. Ove obveze prestaju po obavljanju usluge prijevoza ili povratom odgovarajućeg iznosa putniku za vraćene karte.

32. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆIH RAZDOBLJA

	2015. Croatia Airlines Grupa		2014. Croatia Airlines Grupa		2015. Croatia Airlines d.d.		2014. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Prihodi budućih razdoblja	1.901	249	2.951	385	1.902	249	2.951	385
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	3.804	498	6.327	826	3.804	498	6.327	826
Odgođeno plaćanje troškova	25.192	3.299	29.256	3.819	24.936	3.266	29.098	3.799
	30.897	4.046	38.534	5.030	30.642	4.013	38.376	5.010

Prihodi budućih razdoblja u iznosu od 1.902 tisuća kuna, odnosno 249 tisuća eura (u 2014. godini 2.951 tisuću kuna; 385 tisuća eura) predstavljaju prihode od materijalne imovine primljene bez naknade od proizvođača zrakoplova i motora, koji se amortiziraju tijekom korisnog vijeka upotrebe dotičnog zrakoplova. Odgođeno priznavanje prihoda odnosi se na vrijednost besplatno primljenih rezervnih dijelova vezanih uz kupovinu Airbus flote, a priznaju se kao prihod na proporcionalnoj osnovi tijekom korisnog vijeka upotrebe zrakoplova.

Odgođeno plaćanje troškova uključuje iznos od 3.804 tisuća kuna, odnosno 498 tisuća eura (2014. godine 6.327 tisuća kuna, odnosno 826 tisuća eura), koji se odnosi na obračunate troškove za neiskorištene godišnje odmore u skladu s računovodstvenim standardima (MRS 19 - Primanja zaposlenih).

33. PREUZETE I NEPREDVIĐENE OBVEZE

Za obavljanje redovne poslovne aktivnosti Društvo koristi poslovni prostor u najmu na raznim lokacijama. Pored navedenog, Društvo posluje i s imovinom u operativnom leasingu, i to informatičkom opremom, zrakoplovom Airbus A320 i Q400 te s pet motora za zrakoplove. Ukupne preuzete mjesečne obveze temeljem najma i operativnog leasinga iznose 11.118 tisuća kuna, odnosno 1.461 tisuću eura.

U lipnju 2007. godine potpisan je ugovor o operativnom najmu četiriju zrakoplova tipa DASH 8-Q400 za razdoblje od 10 godina, od kojih su prva dva isporučena u svibnju i srpnju 2008. godine, dva u lipnju 2009. godine. U rujnu 2008. godine potpisan je ugovor o operativnom najmu još dva zrakoplova tipa DASH 8-Q400 koji su isporučeni u ožujku i travnju 2010. godine. Ugovorima je preuzeta obveza plaćanja mjesečne leasing rate prosječno u iznosu od 131 tisuća eura i 26 tisuća dolara po zrakoplovu.

U travnju 2014. godine potpisan je ugovor o operativnom najmu zrakoplova Airbus A320 CTJ za razdoblje od 8 godina. Ugovorom je preuzeta obveza plaćanja mjesečne leasing rate u iznosu 160 tisuća dolara prosječno .

U svibnju i studenom 2014. godine, te u svibnju 2015. godine potpisani su ugovori o operativnom najmu četiri avio motora CFM56-5B za razdoblje od 8 godina. Ovim ugovorima preuzete su obveze plaćanja prosječnih mjesečnih leasing rata po svakom motoru u iznosu 51 tisuća dolara.

Društvo ima u operativnom najmu rezervni avio motor CFM/56-5B za koji preuzeta mjesečna obveza plaćanja leasing rate iznosi 52 tisuće dolara.

34. ZAPOSLENICI

Croatia Airlines d.d.	2015.	2014.
Piloti i kopiloti	115	115
Kabinsko osoblje	146	149
Tehničko osoblje i održavanje	235	248
Prodaja i marketing	111	115
Zemaljska operativa	114	108
Ostali zaposlenici	179	173
	900	908
Ovisna društva		
Amadeus Croatia d.d., Zagreb	8	8
Obzor Putovanja d.o.o., Zagreb	14	15
	922	931

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

35. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Croatia Airlines Grupa nema drugih povezanih strana osim dolje navedenih.

Ovisna i pridružena društva su sljedeća:

- Obzor putovanja d.o.o.
- Amadeus Croatia d.d.
- Pleso prijevoz d.o.o. (do 30. studenog 2015. godine)

Transakcije s povezanim stranama prikazane su u nastavku:

	2015. tisuće kuna	2014. tisuće kuna	2015. tisuće eura	2014. tisuće eura
Prihodi				
Obzor putovanja d.o.o.	7.545	6.522	992	855
Amadeus Croatia d.d.	144	144	19	19
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	-	267	-	35
Ukupni prihodi	7.689	6.933	1.011	909
Rashodi				
Obzor putovanja d.o.o.	-	-	-	-
Amadeus Croatia d.d.	-	-	-	-
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	-	4.861	-	637
Ukupni rashodi	-	4.861	-	637
	2015. tisuće kuna	2014. tisuće kuna	2015. tisuće eura	2014. tisuće eura
Potraživanja				
Obzor putovanja d.o.o.	412	11	54	1
Amadeus Croatia d.d.	55	15	7	2
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	-	36	-	5
Ukupna potraživanja	467	62	61	8
Obveze				
Obzor putovanja d.o.o.	-	-	-	-
Amadeus Croatia d.d.	-	-	-	-
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	-	1.900	-	248
Ukupne obveze	-	1.900	-	248

35.1. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Transakcije s povezanim stranama, društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske ili društvima od strateškog značaja za RH prikazane su u nastavku:

	2015. tisuće kuna	2014. tisuće kuna	2015. tisuće eura	2014. tisuće eura
Prihodi				
Hrvatske vode, Zagreb	377	50	247	33
Zračna luka Pula d.o.o., Pula	36	5	30	4
Zračna luka Rijeka d.o.o., Omišalj	414	54	31	4
Zračna luka Zadar d.o.o., Zadar	55	7	108	14
Zračna luka Split d.o.o., Kaštel Štafilić	691	91	608	80
Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Čilipi	348	46	437	57
Narodne novine d.d., Zagreb	83	11	46	6
Zrakoplovno-tehnički centar d.d., Velika Gorica	-	-	-	-
HP – Hrvatska pošta d.d., Zagreb	1.456	191	1.346	177
INA – Industrija nafte d.d., Zagreb	-	-	9	1
Ukupni prihodi	3.460	455	2.862	376
Rashodi				
Hrvatske vode, Zagreb	-	-	82	11
Zračna luka Pula d.o.o., Pula	4.039	531	3.773	496
Zračna luka Rijeka d.o.o., Omišalj	522	69	189	25
Zračna luka Zadar d.o.o., Zadar	5.384	708	6.060	796
Zračna luka Split d.o.o., Kaštel Štafilić	41.753	5.487	38.885	5.110
Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Čilipi	36.617	4.812	35.029	4.603
Narodne novine d.d., Zagreb	882	116	1.845	242
Zrakoplovno-tehnički centar d.d., Velika Gorica	276	36	147	19
HP – Hrvatska pošta d.d., Zagreb	79	10	92	12
INA – Industrija nafte d.d., Zagreb	137.324	18.046	212.478	27.922
Ukupni rashodi	226.876	29.815	298.580	39.236

35.1. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE (NASTAVAK)

	2015. tisuće kuna	2014. tisuće kuna	2015. tisuće eura	2014. tisuće eura
Potraživanja				
Hrvatske vode, Zagreb	-	-	-	-
Zračna luka Pula d.o.o., Pula	-	-	-	-
Zračna luka Rijeka d.o.o., Omišalj	500	66	-	-
Zračna luka Zadar d.o.o., Zadar	-	-	-	-
Zračna luka Split d.o.o., Kaštel Štafilić	22	3	8	1
Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Čilipi	5	1	41	5
Narodne novine d.d., Zagreb	-	-	-	-
Zrakoplovno-tehnički centar d.d., Velika Gorica	-	-	-	-
HP – Hrvatska pošta d.d., Zagreb	124	16	118	15
INA – Industrija nafte d.d., Zagreb	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	651	86	167	21
Obveze				
Hrvatske vode, Zagreb	-	-	-	-
Zračna luka Pula d.o.o., Pula	503	66	537	70
Zračna luka Rijeka d.o.o., Omišalj	-	-	8	1
Zračna luka Zadar d.o.o., Zadar	679	89	728	95
Zračna luka Split d.o.o., Kaštel Štafilić	9.164	1.200	8.078	1.058
Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Čilipi	8.076	1.058	7.316	958
Narodne novine d.d., Zagreb	216	28	331	43
Zrakoplovno-tehnički centar d.d., Velika Gorica	86	11	32	4
HP – Hrvatska pošta d.d., Zagreb	6	1	14	2
INA – Industrija nafte d.d., Zagreb	9.418	1.233	16.529	2.165
Ukupne obveze	28.148	3.686	33.573	4.396

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Financijski instrumenti i upravljanje financijskim rizicima

U transakcijama financijskim instrumentima Društvo na sebe preuzima financijske rizike. Ovi rizici uključuju tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Značajniji rizici, zajedno s metodama koje se koriste u upravljanju tim rizicima, navedeni su u nastavku.

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijskog instrumenta je iznos po kojem se sredstvo može razmijeniti ili obveza podmiriti između poznatih i spremnih strana u transakciji pred pogodbom. Fer vrijednost se temelji na kotiranim tržišnim cijenama ako su dostupne. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontiranog novčanog tijeka ili drugih odgovarajućih tehnika za utvrđivanje cijena. Promjene u pretpostavkama na kojima se temelje procjene, uključujući diskontne stopa i procijenjene buduće novčane tokove, značajno utječu na procjene. Iz tog razloga, procijenjene fer vrijednosti ne mogu se ostvariti prodajom financijskog instrumenta u ovome trenutku.

Financijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak izraženi su po fer vrijednosti. Financijska imovina koja se drži do dospijeća te zajmovi i potraživanja (uključivo depozite kod banaka) su izraženi po amortiziranom trošku umanjenom za ispravak vrijednosti. Iako su dobiveni uz fiksnu kamatnu stopu, zbog njihove karakterističnosti, rukovodstvo vjeruje da se knjigovodstvena vrijednost ovih instrumenata ne razlikuje značajno od njihove fer vrijednosti pod pretpostavkom da će sva plaćanja po izloženostima čija vrijednost nije umanjena biti naplaćena kao što je ugovoreno i ne uzimajući u obzir nikakve buduće gubitke.

Metode procjene ili pretpostavke u određivanju fer vrijednosti

Fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza se određuje kako sljedeći:

- fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima, pod standardnim uvjetima, određuje se prema cijenama koje kotiraju na tržištu
- fer vrijednost ostale financijske imovine i ostalih financijskih obveza (isključujući derivativne instrumente) određuje se u skladu s modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente

Prilikom izračuna fer vrijednosti Društvo uzima u obzir MSFI pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih podataka korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Razine hijerarhije fer vrijednosti se određuju na temelju najniže razine i ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta.

Financijski instrumenti koji se vode po fer vrijednosti kategorizirani su u tri razine MSFI hijerarhije fer vrijednosti, kako sljedeći:

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

Kao zrakoplovni prijevoznik u međunarodnom zračnom prometu, Grupa i Društvo su izloženi promjenama cijena, kamatnih stopa i valutnih tečajeva. Iz tog razloga, Grupa i Društvo primjenjuju politiku analiziranja i aktivnog upravljanja postojećim rizičnim pozicijama i tržišnim trendovima, kao i internog prijeboja rizičnih pozicija u mjeri u kojoj je to moguće.

Odnos duga i kapitala na kraju godine bio je slijedeći:

	2015.		2014.		2015.		2014.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dug	110.332	14.452	133.211	17.386	110.332	14.452	132.861	17.342
Novac i novčani ekvivalenti	(35.418)	(4.638)	(50.448)	(6.585)	(31.938)	(4.182)	(47.208)	(6.161)
Neto dug	74.914	9.814	82.763	10.801	78.394	10.270	85.653	11.181
Kapital	373.816	48.961	360.657	47.094	370.632	48.543	356.175	46.503
Odnos duga i kapitala	20%	20%	23%	23%	21%	21%	24%	24%

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je mogućnost promjene vrijednosti financijskog instrumenta ili novčanih tijekova povezanih s financijskim instrumentom uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa, a odnosi se uglavnom na potraživanja i obveze s dospijecem preko jedne godine.

Grupa i Društvo su izloženi kamatnom riziku s obzirom da je većina primljenih dugoročnih kredita odobrena s varijabilnom kamatnom stopom (vidi bilješke 27 i 28). Kamatne stope na depozite su prikazane u bilješci 14. Da je kamatna stopa bila veća za 0,5% u odnosu na važeće tržišne kamatne stope, iznos od 45 tisuća kuna, odnosno 6 tisuća eura teretio bi izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, i obrnuto, da je kamatna stopa bila manja za 0,5% iznos od 45 tisuća kuna, odnosno 6 tisuća eura imao bi pozitivan učinak na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2015. godinu.

Valutni rizik

Grupa i Društvo su izloženi sljedećim valutnim rizicima:

Transakcijskom riziku, a to je rizik negativnog utjecaja promjena valutnih tečajeva u odnosu na kunu na novčane tokove iz komercijalnih aktivnosti; i bilančnom riziku, a to je rizik da vrijednost neto monetarnih sredstava u stranim valutama bude niža prilikom preračunavanja u kune kao posljedica promjene valutnih tečajeva.

Najznačajniji valutni rizik kojem su Grupa i Društvo izloženi proizlazi iz obveza temeljem dugoročnih kredita, kako je opisano u bilješkama 27 i 28, a koji su većim dijelom denominirani u eurima. Grupa i Društvo ovu izloženost prebija s prihodima od prodaje karata u inozemstvu, čime ostvaruje dostatne priljeve za pokriće otplate dugova.

Dobit i gubitke po dugovanjima u stranoj valuti Grupa i Društvo obračunavaju kao zaštitu novčanog tijeka u okviru glavnice, kao što je iscrpnije opisano u računovodstvenim politikama. Drugi oblici valutne izloženosti Grupe i Društva razmjerno su beznačajni.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Utjecaj promjene vrijednosti valuta na kredite i najmove (jačanje / slabljenje za 0,50%)

tisuće kuna	Utjecaj promjene eura	
	2015.	2014.
Dobit / (Gubitak)	454	544

Utjecaj promjene vrijednosti valuta na prihode (jačanje/slabljenje za 0,50%)

tisuće kuna	Utjecaj promjene eura		Utjecaj promjene američkog dolara	
	2015.	2014.	2015.	2014.
Dobit / (Gubitak)	2.890	2.263	1.494	2.892

Kreditni rizik

Prijevoz putnika i tereta fakturira se većim dijelom putem agencija koje posluju po pravilima IATA-e i po zadanim uvjetima pristupa prema kojima, u okviru pravila BSP sustava, obvezno prilažu bankovne garancije. Agenti pojedinci, koji nisu članovi IATA-e su dužni priložiti odgovarajuće instrumente osiguranja, kako bi mogli poslovati sa Društvom. Kreditni rizik povezan s agentima relativno je nizak zbog toga što iznosi potraživanja od bilo kojeg agenta pojedinca nisu značajni.

Ako uvjetima plaćanja nije izričito drukčije ugovoreno, potraživanja i obveze iz međusobnih odnosa zrakoplovnih tvrtki po osnovi prijevoza uobičajeno se podmiruju na neto osnovi putem IATA-ine klirinške kuće, što uvelike doprinosi smanjenju rizika neplaćanja.

U svim drugim odnosima plaćanja Grupa i Društvo procjenjuju solventnost i urednost plaćanja klijenata i prati izloženost prema bilo kojem klijentu primjenjujući limite, čiju primjerenost Grupa i Društvo periodički provjeravaju. Ako postoje čimbenici koji upućuju na nemogućnost klijenta da podmiri sve ili dio obveza, Grupa i Društvo knjiže odgovarajući ispravak vrijednosti, kojim knjigovodstveni iznos potraživanja svodi na njihov nadoknadivi iznos. Kreditni rizik povezan s ulaganjima i derivacijskim financijskim instrumentima proizlazi iz rizika neplaćanja druge ugovorne strane. Budući da su transakcije zaključene sa stranama izuzetno velike kreditne sposobnosti, rizik neplaćanja je, po mišljenju Uprave Društva, nizak.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Cjenovni rizik

Društvo je izloženo riziku povezanom s promjenama cijene mlaznog goriva za zrakoplove, koje čini značajnu stavku troškova Društva. Cijena mlaznog goriva na tržištu je u proteklim godinama izrazito volatilna.

Da je cijena goriva na tržištu bila veća za 0,5% u odnosu na važeće tržišne cijene, iznos od 1.155 tisuća kuna (152 tisuća eura) teretio bi izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, i obrnuto, da je cijena goriva na tržištu bila manja za 0,5%, iznos od 1.155 tisuća kuna (152 tisuća eura) imao bi pozitivan učinak na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2015. godinu.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik suočavanja s poteškoćama u podmirenju preuzetih obveza u trenutku njihovog dospijea. Grupa i Društvo upravljaju rizikom likvidnosti redovitim praćenjem dospijea obveza, te održavanjem odgovarajućih iznosa gotovog novca i depozita, kako bi se pokrili neočekivani novčani izdaci.

Zaštita od rizika koju provodi društvo

Upravljanje poslovnim rizicima nužno je kako bi se očuvala vrijednost Grupe i Društva u nestabilnim uvjetima poslovanja te zahtjeva primjenu odgovarajućih financijskih instrumenata i metoda. Jedan od najznačajnijih rizika u poslovanju Društva u zadnjih nekoliko godina je porast cijena nafte, odnosno goriva. Pored toga, Društvo je izloženo uvjetima na međunarodnom tržištu i financira flotu kreditima denominiranim u inozemnim valutama. Od navedenih rizika Društvo se štiti sukladno donesenim strategijama (Strategija zaštite od rizika promjene valutnih tečajeva po osnovi preuzetih dugoročnih obveza u stranim valutama i Strategija zaštite od rizika promjene cijena goriva).

Grupa i Društvo dosljedno primjenjuju strategiju zaštite od promjene tečajeva inozemnih valuta budućim tijekovima prihoda u stranoj valuti od 1999. godine. Društvo je pri preuzimanju dugoročnih kreditnih obveza za financiranje nabave zrakoplova ocijenilo temeljem očekivanih tijekova prihoda u valutama da se valutni rizik računa dobiti i gubitka po osnovu nerealiziranih tečajnih razlika temeljem nedospjelog dijela dugoročnih kredita u budućem vremenskom horizontu valutno u potpunosti pokriva iz očekivanih prihoda.

Grupa i Društvo su odabrali strategiju zaštite od rizika promjene valutnih tečajeva po osnovi preuzetih dugoročnih kredita u stranim valutama putem zaštite novčanog tijeka kroz razdoblje od 3 godine. S obzirom da projicirane prihode za buduće vremensko razdoblje Uprava Društva smatra vrlo izvjesnima, budući tijek prihoda definiran je kao zaštita novčanog tijeka uzetih dugoročnih valutnih kredita.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Grupa i Društvo u svrhu zaštite od tečajnih razlika, kamatnih rizika te rizika promjena cijena goriva koriste derivativne instrumente i zaštitu novčanog tijeka.

Na početku svake transakcije zaštite Grupa i Društvo dokumentiraju odnos između instrumenata zaštite i zaštićenih stavki, opseg zaštite, kao i svoj cilj upravljanja rizikom i strategiju ulazanja u razne transakcije zaštite. Taj proces uključuje povezivanje svih derivativa predodređenih kao zaštita s određenom imovinom i obvezama ili određenim čvrstim obvezama ili predviđenim transakcijama.

Grupa i Društvo također dokumentiraju svoju procjenu, na početku zaštite i tijekom trajanja zaštite, te utvrđuju koliko su derivati koji su korišteni u zaštitnim transakcijama učinkoviti kroz obračun promjena u fer vrijednosti ili novčanim tijekovima zaštićenih stavki.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.1. Tablice rizika likvidnosti

U slijedećim tablicama prikazana je struktura nederivativne financijske imovine i obveza Društva na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine prema očekivanom dospjeću. Prikazani podaci su bazirani na nediskontiranom novčanom tijeku financijske imovine i obveza.

31. prosinca 2015.	Dospijeće									
	Ukupno		Manje od 6 mjeseci		Od 6 mjeseci do 1 godine		Od 1 do 2 godine		Više od 2 godine	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Imovina										
Dugoročna financijska imovina	2.390	313	-	-	-	-	-	-	2.390	313
Dugoročni depoziti	6.964	912	-	-	-	-	-	-	6.964	912
Dugoročna potraživanja	106.242	13.915	16.187	2.120	31	4	62	8	89.962	11.783
Kratkoročni depoziti	1.536	201	853	112	683	89	-	-	-	-
Potraživanja od kupaca i ostala										
potraživanja	122.729	16.075	122.696	16.071	33	4	-	-	-	-
Ukupno	239.861	31.416	139.736	18.303	747	97	62	8	99.316	13.008
Obveze										
Kratkoročni leasing	11	2	11	2	-	-	-	-	-	-
Kratkoročni kredit	62.983	8.250	41.608	5.450	21.375	2.800	-	-	-	-
Dugoročni kredit	47.337	6.200	-	-	-	-	15.900	2.083	31.437	4.117
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	366.044	47.942	217.780	28.523	148.264	19.419	-	-	-	-
Ukupno	476.375	62.394	259.399	33.975	169.639	22.219	15.900	2.083	31.437	4.117
Razlika	(236.514)	(30.978)	(119.663)	(15.672)	(168.892)	(22.122)	(15.838)	(2.075)	67.879	8.891

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.1. Tablice rizika likvidnosti (nastavak)

31. prosinca 2014.	Dospijeće									
	Ukupno		Manje od 6 mjeseci		Od 6 mjeseci do 1 godine		Od 1 do 2 godine		Više od 2 godine	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Imovina										
Dugoročna financijska imovina	6.147	817	-	-	-	-	-	-	6.147	817
Dugoročni depoziti	7.081	924	-	-	-	-	-	-	7.081	924
Dugoročna potraživanja	106.115	13.850.	206	27	41.970	5.478	62	8	63.877	8.337
Kratkoročna financijska imovina	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Kratkoročni depoziti	955	125	-	-	955	125	-	-	-	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	97.064	12.669	97.030	12.665	34	4	-	-	-	-
Ukupno	217.365	28.385	97.239	12.692	42.959	5.607	62	8	77.105	10.078
Obveze										
Kratkoročni leasing	22	3	11	2	11	1	-	-	-	-
Kratkoročni kredit	65.437	8.541	43.063	5.621	22.374	2.920	-	-	-	-
Dugoročni leasing	12	2	-	-	-	-	12	2	-	-
Dugoročni kredit	67.392	8.796	-	-	-	-	33.696	4.398	33.696	4.398
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	364.891	47.627	176.225	23.001	188.666	24.626	-	-	-	-
Ukupno	497.754	64.969	219.299	28.624	211.051	27.547	33.708	4.400	33.696	4.398
Razlika	(280.389)	(36.584)	(122.060)	(15.932)	(168.092)	(21.940)	(33.646)	(4.392)	43.409	5.680

Društvo očekuje da će svoje obveze podmirivati novčanim priljevima iz redovnih poslovnih aktivnosti i naplatom dospjele financijske imovine.

37. OPERATIVNI NAJAM

Društvo unajmljuje zrakoplove, motore za zrakoplove, uredske prostore te informatičku opremu. Trajanje najma je između 2 i 10 godina, a najveći dio ugovora obnovljiv je istekom perioda najma.

U obvezama s osnova najma, najznačajniji je operativni leasing zrakoplova i motora. Društvo također ima obavezu izvođenja redovnih pregleda ovisno o tipu unajmljenog zrakoplova i motora.

Za zrakoplove tipa Dash 8-Q400 prvi pregled izvodi se prije ostvarenih 6.000 sati leta, a dodatni pregledi svakih šest godina. Troškovi velikih pregleda na zrakoplovima rezerviraju se do trenutka održavanja.

Na dan 31. prosinca 2015. godine Društvo raspolaže sa sedam zrakoplova, pet motora i jednom poslovnom zgradom u operativnom najmu. Buduće zbirne minimalne otplate ovih najмова su kako slijedi:

	tisuće kuna 2015.	tisuće eura 2015.
Ne više od godinu dana	121.868	15.962
Od godinu do pet godina	349.916	45.830
Iznad 5 godina	51.011	6.681
	522.795	68.473

38. NAKNADE KLJUČNIM ČLANOVIMA RUKOVODSTVA

Ukupno isplaćene naknade direktorima i drugim ključnim članovima rukovodstva tijekom 2015. odnosno 2014. godine iznosile su kako slijedi:

	tisuće kuna 2015.	tisuće eura 2015.	tisuće kuna 2014.	tisuće eura 2014.
Kratkoročna primanja – bruto	7.504	986	7.961	1.043
Primici u naravi - bruto	377	50	459	60
Otpremnine	-	-	311	41
	7.881	1.036	8.731	1.144

Na dan 31. prosinca 2015. na položajima direktora i drugih ključnih članova rukovodstva bilo je zaposleno 15 osoba (2014. godine: 15 članova rukovodstva).

39. NAKNADE REVIZORU

Za obavljanje revizije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i Grupe Croatia Airlines za 2015. godinu ugovorena je naknada u visini od 194 tisuće kuna uvećano za iznos poreza na dodanu vrijednost (za 2014. godinu 194 tisuće kuna + PDV).

40. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH I ODVOJENIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane i odvojene financijske izvještaje usvojila je Uprava Društva i odobrila njihovo izdavanje dana 30. ožujka 2016. godine.

Potpisali u ime Društva dana 30. ožujka 2016. godine:

Teodora Wenzler Brezak

**Direktor Sektora
financija i računovodstva**

Zlatko Širac

Član Uprave

Krešimir Kučko

Predsjednik Uprave